

Nr. 23 (263)

Anul IX
11 Iunie 1960

**CUCERITORII
AERULUI**
(pag. 6-7)

Fotografie de
Elena GHERA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

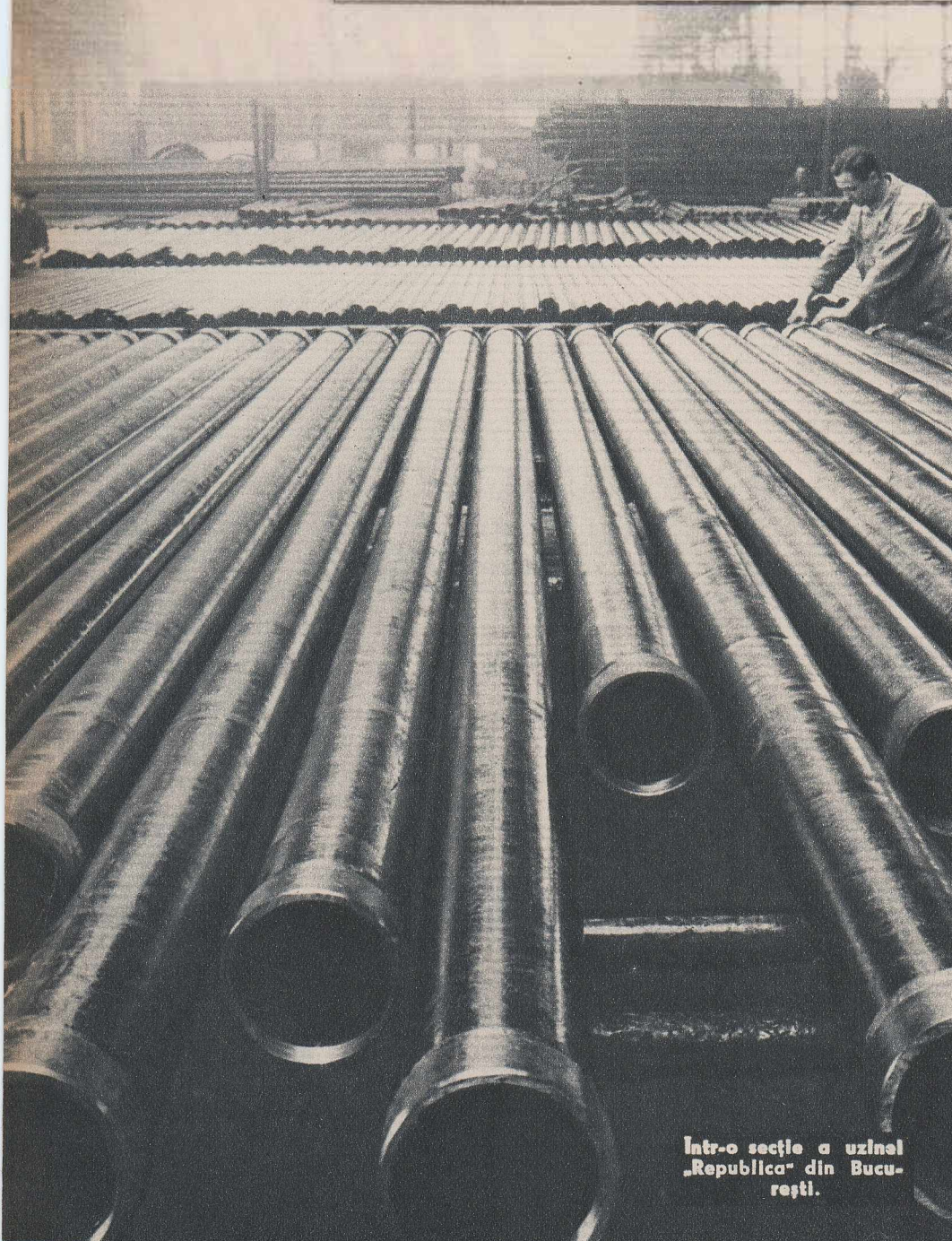
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

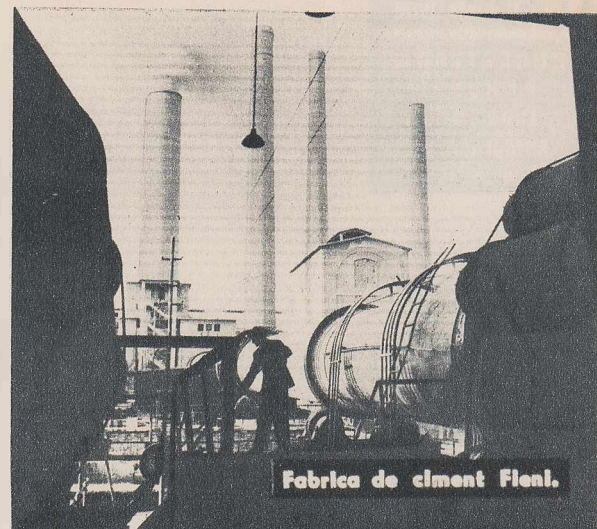

CÎTEVA CIFRE DINTR-UN VAST PROGRAM

(Din proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 și pentru programul economic de perspectivă).

Intr-o secție a uzinei „Republica” din București.

Fabrica de ciment Fieni.

Din sporul producției de ciment prevăzut în anul 1965 față de 1959 (circa 6,5 milioane de tone în anul 1965 — n. r.) peste 50 la sută se va obține pe calea îmbunătățirii indicilor de utilizare a instalațiilor existente și prin dezvoltarea fabricilor de la Fieni, Turda, Bicăz și Medgidia.

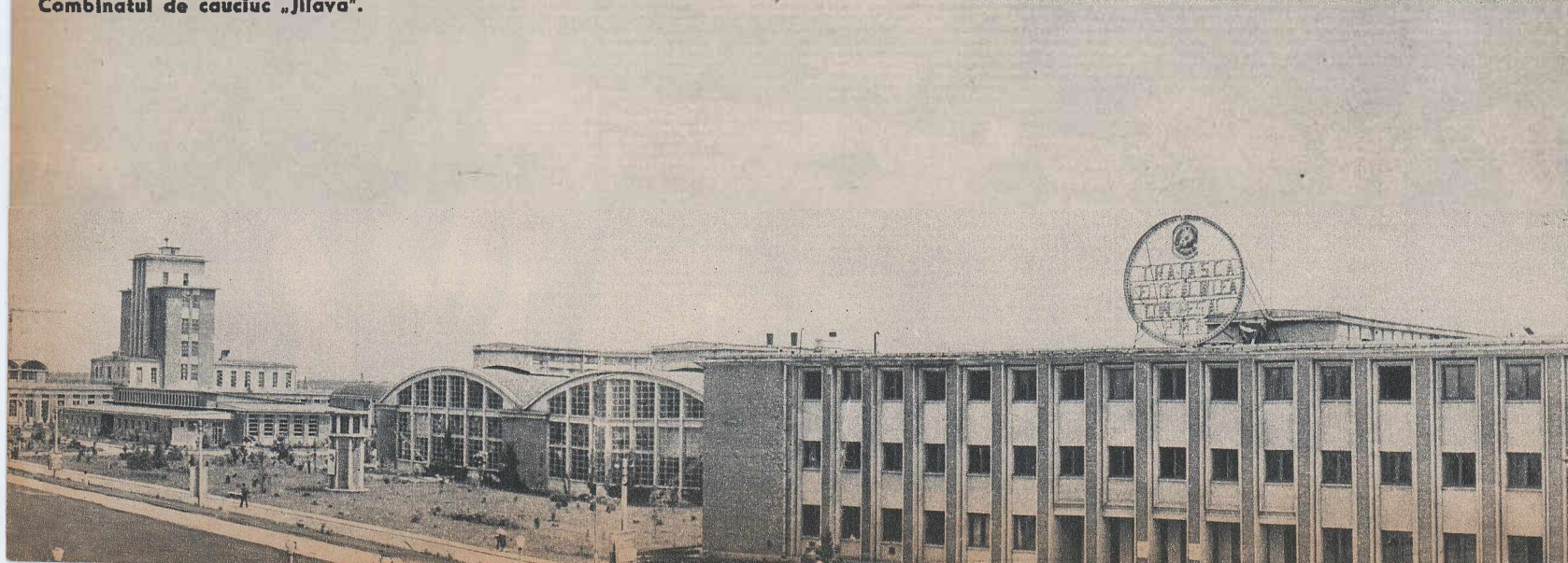
Noi blocuri de locuințe muncitorești în Bulevardul 1848 din București.

Se prevede ca peste 11 la sută din volumul total al investițiilor (170-180 de miliarde pentru perioada 1960-1965 — n. r.) să fie alocate acțiunilor sociale culturale: construcții de locuințe, dezvoltarea în vârstămintului de toate gradele, ocrotirea sănătății, cercetări științifice și cultură.

Producția globală a industriei chimice, cauciucului, celulozel și hîrtiei va crește de 3,3 ori în 1965 față de 1959.

↑ Creșterea producției de țevi se va realiza prin construirea a două instalații de țevi sudate cu o capacitate de 130 mii tone/an; se va construi și instala un nou laminor de țevi de 6 țoli cu o capacitate de 60 mii tone/an la uzina „Republica” din București.

Combinatul de cauciuc „Jilava”.

IN ACESTE ZILE...

Fotoreportaj de F. URSEANU și E. IAROVICI

Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 și pentru programul economic de perspectivă, întâmpinat cu un deosebit entuziasm, este acum dezbatut de către masele largi ale oamenilor muncii.

Chemați să participe activ la aceste dezbateri, oamenii muncii fac propuneri pentru îmbunătățirea prevederilor proiectului de Directive, arătând căile valorificării mai intense a rezervelor economiei naționale și a fiecărei unități în parte, punind în lumină experiența înaintată, indicând în același timp măsuri pentru înlăturarea lipsurilor care mai există.

În aceste zile, însuflețită de prevederile proiectului de Directive, întrecerea socialistă pornită în cinstea Congresului partidului se desfășoară cu un avânt tot mai mare. Despre unele aspecte ale întrecerii socialiste desfășurate în orașele Bacău, Cluj și Sinaia — despre inițiativele și avântul în muncă al unor colective — vorbim în acest fotoreportaj.

Sînt ecouri care ilustrează încă o dată felul entuziast în care oamenii muncii răspund prezent la marile acțiuni inițiate de partid, pentru înflorirea patriei și bunăstarea poporului.

BACĂU

Sub salcîmii înfloriți ai Bacăului, lângă noi și somptuoase construcții se înalță acum mai multe placarde. Pe ele sînt înscrise, date și cifre, angajamentele colectivelor industriale din oraș, luate în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Adunate la un loc,

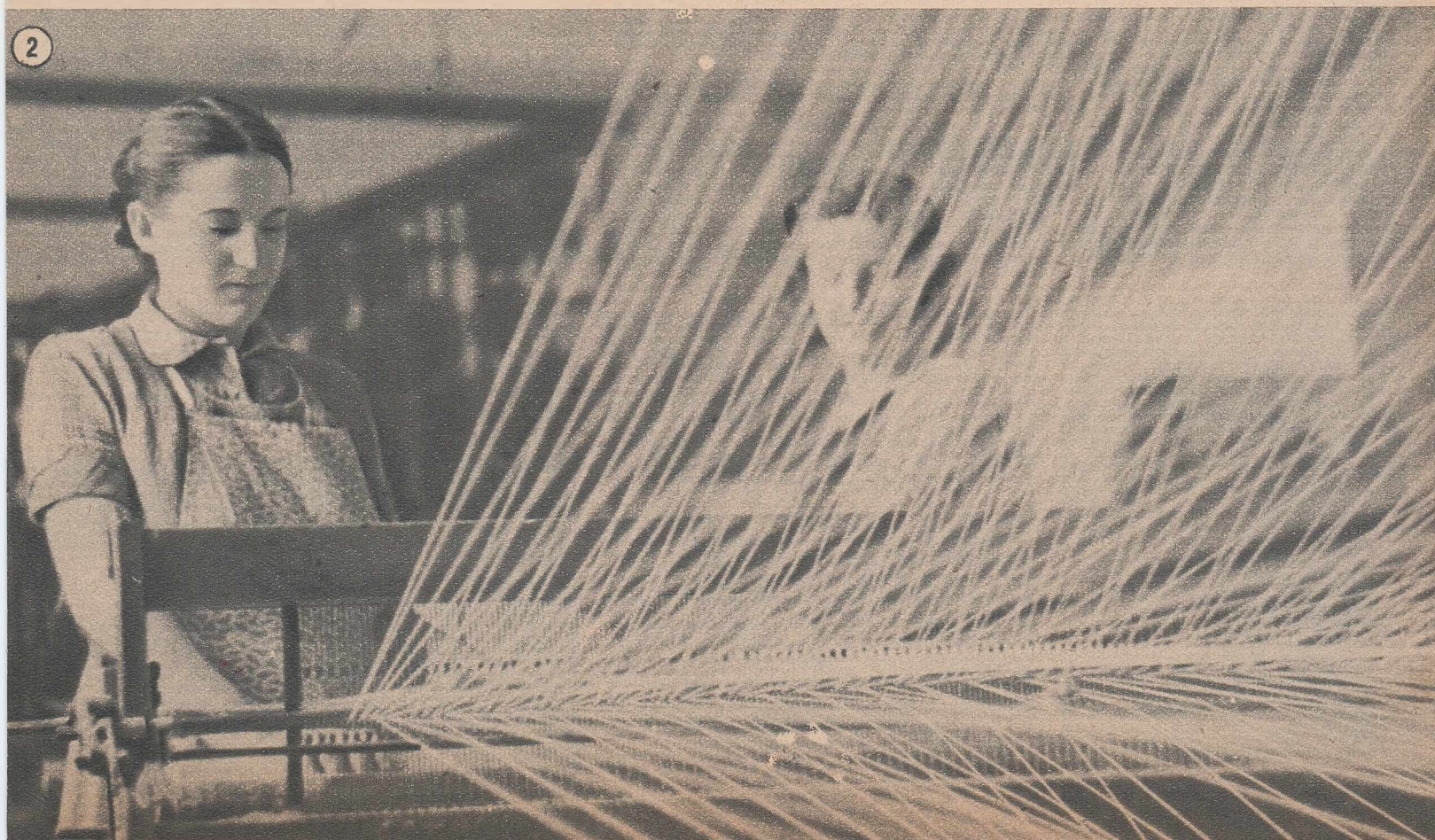
angajamentele concretizează o sumă impresionantă: aproape 19.000.000 lei. Milioanele acestea reprezintă de fapt suma ce va fi realizată în '60 din economii peste plan, la prețul de cost al produselor fabricate în orașul Bacău.

FOTO 1. La cele 19 milioane lei, o contribuție o va aduce și „Uzina metalurgică Bacău”: 1.500.000 lei. La 5 mai, s-a judecat aici „procesul milimetrilor”. Prima concluzie: în spatele creșterii adaosului de producere se ascunde mai întotdeauna o tehnologie proastă. Maistrul Ie Dumitru și inginerul Avram Aurică ne arată una din piesele reproiectate: vana cu tijă ghidată (utilaj petrolifer), care înainte avea după turnare o grosime de 25 de milimetri, iar acum, după o nouă tehnologie, grosimea piesei a fost redusă la numai 17 milimetri.

FOTO 2. Țesătorile „Proletarul” Bacău. De la începutul anului și înă acum colectivul de aici a dat peste plan 10.374 kg fire și 2.539 mp țesături. O contribuție la succesele fabricii „Proletarul” o aduce și comunistă Maria Puiu, care în cinstea Congresului dă țesut peste plan cite 50 de urzeți.

1

2

Clujul capătă din ce în ce mai mult aspectul unui oraș cu intensă viață economică, aspect caracteristic orașelor care se dezvoltă în socialism. Niciodată în lunga sa istorie, Clujul nu a cunos-

cut o activitate mai impetuoasă. Cu atât mai intensă este în aceste zile, când oamenii muncii de aici se află în toiul întrecerii socialiste în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R.

FOTO 5. Atelierele de reparat material rulant „16 Februarie“. Tovarășul Ioan Almășanu este dat ca exemplu pentru cele mai bune realizări în pregătirea programului de muncă și pentru buna calitate a lucrărilor pe care le execută. Cu astfel de oameni atelierele „16 Februarie“ au realizat până acum următoarele depășiri: la producția-marfă 0,6%; economii la prețul de cost 113.000 lei; la productivitate 0,3%. În același timp rebuturile au scăzut cu 18%, sub procentul admis.

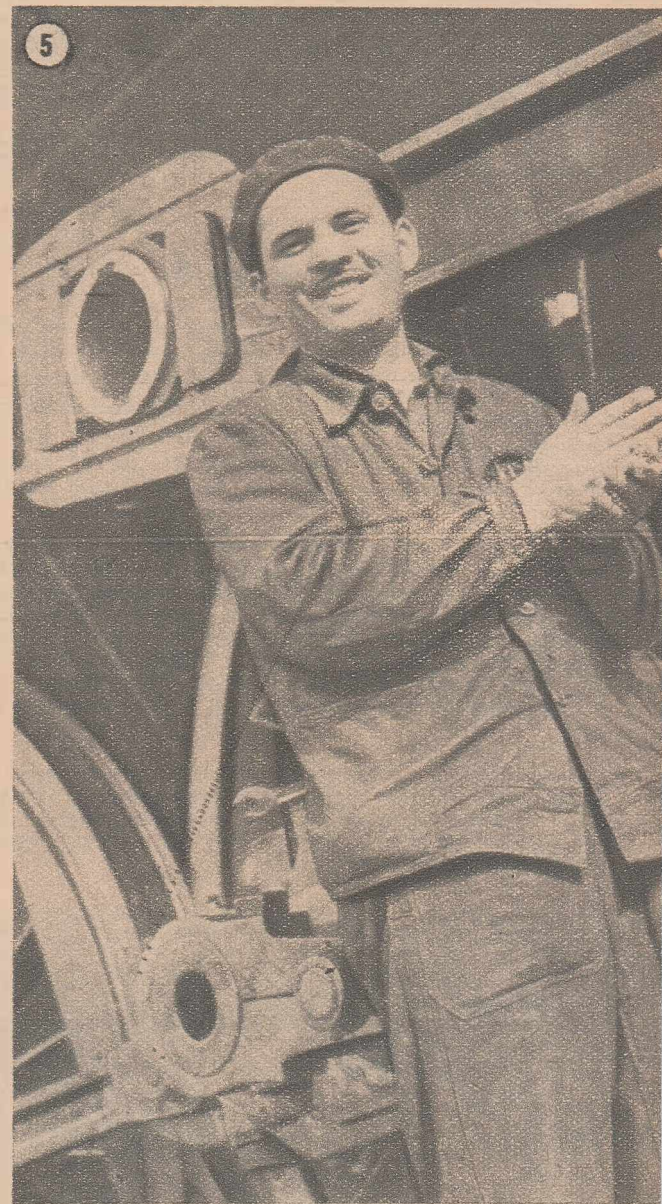

FOTO 6. La „Janos Herbak“, croitorii în piele Benkő Samoilă și Nagy Eugen luptă să realizeze economii cât mai mari la pielea din care se confecționează încălțăminte. Grație eforturilor depuse de aceștia, în patru luni s-au realizat 25.600 perechi de încălțăminte peste plan, din materiale economisite.

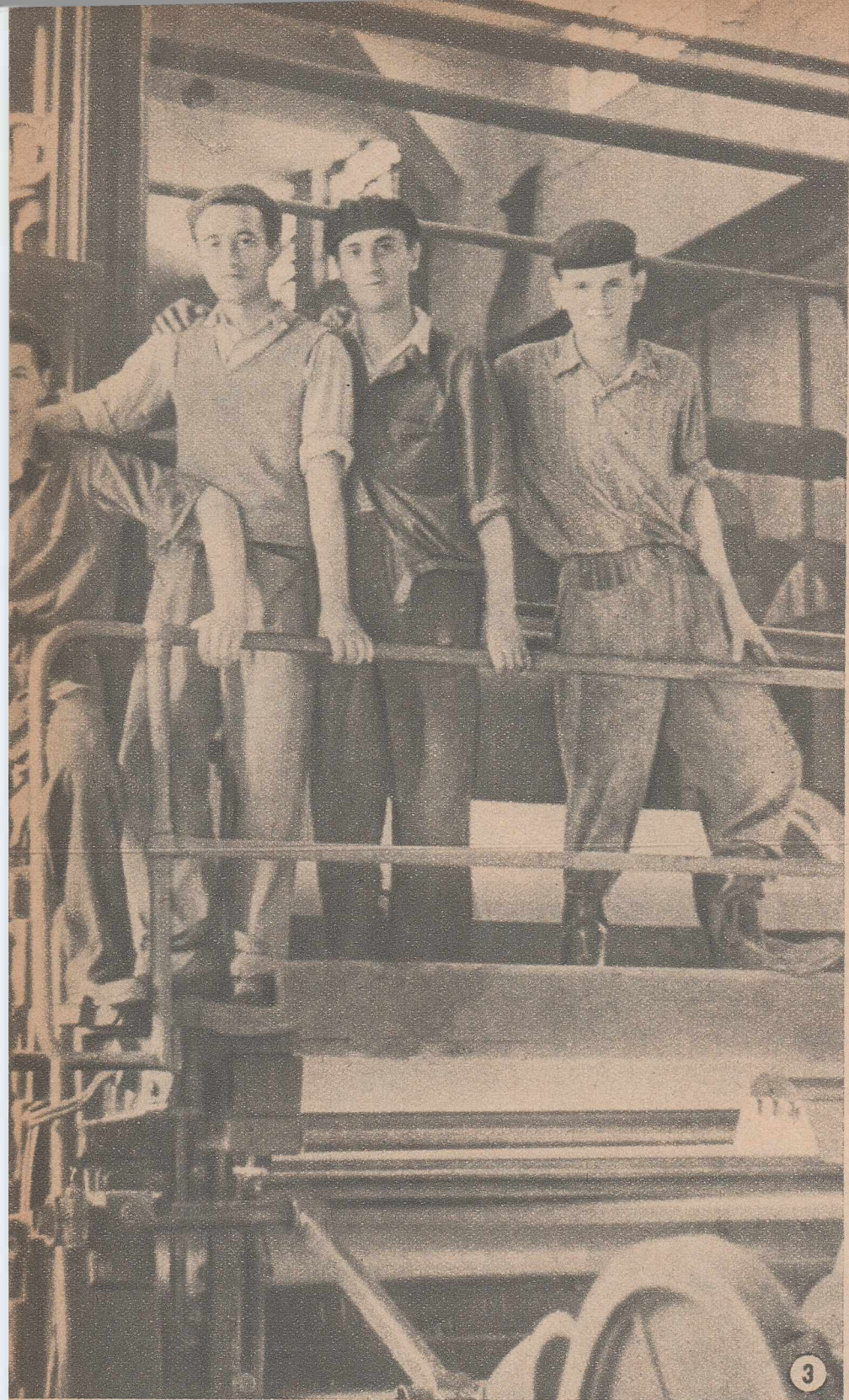
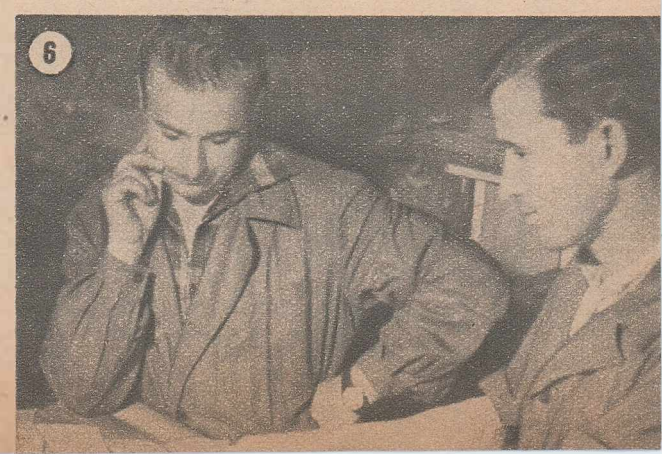

FOTO 3. Fabrica de hirtie „Steaua roșie“. Muncitorii de aici vor realiza peste plan, până la sfârșitul anului, economii în valoare de 2.500.000 lei. La ora actuală colectivul a și realizat peste 600.000 lei, realizare la care a contribuit și brigada tineretului de la mașina nr. 6, condusă de Gh. Farkaș (primul din stînga), care a dat peste plan 25 de tone de hirtie.

FOTO 4. „Partizanul“ — tăbăcărie și fabrică de încălțăminte. Ascultînd pe cel ce contabilizează rezultatele întrecerii, dăm cifra la zi a economiilor realizate: 82.000 lei. Directorul tehnic ne furnizează datele sub alt aspect: în patru luni s-a economisit piele pentru 5.000 perechi de bocanci; talpă pentru un număr de 3.300 perechi de încălțăminte. Recordul la economia de piele pe fabrică îl dețin doi croitori în piele: Ion Stafie și Nicolae Bugescu, pe care-i vedeți în fotografie. Palmaresul lor: 2.390 dm p și 2.361 dm p economisiți într-o lună.

URIAȘUL DIN CÎMPIE

Ultimele stagioni a teatrului de pe malul Mării Negre relevă și ea adevărul că îndrăzneala creațiilor generează speranțe și succese. Se află la Constanța o trupă cu o bună școală de actorie, în stare să creeze spectacole de calitate care să subjuge cugetele și inimile spectatorilor. Un colectiv care caută drumuri nebatate și nu ezită să înfrunte greutățile pentru a sprijini afirmarea noului. Un fapt semnificativ: Teatrul de Stat din Constanța—același care anul trecut a prezentat în premieră pe țară „Surorile Boga”, puternica piesă a lui Horia Lovinescu — a adus recent sub lumina reflectoarelor, pentru prima oară, noua lucrare dramatică a lui Mihail Davidoglu—„Urișul din cîmpie”. Piesa are o arhitectură puțin obișnuită, îmbinând patetismul cu cugetarea lirică, nota tragică cu amănuntele comice ale vieții și antrenând în conflict nu mai puțin de 23 de personaje centrale, precum și o bogată figuratie de muncitori, țărani și copii.

Dramaturgul și-a propus să fixeze în replică și gest câteva momente din viața nouă a țăranimii dobrogeane — acest „urîș” pornit pe calea marilor transformări sociale („Eh — exclamă unul din eroii piesei — umbli el un urîș în cîmpia asta a noastră, a Dobrogei. Și nu-i unul, nu-s zece, nici o sută sau o mie. Is cu sutele de mii. Ca un urîș descătușat, așa ne-am pornit noi, agița, țărani...”). Paginile lucrării dramatice a lui Mihail Davidoglu ne prilejuiesc înfățișarea cu oțiva dintre ei — tenacele Dumitru Grozav, entuziasta Constanda, Ionică Speriosu, turcoasca Aitien, Anghelina s.a. — țărani din Dobrogea, bătuți de toate vînturile și de toate furtunile, care, cu toate străduințele de a se sâlta din nevoie și necazuri, tot sarați și fără pămînt erau condamnați să moară dacă în țară nu s-ar fi statornicit alte

rînduiri sociale. Oameni simplii — ale căror glasuri sînt, pentru prima oară în viața lor zburcumată, ascultate în țară — poartă o recunoștință profundă aceluia care i-au ajutat să se smulgă din asuprire și sărăcie (... „m-am învrednicit să intru în rîndurile partidului — spune moș Cotunoale, povestind, într-un moment al piesei, unele fapte din viața sa. Ca la școala lui, a partidului, mi s-a luminat și viața și am ajuns să-mi cunosc și rostul. Știu pentru ce am trăit. Știu pentru ce trăiesc oamenii...”).

A încerca să redai subiectul dramei lui Davidoglu e mai mult decît dificil. Pentru că aproape fiecare erou e înzestrat cu o biografie distinctă și e ingenios diferențiat. Există însă un „subiect” care poate fi enunțat lapidar: un sat dobrogean, adîmna întregii Dobroge, în pofda zvircolirilor dușmanilor, în înțeleștăre cu ei, a săvîrșit un act de conștiință de clasă: s-a colectivizat. Viața își continuă drumul pe altă albie. E viața bogată și intensă a colectivizatorilor...

Spectacolul de la Constanța este inegal; în el există lipsuri — unele aparțin autorului, altele teatrului. Regizorul Constantin Dinischiotu ar fi putut veghea, de pildă, ca limbajul spectacolului să fie mai reținut, mai precis. Există însă momente admirabile și câteva creații actoricești deosebite: artistul emerit Vasile Crețoiu (în rolul lui Dumitru Grozav), Emil Sasu (Ghiță), Marieta Mihalcea (Rădița), Gh. Bănică (Die), Luciea Pîrvulescu (Anghelina), artistul emerit Constantin Morțun (în rolul turcului Muselim Iajan), Zoe Caraman (Constanda) etc.

Un lucru remarcabil în spectacol: soluțiile scenografice folosite de Tatiana Manolescu-Uleu, cu spații largi și recuzită puțină, oferind cadrul plastic pentru o comportare de nivel superior actorilor constanțeni.

I. M.

Scenă din spectacolul „Urișul din cîmpie”, realizat de colectivul teatrului constănțean.

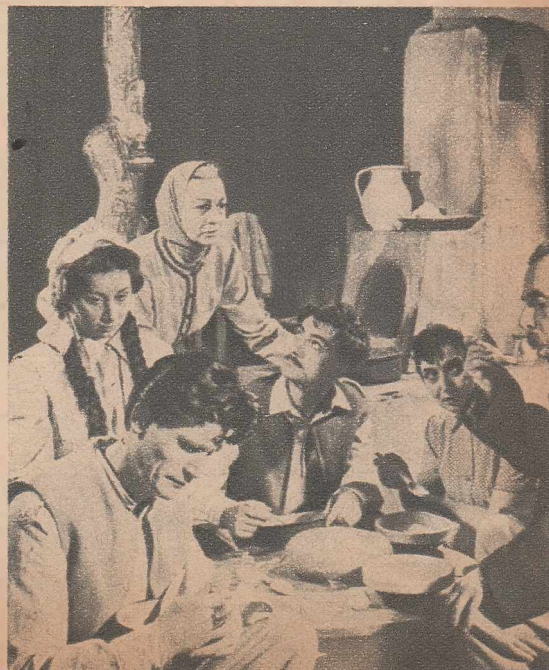

FOTO 7. La I.S. „Tehnofrig” grupa fruntașă a lui Boca Laurențiu de la secția montaj compresoare își realizează cu cinste angajamentele luate în întîmpinarea Congresului, dînd produse de calitate bună, depășindu-și în fiecare zi norma și făcînd importante economii. Și în această fabrică, fiecare echipă, fiecare muncitor caută să-și depășească angajamentele. De aceea, pînă acum producția globală este realizată pe perioada curentă în proporție de 104%, depășind cu 2% angajamentul luat.

SINAIA

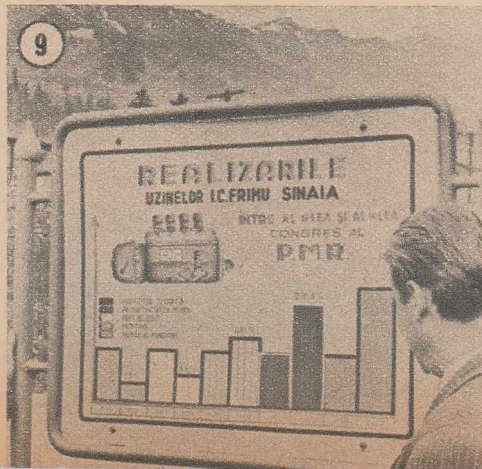
Uzinele „I.C. Frimu”-Sinaia își înalță halele și coșurile de fabrică într-un minunat cadru alpin. Aici se nasc „inimile” tractoarelor: pompele de injecție care dau viață și pun în mișcare fiecare „UTOS” fabricat azi în țară. Harnicul colectiv al

uzinelor din Sinaia a primit cu entuziasm proiectul Directivelor, care a dat un nou impuls avîntului în producție cu care uzinele „I.C. Frimu” întîmpină cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

FOTO 8. Grupa a 11-a sindicală a uzinelor „I.C. Frimu” condusă de tov. Gh. I. Cîlci a chemat la întrecere socialistă în cinstea celui de-al III-lea Congres al P.M.R. toate grupele sindicale din întreprinderile industriale ale orașelor Sinaia, Bușteni și Azuga. Iată schimbul I al acestei grupe discutînd împreună cu maestrul Jugănaru rezultatele realizate pe primul trimestru: 16.000 lei economii, față de 12.000 lei planificați.

FOTO 9. Un panou la poalele Caraimanului: realizările uzinelor „I.C. Frimu” între cel de-al II-lea și al III-lea Congres al P.M.R. În această perioadă productivitatea muncii în uzină a crescut de aproape trei ori.

CUCERITORII AERULUI

Fotoreportaj de Elena GHERA

Pilotul pleacă în misiune...

De câteva mii de ani omul, care era stăpînul pămîntului, rîvnea să fie și stăpînul azurului. Și iată-l, după tragica și legendara experiență a lui Icar, după profundele meditații ale lui Leonardo da Vinci, înălțîndu-se temerar și victorios spre înălțimi. După îndelungi căutări, după încercări curajoase, la începutul acestui secol se nășteau, în sfîrșit, și primele aparate de zbor mai grele ca aerul.

Printre pionierii care au luat cu asalt cerul, își înscrie numele și românul Aurel Vlaicu.

Sînt cincizeci de ani de cînd Vlaicu a efectuat cel dintîi zbor, aducînd faimă poporului nostru. Sînt cincizeci de ani de cînd s-a

desprins de pe pămîntul țării noastre primul avion proiectat, construit și pilotat de un român, dar niciodată aviația noastră n-a cunoscut o asemenea dezvoltare ca în anii regimului de democrație populară. În semn de prețuire a tradițiilor noastre aviatice și a muncii aviatorilor noștri civili și militari a fost instituită Ziua Aviației R.P.R., sărbătoare militară și populară aniversată cu bucurie de întregul nostru popor. Cerul patriei de astăzi e brăzdat de avioane moderne, pilotate de oameni curajoși, vrednici urmași ai lui Vlaicu, Vuia și ai celorlalți pionieri ai aviației românești. Piloții aceștia temerari au venit din uzine sau de pe ogoare. Am

cunoscut pe un aerodrom militar mulți dintre ei, ca tînărul ofițer Ion Todea, fiul unui moș din munții Apuseni; ca frații Moraru, care pentru însușirea desăvîrșită a tehnicii pilotajului au fost repartizați împreună în escadrila întii.

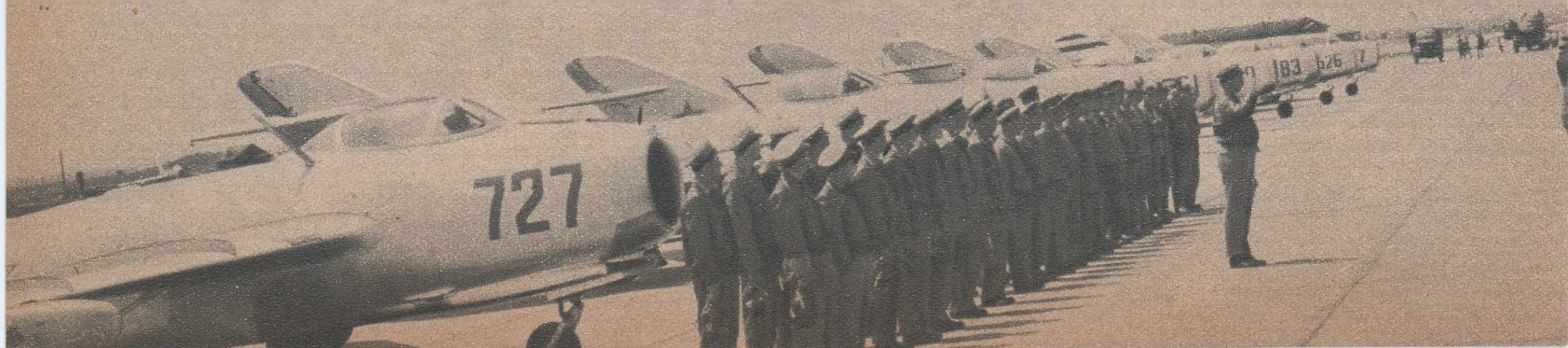
Paza granițelor aeriene ale patriei noastre este în mîini sigure și destoinice. Stăpîni pe tehnica modernă de aviație, avînd o înaltă măiestrie și o temeinică pregătire de luptă, piloții din forțele aeriene împreună cu militarii din celelalte arme ale Forțelor noastre Armate păzesc cu vigilență cuceririle poporului nostru muncitor.

COPERTA NOASTRĂ

Aerogara Băneasa. Radiotelegrafistii de bord Iustina Fuiorea și Augustin Rodina într-un moment de răgaz.

Înainte de executarea misiunilor de zbor, comandantul escadrilei primește raportul.

Nici cel mai mic amănunt nu scapă din atenția conducătorului de zbor, maiorul Scorțea Ștefan. Iată-l acum dînd comanda de decolare unei patrule.

O lecție despre executarea tragerilor în ținte terestre, din avion, la poligonul în miniatură.

MECANICUL LUI AUREL VLAICU

Acum cîteva zile m-am întîlnit cu mecanicul lui Aurel Vlaicu. Permiteți-mi să repet, ca să nu credeți cumva că e o confuzie de titlu și timp: acum cîteva zile m-am întîlnit cu mecanicul lui Aurel Vlaicu. Îl cheamă Silișteanu Constantin. Este un om în vîrstă de 73 de ani.

— Pe Aurel Vlaicu — a început să-mi povestească tov. Silișteanu — l-am cunoscut în atelierul de tîmplărie fină a lui Magnanil de pe strada Popa Tatu. Încerca un material de elice. Avusese mari necazuri cu „Vlaicu 1”, primul lui model de avion, construit la Arsenal. Ofițerii superiori de acolo îl făceau mizerii. Încă de la început, comandantul, colonelul Miculescu, îl apostrofa cu răutate: „Bine mă, mocanule, eu am încercat să construiesc un proiectil de tun și n-am reușit. Cum ai să inventezi tu o mașină grea de fier care să zboare?” Cu mare greutate Vlaicu a căpătat aprobarea de a-și construi modelul „Vlaicu 2”, în atelierele Școlii superioare de arte și meserii din str. Polizu, unde eu eram angajat ca maistrul electrician.

— Ce valoare avea „Vlaicu 2”?

— Extraordinar de mare. Gîndiți-vă că în epoca aceea Blériot, avînd la dispoziție tehnica, capitalul și concursul autorităților din Franța, a reușit abia la ai nouălea model să se desprindă de pămînt.

— Și Vlaicu?

— Aurel a realizat o extraordinară triplă performanță: să construiască avionul deși dispunea doar de mijloace rudimentare, a reușit să zboare de la prima încercare și, ceea ce este culmea, în aer și de unul singur, a învățat să piloteze.

În luna Iunie 1912 Vlaicu a luat parte la mîtingul aerian internațional de lângă Aspern — Austria — unde a obținut un mare succes. Cinci țări au fost prezente, însumînd 40 de avioane concurente. Succesul lui Aurel cu al său „Vlaicu 2”, echipat cu un mic motor Gnôme de 50 H.P., a stîrnit interesul reprezentanților casei engleze de aviație „Marconi”, care au intrat în tratative cu el. Vlaicu a refuzat să-și vîndă licența, cerînd ca construcția unui „Vlaicu 3”, echipat cu un motor de 80 H.P. — cel mai puternic pe atunci — să se facă în țară cu meseriașii noștri.

Visul de a zbura peste Carpați îl obseda. Intr-un sfîrșit de august, în 1913, pe aeroportul Băneasa, ne-a spus: „Timpul e atît de frumos și atmosfera atît de prielnică încît miine se poate zbura toată ziua”. Iar a doua zi, în 31. ultima zi a lunii, și-a luat zborul din București spre Orăștie, în Ardeal. Sarcina mea de mecanic (pe care o îndeplineam voluntar, din entuziasm și prietenie), și a lui Magnanil era de a transporta cu automobilul la Ploești un rezervor de benzină pentru alimentarea avionului. Al doilea automobil, cu profesorul Nedelcu și vărul său, Miron — care de fapt era mecanicul lui cu leasă — urma să-i urmărească zborul după ce îi vor ajuta să decoleze.

Mecanicul lui Aurel Vlaicu îi scîlbește o lumină în ochi.

— În dreptul kilometrului 13, după Ploești, ne-am oprit. Fierbea apa în radiatorul automobilului. Gonisem pe șosea și era o zi foarte călduroasă. Am scos bușonul radiatorului ca să răcorim mai repede motorul. Dinspre orizont venea și Vlaicu.

Constantin Silișteanu,
mecanicul lui Aurel Vlaicu.

I-am făcut semn să aterizeze pe un loc apropiat. I-am alimentat rezervorul avionului. „Am fost scuturat pînă aci — ne spuse el. Am dat de multe goluri de aer”. După cîteva minute a decolat. Ne-am urcat în mașină — și, după el! Din înalțuri a făcut o roată deasupra noastră și a luat-o înapoi în mîni. Dar n-am apucat să facem nici o sută de metri cu mașina, cînd observăm că nu luasem bușonul radiatorului de la automobil. Iar Magnanil, care ținea mult la „Hupnobilul” său, a întors mașina pentru că, după cîteva minute de căutare, s-a constatat că bușonul se afla pe aripa caroseriei. Am pornit-o iarăși, în viteză, după avion. Dispăruse. Goneam pe șoseaua prăfuită... Iată că za im o altă mașină, cu un cetățean care ne făcea semne disperate, cu brațele, să oprim. Semnalizăm din goană să se dea la o parte. Individul însă nu voia. Am fost obligați să frînăm, ca să nu dăm peste el. A sărit pe scara mașinii. Părea îngrozit. „Dumneavoastră urmăriți avionul lui Vlaicu?” „Da” — am răspuns noi, înforțați de un prezentiment. „Nu-l mai urmăriți, căci a căzut coala și este mort...”

Am sărit din mașină, m-am împiedicat, m-am rostogolit în șanț și, schiopătînd, am fugit pînă la locul accidentului. Era prea târziu. Doar cîteva reflexe musculare și gata. Se sfîrșise. Fractura bazei craniului, șira spinării, coastele și piciorul drept frînte.

— De ce a căzut?

Mecanicul lui Aurel Vlaicu mi-a răspuns — și acum, după 47 de ani — tremurînd de indignare:

— Autoritățile noastre trebuiau întrebate. Cel care nu l-au ajutat să-și făurească un motor mai puternic... Nu a putut lua înălțimea necesară, din cauza insuficienței motorului. Atunci n-a mai insistat în tentativa sa. A căutat un loc de aterizare pe o poiană, lângă șosea, ca să-l putem vedea cînd vom trece. Ca să piardă din înălțime, a intrerupt de cîteva ori contactul și a virat la dreapta. Probabil că motorul slab nu s-a reapsins ori contactul s-a făcut cu întîzîiere... Un gol de aer... S-a prăbușit Aurel...

În cameră s-a făcut liniște și parecă mai răcoare. De afară se aude un bizifit insistent. Mecanicul lui Aurel Vlaicu s-a ridicat de pe scaun, a tras perdeaua și a privit prin fereastră la pasărea de metal care se îndrepta spre aeroportul Băneasa... A oftat.

— Era un îns slab, înalt, brunet, cu mustăcioară și cu un ușor accent ardelenesc...

Marica ARSENE

O PASĂRE CIUDATĂ...

Se odihnea, zilele trecute, pe paștea tină de la marginea Capitalei. În jurul ei, pe covorul verde vălurit în unde mici de vîntul dimineții, se zăreau siluetele albe și fine ale celorlalte „păsări călătoare”, avioane ale aviației utilitare.

De aproape, vizitatorul recunoaște pe trupurile zvelte ale păsărilor de metal, plăcuțe pe care lițere drepte anunță „Fabricat în România”. Sînt avioane românești deci, care au misiunea să salveze vieți omenești, transportînd — atunci și acolo unde este cazul — bolnavii sau accidentații; să vindece pădurile și lanurile năpădite de insecte dăunătoare răspîndind, de la joasă înălțime (treabă foarte dificilă în ciuda aparențelor), lichidul sau praful salvator.

Misiuni asemănătoare dar poate și mai greu de dus la capăt are de îndeplinit și „pasărea” ciudată de care am pomenit mai sus: elicopterul.

Silneta lui este văzută pe

cerul nostru destul de des. Și, totuși, atunci cînd zboară, elicopterul e urmărit de privirile tuturor.

— Dacă s-ar cunoaște toate serviciile pe care el le poate aduce, ar fi privit cu și mai mult interes — ne spune pilotul Aurel Damian, posesorul brevetului de elicopterist nr. 1 al R.P.R. Cu multiplele-i calități (poate ateriza oriunde — chiar și pe casă — în locuri neumbrate de picior de om și în orice condiții; stă pe loc în aer, la înălțimi considerabile, timp îndelungat etc.), elicopterul e folosit la noi, ca și în alte părți, pentru îndeplinirea celor mai dificile misiuni.

— Ne-ați putea da un exemplu de asemenea misiuni la care ați participat în calitate de pilot elicopterist?

— Cum să nu! Am fost, cu pasărea mea, mai toată iarna în Delta Dunării. Aveau, acolo, cei ce lucrau în industria stufului, nevoie de hrană, materiale

(elicopterul suportă o încărcătură de aproape 1.000 de kilograme!), medicamente. Dar, mai ales, i-am ajutat s-o scoată la capăt în situații grele.

Acum aparatul se odihnește. Mecanicii i-au desfăcut motorul — o mașinărie înspăimîntător de complicată! — pregătindu-l pentru noi zboruri. Palele, adică cele patru mari aripi de metal care, laolaltă, formează așa-numita elice portantă — sînt acum învelite în huse cenușii de pînză, care le apără de praf. „Înăuntru” — în „coada” elicopterului ce pare un coridor lunguleț în care te poți mișca în voie — se face curățenie. În cabină, unde se ajunge cu o scăriță îngustă de metal, sînt numai două locuri, pentru cei doi piloți. Încolo, esteva manete, plus tot solul de aparat de bord și contacte, ale căror butoane se înșiruie pînă și pe „tavanul” cabinei, deasupra capetelor piloților. Acum, în stare de repaus, vederea tuturor acestor

nenumerate aparate de bord e pur și simplu amețitoare. Cum o fi oare atunci cînd elicopterul își ia zborul și aceste aparate pornesc, toate, să înregistreze și să semnaleze fiecare pulsație a uriașei păsări de metal?

Răspunsul la această întrebare e foarte greu de dat și de aceea respectul și admirația noastră pentru meseria de pilot — oricum, foarte mare — cresc brusc cu cîteva grade.

Urmează cîteva explicații de mecanică, după care vizita la sfîrșit. Am plecat cu regretul de a nu fi putut pătrunde deeft prea puțin în tainele zborului cu elicopterul, dar cu bucuria de a fi cunoscut mai bine „pasărea ciudată” — invenție atît de folositoare a minții omenești.

Silvia KERIM

Un grup de huligani rasisti din Van Buren (Arkansas) blochează intrarea unei școli.

Dansuri, și muzică, și strigăte vesele, și măști caraghioase — zile de carnaval la Corinth, un oraș din sudul Statelor Unite. O fată ride în hohote, un băiat o prinde de mână și iată-i pe cei doi rotindu-se în vârtejul dansului. Cîțiva tineri vin braț la braț, cîntînd, prin mijlocul drumului. O, dar iată că unul dintre ei a zărit ceva tare hazliu. Un negru! Un negru care privește singur, puțin retras, puțin trist, la forfota celorlalți. O strașnică ocazie de distracție! Și iată-l pe negru înconjurat de acești amatori de amuzamente. Unul dintre ei îi trage un pumn în față. Altul, cel mai vesel, a scos pistolul. Vai, și ce plin de haz e chipul însingurat al negrului! „Nu țipa, negrule! Nu ne strica petrecerea!“...

A doua zi ziarele anunțau că opt tineri au ucis un negru, consemnînd în același timp că tinerilor li se vor acorda circumstanțe atenuante. Faptul se petrecuse doar în zilele carnavalului! Fusese numai o simplă glumă de carnaval! Poți să condamni pe cineva pentru o glumă?

Strașnic carnaval! Poate, totuși, că vreunul dintre jurați, om mai cu chibzuință, nu se va da în lături să-i dojenească pe tinerii petrecăreți: ce rost avea să-l omoare pe negru în văzul lumii, obligînd astfel organele judiciare să deschidă, chiar și formal, o anchetă? Nu puteau să-l ia cu ei pe vreo stradă dosnică? Toată lumea ar fi fost mulțumită și nu s-ar mai fi dat bătaie de cap poliției. Nu e bine ca fapte de felul ăsta — oricît de hazlii ar fi! — să se petreacă în văzul lumii. Și — ca să le dea un exemplu bun — judecătorul le va vorbi, poate, despre alți amatori de distracții, despre cei nouă cetățeni din Poplarsville (statul Mississippi), care au procedat mult mai dibaci, dovedindu-se adevărați oameni cu tact. Și-au procurat, în înțelegere cu viceșeriful orașului, cheile închisorii, l-au răpit din celula sa pe tinărul negru Parker, care aștepta să fie anchetat, și noaptea (notați, tineri naivi: noaptea, nu în văzul lumii!) l-au dus la marginea orașului și l-au ucis acolo.

Dibăcia celor nouă a acționat fără greșală. Astfel încît Marele juriu din Poplarsville a putut, cu sufletul împăcat, să refuze anchetarea cazului.

Răpit noaptea din celula închisorii unde se afla pentru o vină imaginară, negrul Parker a fost lăsat pe străzi și apoi aruncat în fluviul Perlen.

O FOTOGRAFIE

Cîțiva tineri cu miinile în golduri, cu veselia întâiparită în obraji, în fața unei clădiri. Unul are cămașa deschisă, să-ntîmpine cu pieptul gol vîntul vîrățic; altul are aerul că a comis un act de mare vitejie. O fotografie...

Dar observ că unul dintre tineri poartă o placardă și decifrez pe ea cuvinte de ură împotriva negrilor. Întorc fotografia și citesc explicația: „Van Buren (Arkansas). Huligani rasisti blochează intrarea unei școli“.

Și iată că mă cuprinde o mare tristețe, și iată că privesc iar chipurile care mi s-au părut adineauri luminoase. O umbră întunecată s-a așternut parcă pe fețele tinere. Tinere? Ce pot să fie acești oameni — tineri numai ca vîrstă — despre adevărata tinerețe, animată de vise nobile și de poezii generoase? Unul dintre ei ride în hohote. Ce ris fatunecat, inuman, al unui tînar care-și poate izgoni din școală și lovi cu pietre colegii, pentru că aceștia, atunci cînd își deschid cămașa să-ntîmpine vîntul vîrățic, arată soarelui un piept cu pielea brună!... Vina celor care i-au educat pe acești elevi sau pe cei

din Little Rock, sau din alte părți, în spiritul urii oarbe, în spiritul rasismului, este de nelertat. Asemenea „educatori“ trebuie să răspundă pentru faptele lor în fața tribunalului umanității. Cum vor putea să se dezvinovățească? Îi vor truda miinile lor, miinile rasistilor din toatele na. de pe care nu se pot șterge urmele negre ale focului: ale focului care a ars oameni în cuptoarele de la Auschwitz, ale focului care a aprins ruguri pentru negri nevinovați...

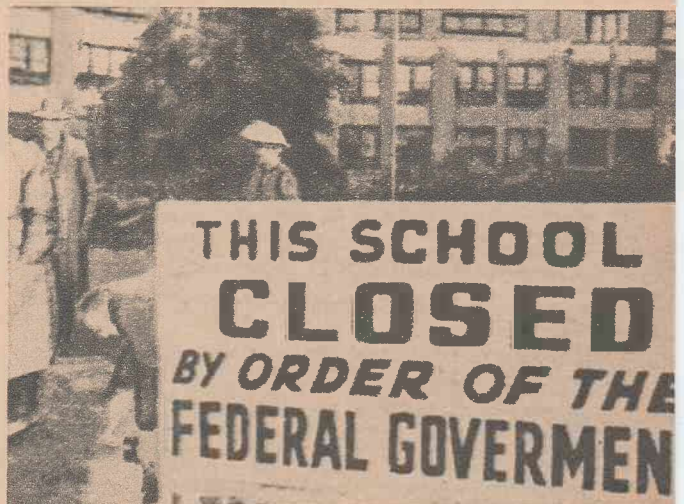
„DREPTURILE“ NEGRILOR

În statele din sud nu e nimeni care să ia în serios pălăvrăgeala cutarului sau cutarului politician în căutare de voturi, despre drepturile acordate negrilor, despre egalitatea dintre toți cetățenii „Americii libere“.

Nu demult, în senatul american s-au desfășurat discuții referitoare la acordarea de drepturi civile populației de culoare. Discuțiile n-au fost nici prea înflăcărâte, nici prea interesante; în schimb au fost lungi, nemăsurat de lungi, fără sfîrșit. Pentru că le e greu să împiedice altfel adoptarea unor proiecte de legi care nu le convin, reprezentanții în senat ai rasismului din sud aplică o tactică veche și verificată: întîrzie orice hotărîre prin luări de cuvînt interminabile, pălăvrăgînd pe cele mai diverse probleme. „Obiectivul lor? — notează ziarul francez „France Observateur“. Să li se facă lehamite celor ce ar dori să impună o reglementare care să garanteze negrilor, în fapt, liberul acces la urne. Rezultatul? Întregul aparat legislativ este blocat de această revărsare de elocvență mediocră. Un adevărat maraton lingvistic, care a și căpătat, de altfel, în senat, titlul de „talkathon“ (de la „to talk“ — a vorbi). Și în timp ce maratonul pălăvrăgălii era în plină desfășurare, în circumscripția Gadsden (statul Florida) din cei 10.000 de negri cu drept de vot nu au fost înscrși pe listele electorale decît 7. Iar pastorul negru George Lee din Humphreys (statul Mississippi) a fost asasinat pentru că i-a chemat pe negrii din parohia sa să se înscrie în listele electorale.

Negrii din S.U.A. au un singur drept real: să fie obiect de distracție pentru tinerii amuzați și plini de haz, într-o zi de carnaval. În plus, mai au dreptul să se lase electrocuțați. Iar dacă cineva se gîndește să militeze și pentru altfel de drepturi, o păfește. Ca George Lee. Sau ca doctorul Perry.

Pentru a nu permite copiilor de culoare să învețe în aceleași școli cu cei albi, autoritățile rasiste din Little Rock au închis pur și simplu școlile, afișînd ordinul de închidere pe panouri uriașe.

DISTRACȚIILE STRĂNII ȘI

Încă din 1946 Perry a avut îndrăzneala să ceară ca baziul de înot din orașul său să fie pus, o zi pe săptămână, la dispoziția copiilor negri (câțiva copii se înecaseră, scaldându-se într-o apă curgătoare din apropierea orașului). Evident, Perry n-a izbutit decât să-și cîștige ura rasistilor. Dar nu s-a „cumințit” și, cităva vreme mai târziu, a luat apărarea unor băieți negri (unul de opt, celălalt de nouă ani) condamnați la închisoare fără nici un temel. De data aceasta rasiștii s-au hotărât să treacă de la amenințări la fapte. Au încercat să-l omoare. 40 de tineri negri au păzit însă casa medicului și au reușit să-i pună pe fugă pe atacatori. Aceștia au găsit mijloace de luptă mai eficiente. I s-a înscenat medicului un proces, aducându-i-se învinuiri imaginare, și a fost condamnat la trei ani închisoare, retrăgându-i-se dreptul de a mai practica medicina. Cinci mii de negri din statul Carolina de Nord, unde locuiește Perry, au semnat un apel cerind anularea barbarei hotărâri — cinci mii de oameni în apărarea unui medic!

Și acesta nu e decât unul din nenumăratele fapte care arată că negrii sînt tot mai uniți în lupta împotriva rasismului. În numeroase mitinguri de protest, fără a se lăsa intimidăți de amenințările poliției, reprezentanții populației de culoare iau cuvîntul cerînd încetarea terorii rasiale. De curînd, tinerii negri au adoptat o nouă formă de luptă împotriva discriminărilor. În statul Carolina de Nord și într-o serie de alte state negrii erau serviți în restaurante numai dacă rămîneau în picioare. Refuzînd să-și mai lase baljocorită demnitatea, tinerii negri au inițiat o acțiune de masă: ei intră în număr mare în cîte un restaurant, ocupă loc la mese și nu părăsesc localul pînă ce nu sînt serviți. Deși amenințați de rasiști, în asemenea situații patronii localurilor sînt nevoiți să cedeze.

Mișcarea de protest a negrilor în amploare și fără îndoială că ea va cunoaște forme de manifestare tot mai eficiente.

„Statele Unite ale linșajului” — își numea patria cel mai mare scriitor american, într-un pamflet scris la începutul secolului. Mark Twain își exprima însă speranța că veacul al XX-lea al civilizației va aduce negrilor americani un trai omenesc. Dar... Ziarele americane au consemnat numai în ultima vreme 18 cazuri de linșaj. Omenirea așteaptă vremea cînd speranțele marcului scriitor se vor realiza și linșajele vor deveni o amintire neplăcută...

Florin MUGUR

↑ Orgie rasistă sub semnul crucilor în flăcări ale Ku-Klux-Klanului.

„Și atât e prea mult” — spun autoritățile rasiste atunci cînd e vorba de condițiile neomenești de trai ale populației de culoare.

NOTE

DOI GERMANI SUTĂ-N SUTĂ: SHAKESPEARE ȘI COPERNIC

În sfîrșit — era, oarecum, de așteptat — a venit ziua să se precizeze o dată pentru totdeauna naționalitatea lui Copernic.

Precizarea vine din partea unui anonim dar „erudit” discipol al corifeilor luptei nestăvillite împotriva a tot ce este evident și a fost făcută în cadrul explicației care însoțește reproducerea timbrului francez de 8 franci (nr. 1167) reprezentîndu-l pe Copernic: „astronom german”.

Aceasta, în catalogul filatelic „Michel” (Verlag des Schwaneberger Album, München). Ce eroare să se considere pînă acum că astronomul „german” Copernic a fost — ceea ce pînă și copiii o știu — polonez! Și că, mai mult, marele savant, deși canonic în consiliul eparhial din Warmie, împins de înflăcărul lui patriotism, a pus în mai multe rânduri mina pe arme, ridicîndu-se la luptă împotriva lui Albrecht de Hohenzollern, mare maestru al ordinului cavalerilor teutoni, pentru a-și apăra credințioșii împotriva cotropitorilor în rasă de călugări și armură de cavaleri jefuitoari și ucigași.

Așadar, după ce „savantii” nazisți au „descoperit” încă înainte de război că Shakespeare este unul din cei mai mari poeți... germani, aceiași „oameni de știință” sau fideli discipoli aduc o nouă contribuție istorică, încercînd să-l „germanizeze” pe Copernic.

Halal știință!

ÎNTRE „ALIAȚI”

Refuzul S.U.A. de a permite avioanelor aparținînd Societății aeriene olandeze (K.L.M.) să utilizeze pentru escază coasta americană a Pacificului a stîrnit o mare vîlvă, fiind considerat în presa olandeză ca o discriminare, deoarece în ultimii ani Statele Unite au acordat drept de aterizare avioanelor unor societăți engleze, franceze și suedeze.

Evenimentele au luat o asemenea turnură încît pînăși Joseph Luns, ministrul de Externe al Olandei, unul dintre cunoscuții politicieni „proatlantici”, a declarat, într-un interviu acordat presei, referindu-se la acest incident: „Guvernul (olandez — n.a.) este sfătuit să înceteze plata contribuțiilor către N.A.T.O., să suspende comenziile plasate în S.U.A. pentru cumpărarea unor avioane cu reacție pentru pasageri, și deaune acordurile care prevăd echiparea flotei militare aeriene cu avioane americane de tip Starfighters și să cumpere în schimb aparate franceze de tip Mirage”. Luns s-a grăbit însă să declare că a dezvăluit aceste lucruri pentru a demonstra că de mare este nemulțumirea creată de refuzul american, dar că, probabil, guvernul olandez nu va întreprinde asemenea măsuri.

Gestul neamical al Statelor Unite a fost discutat și în parlamentul olandez, care a adoptat o rezoluție, sprijinită de toate partidele politice, unde se menționează că „atitudinea guvernului american nu concordă cu relațiile dintre aliați”.

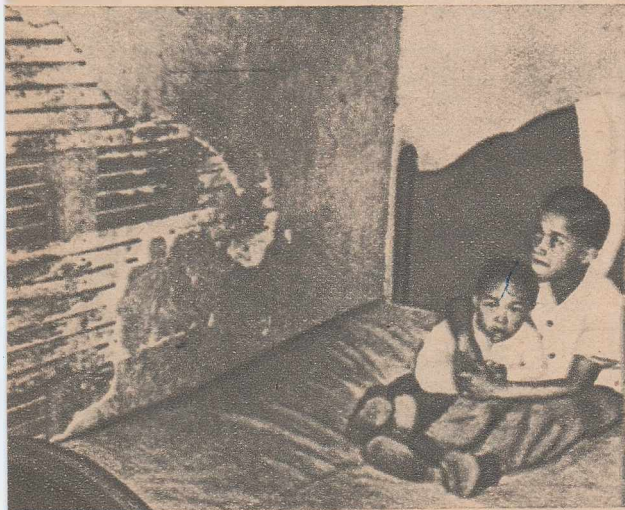
Concordă însă cu interesele marilor companii americane de aviație, pe care guvernul S.U.A. le apără în acest fel de concurența altor societăți aviatice, de astă dată ale... „aliaților”.

LIBERTATE ACADEMICĂ „MADE IN U.S.A.”

În anul 1939 dr. Eduard Sittler s-a decis de cetățenia americană, a părăsit funcția de profesor la Post-College de la Universitatea din Brooklyn (Long Island) și a plecat în Germania hitleristă, unde s-a înrolat în armata nazistă, luptînd împotriva propriului său popor. A fost și crainic la posturile de radio naziste. După înfrîngerea fasciștilor, s-a retras în Statele Unite și, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat, și-a reluat postul de profesor la Universitatea din Brooklyn.

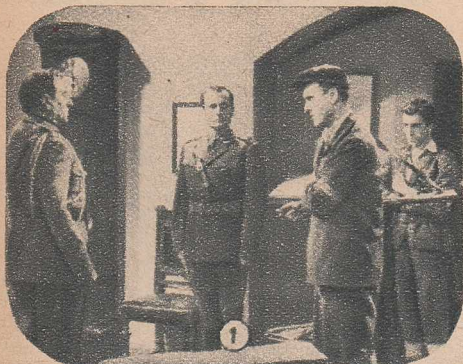
Conducătorul colegiului, R. Gordon Hoesy, a declarat recent că hotărîrea de a-l reprimi pe Sittler dovedește „libertatea academică” ce domnește în S.U.A. Și pentru că să nu rămîna nici un dubiu asupra înțelesului pe care îl dă noțiunii de „libertate academică”, Hoesy a adăugat că, în baza aceleiași „libertăți”, a înălțurat din colegiu în unul profesor pe care o gazetă reacționară l-a denunțat ca „procomunist”.

Cît despre Sittler, acesta, pentru a-și face cunoscute din nou convingerile sale pronaziste, a declarat recent într-un interviu acordat ziarului „New York Post”: „Poate că istoria îl va condamna pe Hitler, însă eu nu pot s-o fac...” La întrebarea de ce și-a părăsit cetățenia americană în 1939, Sittler a răspuns că a vrut să lupte împotriva Uniunii Sovietice, precizînd că „acum încercă S.U.A. să facă ceea ce eu am încercat atunci, în felul meu”. Deh, „libertate academică”!

MECHE TRAGEDIE

NOUL FILM ROMÎNESC „FURTUNA“

1 În dimineața aceea neobișnuită, soarele și-a trimis, triumfător parcă, primire grațiile celulelor, razele sale strălucitoare de august. Vestea libertatea: în biroul comandantului închisorii, gărzile muncitorești veniseră să îndeplinescă ordinul de eliberare a deținuților politici.

... O cheie se învîrte în broasca ruginită, poarta se deschide cu un vaiet răgușit și... libertate, aer, lumină! În ochi cu o lacrimă zgircită de bărbat, comunistul Duma îl strînge în brațe pe tovarășii ce i-a adus marea veste. Ne aflăm în neuitatele zile ale sfîrșitului de august 1944...

2 Ajuas în orașului său aflat undeva la granița de apus a țării, Duma — împreună cu ceilalți comunisti — pornesc bătaia pentru viață, pentru piinea oamenilor, pentru refacerea economiei. Dar această liniște nu le e dată pentru multă vreme: o primejdie mare amenință orașul. De localitatea lor se apropie o coloană germană în retragere, cu intenția ca de aici să treacă în Ungaria și să-și organizeze rezistența împotriva trupelor sovietice și romine eliberatoare. Ascuns într-o pivniță, comisarul fascist de siguranță Tănăsescu așteaptă cu bestială satisfacție momentul razburării sale...

3 ... Iar la restaurantul „Pisica de aur”, fostele „mărimi” ale orașului — un acru senator ardelean, un negustor cu gușa dublă, un popă greco-catolic, un avocat guraliv, o vajnică președintă a „Femeilor mame romine” — hotărăsc să întindă fasciștilor mina: „Avutul nostru trebuie apărat”, conchid ei. Dar uteciștii Andrei și Viou — care au surprins adunarea acestor ocrotitori și ocrotiți ai bandelor de asasini fasciști — știu că partidul a hotărît apărarea orașului. „Hitleriștii nu trebuie să treacă!” — spusese Duma, exprimînd astfel gîndul tovarășilor săi și hotărîrea pe care o luaseră, cu aprobarea Comitetului Central, de a opri înaintarea nemților.

O PRODUCȚIE A STUDIULUI CINEMATOGRAFIC „BUCUREȘTI”

Scenariul: Titus Popovici și Francisc Munteanu
Regia: Sinișa Ivetici și Andrei Blaler
Director artistic: Sică Alexandrescu
Imaginea: Aurel Bolan
Muzica: Alfred Mendelsohn
Decoruri: Constantin Simionescu

În rolurile principale:

Ion Manta (Duma), Toma Dimitriu (Albu), Gh. Scare (Jurea), Nicolae Prăida (Andrei), Victor Rebergiuc (locotenentul Oprea), Silvia Popovici (Maria), Dumitru Scintie (Horvath).

4 Doi tineri și-au întîlnit privirile... E noapte neagră, muncitorii mobilizați de comunisti sapă fără clipă de răgaz tranșeele necesare apărării: fără răgaz muncesc și cei doi uteciști... Se văd acum pentru a doua oară. Momentul e cumplit — fasciștii se apropie de oraș — dar tinerețea își spune cuvîntul: în ochii lor se aprinde, sfluoasă, licărirea primului simțămînt de iubire...

5 O nouă veste, mai dramatică decît prima: un ofițer de la frontieră, locotenentul Oprea, vine să anunțe că dinspre graniță se apropie de oraș o altă unitate germană, cu scopul de a facilita retragerea primei coloane. Comunistii nu ezită: toate garniturile din gară trebuie evacuate înainte de sosirea unităților, pentru ca fasciștii să nu le poată folosi în retragerea lor. Prin lupta lor, obiectivul propus este atins. Cu ultima garnitură se vor retrage și gărzile patriotice.

6 În oraș au rămas doar Duma, ofițerul Oprea Ion, Andrei și un oarecare Albu, activist al județenei de partid. Privirile lui Duma urmăresc atente, gînditoare, gesturile acestuia,

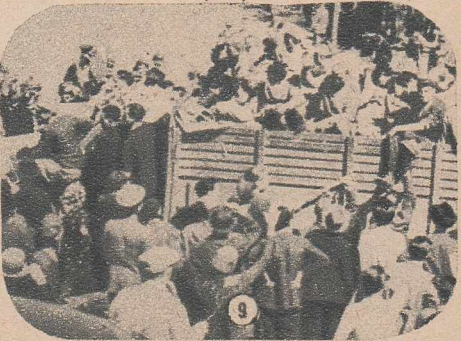
deoarece i se pare că în vocea lui se strecoară uneori tonuri false. Și, într-adevăr, Oprea descoperă pînă la urmă că Albu este un agent al siguranței, al cărui scop era să-l dea pe toți pe mina lui Tănăsescu. Tînărul ofițer patriot nu ezită și mina lui nu tremură atunci cînd trage asupra trădătorului.

7 Andrei este acela care trebuie să îndeplinească misiunea — extrem de dificilă și primejdioasă — de a arunca în aer podul feroviar. Căci trupelor hitleriste le-au sosit, din Ungaria, trenurile necesare și, dacă ele ar fi putut pleca mai departe, peste pod, însemna că întreaga acțiune a gărzilor muncitorești a fost zadarnică... Cu riscul vieții sale, Andrei se strecoară cu explozibilul în conducta de gaze — avariată de la un bombardament — și minează podul. Va reuși el oare?...

8 Dar ca Andrei să poată pune mina pe explozibil și să ajungă la pod în timp util, Duma și Oprea — surprinși pe stradă de o patrulă hitleristă — au trebuit să primească lupta. O luptă inegală și fără sorți de izbîndă. Cei doi tovarăși cad în mina dușmanului... A doua zi, în zori, în fața plutonului de execuție, Duma și Oprea își așteaptă — cu fruntea sus, conștienți că viața lor nu va fi jertfită zadarnic — moartea. Cu o clipă înainte ca plutonul să execute comanda, o bubuitură cumplită zguduie totul: podul a sărit în aer! Cei doi condamnați la moarte își întîlnesc privirile și-și zîmbesc: „Ti-am spus că o să reușim” — îi spune Duma lui Oprea. Sorbind forță din forța comunistului de lângă el, tînărul ofițer exclamă înainte de a primi în piept rafala de gloanțe: „Trăiască România liberă! Moarte fasciștilor!” Și vocea lui pare mai puternică decît cea sacadată, gîfuitoare, a automatelor asasine.

9 Pe locul unde au căzut eroic cei doi luptători patrioți, o tăbliță amintește — cu litere săpate în piatră — faptele lor vitejești. Mai puternic însă e săpata amintirea lor în inima tovarășilor lor de luptă.

... Sîntem în zilele lui august 1944. Pe străzile orașului ardelean, pe străzile orașelor țării noastre, mulțimea se revărsă forțic, aclămînd trupele sovietice și romine eliberatoare. Nu, jertfa lui Duma și Oprea, jertfa atîtor tii iubii ai poporului nu au fost zadarnice!

S.F.D.

ANVELOPA CU TREI VIEȚI

Pe stradă se aude un scrișnet strident. Un șofer încearcă să frneze brusc în fața unui obstacol ivit instantaneu: un copilăș care traversează strada în goană. Dar vai! Anvelopa e tocită și mașina nu se oprește, ci patinează. Catastrofa n-a putut fi evitată. Cauzele? Un copil lăsat fără supraveghere, un șofer grăbit, dar, mai ales, niște anvelope tocite...

Iată de ce vehiculele auto consumă o mare cantitate de cauciucuri. O dată ce se tocesc zimții apărătoarei, se aruncă întreaga anvelopă. Și, totuși, o anvelopă poate trăi mai mult. Dar cum? Acestei întrebări a încercat să-i dea răspuns un colectiv de tehnicieni din cadrul biroului de proiectări experimentale al Uzinei de cauciucuri din Moscova. Numărul din februarie 1960 al gazetei de perete a întreprinderii (foto 1) anunță cititorilor o veste importantă: a fost realizată prima serie a cauciucului experimental ale cărui fire de cord din carcasa sînt dispuse radial, iar apărătoarea (partea exterioară, zimțată) e prevăzută cu niște inele demontabile.

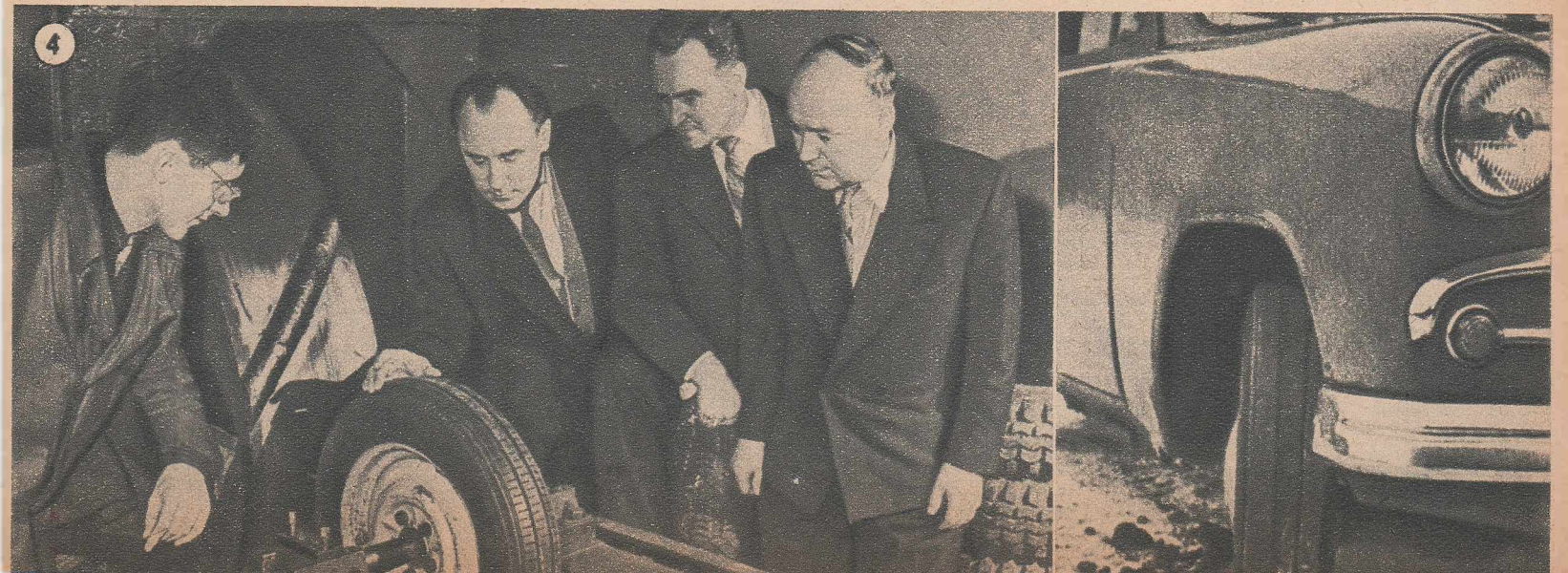
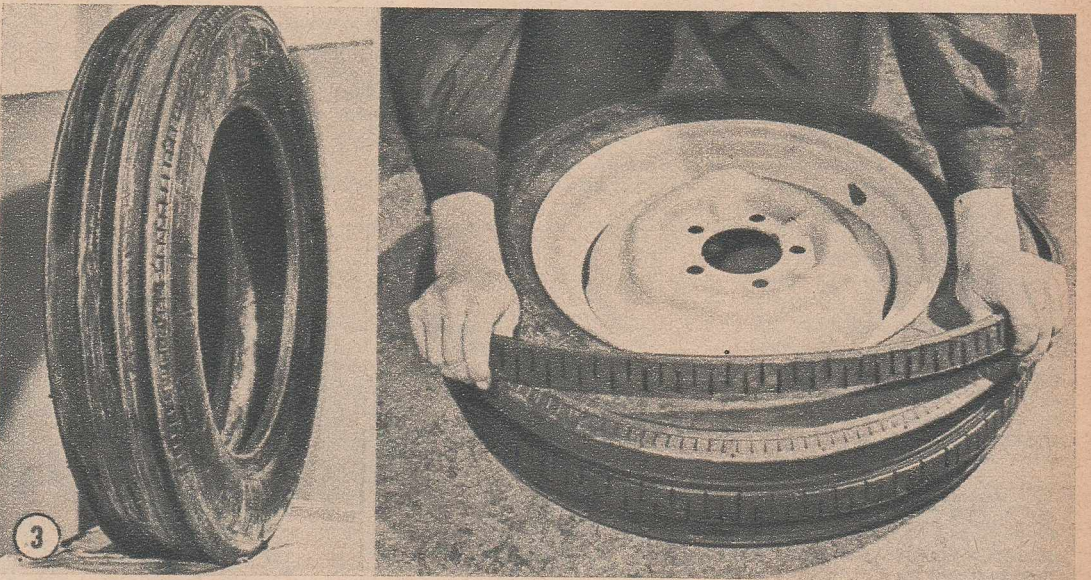
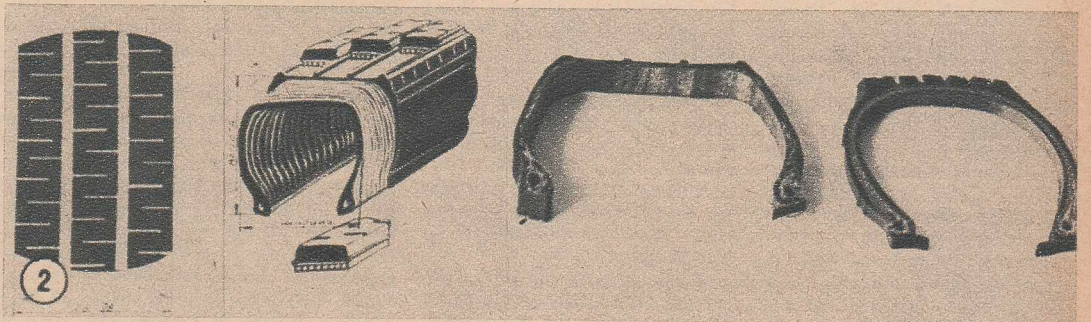
Lângă gazeta de perete se află un panou (imaginea din dreapta) conținând enumerarea sarcinilor planului septenal al fabricii, precum și a angajamentelor luate de colectiv, printre care și acela de prelungire a vieții unei anvelope de 1,5 ori. Se pare însă că noile cauciucuri cu apărătoare demontabile vor dura de 2-3 ori mai mult decât cele obișnuite.

Și acum iată deosebirea dintre cele două tipuri de cauciucuri — obișnuit și nou — în secțiune transversală (foto 2): în dreapta, cel obișnuit; în stînga, cel nou, care în loc de apărătoare are trei șanțulețe în care vor fi montate inelele apărătoarei fabricate separat. A treia imagine arată așezarea radială a firelor de cord în anvelopă, precum și secțiunea unui inel de protecție cu fire de cord metalice (jos). Și, în sfîrșit, ultima imagine din stînga reproduce desenul apărătoarei noului tip de cauciuc.

Iată (foto 3, stînga) cum arată noul tip de cauciuc pe care nu au fost îmbrăcate inelele. Vă imaginați poate că aceste inele sînt cine știe cît de greu de montat, că este nevoie de o forță herculeană sau de aparate speciale? Lucrurile nu stau nicidecum așa. Dimpotrivă, orice conducător auto, profesionist sau amator, poate înlocui inelele în câteva minute (foto 3, dreapta). La fel de simplă e și producerea inelelor respective, care nu necesită ateliere prea mari.

Înainte de intrarea în producție a noilor cauciucuri cu inele demontabile, prototipurile sînt încercate în laboratorul uzinei. Anvelopa primește, cu ajutorul uriașului volant, cele mai cumplite șocuri ce pot surveni pe o șosea în timpul unei rulări cu o viteză de 80 km/oră. După ce a trecut cu succes proba de laborator, cauciucul este experimentat de diferite mașini, printre care și Moskviciurile (foto 4, dreapta).

Nu ne rămîne deci decît să urăm spor la muncă creatorilor acestei realizări tehnice — aparent simple, dar aducătoare de mari economii în sectorul transporturilor auto — K. Gorlin, V. Gorohov, P. Șcitov și O. Kalughin (foto 4, stînga), ale căror anvelope cu trei vieți gonesc neobosite pe șoselele sovietice.

MOZAIC LITERAR

CEARTA

— schiță —

de Dionisie ȘINCAN

Ilustrație de Tia PELTZ

Nana Floarea Sandu răbdase vreme îndelungată — cam vreo săptămână — și nu-i spusese fetei nimic. Socotea, cu mintea ei de femeie în vîrstă, că au să se așeze apele și toată lumea o să înțeleagă cum stau lucrurile. Trăgînd cu urechea pe la suratele ei din Zăvoaiele — și suratele nu erau femei care să tacă din gură — aflase că fata ei, Maria, era judecată aspru de unele neamuri ale lui Gheorghe Stoian. Se așezaseră neamurile acestea pe capul lui Gheorghe cu sfaturile, de-1 năuciseră.

— Cum se poate — spuneau ele — cum se poate să-ți legi viața de o prefăcută ca Maria. Firea ei nu e bună, feciorule, ia aminte. Dacă se poate arăta ea în fața satului la căminul cultural în mai multe chipuri în piesele alea de teatru, apoi și ca nevastă va ști să-și ascundă adevăratul chip. Niciodată n-ai să știi ce gîndește. Că ea una gîndește, alta face. Fereste-te, Gheorghe.

Era drept că fata juca în echipa de teatru a căminului. Ba această echipă pornise și prin satele din jur să dea spectacole, ajunsesse și la Fetești, la gospodăria de acolo, trecuse și Dunărea la Ivri-nezu... După cum se vedea din vorbele neamurilor lui Gheorghe Stoian, membrii echipei se pricepeau bine să dea viață pe scenă personajelor din piesele pe care le jucau. Dar aceste neamuri ale lui Gheorghe căsunaseră numai pe Maria. Și știau ele de ce! Maria și Gheorghe erau de multă vreme în vorbă și tot satul Zăvoaiele știa că se vor lua.

Duminica, tinerii erau mai tot timpul împreună, se plimbau pe malul Borcei, fie că era vreme rea, fie că era vreme frumoasă. Ce le păsa lor de vreme? Cei care-i întâlneau îi priveau cu dragoste și le zîmbeau. Neamurile lui Gheorghe văzuseră la început cu ochi buni prietenia tinerilor. Toate astea însă pînă în duminica aceea cînd, la căminul cultural, echipa de agitație din care făcea parte și Maria nanei Sandu, printre alte critici aduse unora dintre colectivisti, l-a luat puțin în răspăr și pe Gheorghe Stoian. Era adunat la căminul cultural tot satul. S-a ris pe ruptele de cei criticați. După treaba asta citeva din rudele lui Gheorghe și-au schimbat părerile despre Maria nanei Sandu. „Cum adică? — se

întrebau ele. Seara te plimbi cu Gheorghe de mină pe malul Borcei, stai cu el vreme îndelungată la bacul cu care se trece în baltă, iar a doua zi îl critici?... Păi bine, oameni buni, așa ceva poate face numai un om cu două fețe! Și se știe că Maria are nu numai două fețe, ci mai multe. Lucrul s-a văzut în echipa de teatru! Atunci cu Gheorghe cum rămîne? Nu-i nevastă bună pentru el Maria! O fi ea utemistă și frunțasă în gospodărie, dar nici așa, să-l iei pe viitorul tău bărbat și să-l critici în fața întregului sat... Nu, așa ceva nu-i îngăduit“.

Și s-au așternut cu nădejde pe capul flăcăului îndemnindu-l să-și ia gîndul de la Maria nanei Sandu.

Nana Sandu aflase ea de pe la sfaturile suratelor ce zic neamurile lui Gheorghe. Răbdase o săptămână încheiată fără să-i spună fetei măcar o vorbă. O vedea supărată și și-a zis că pe omul necăjit trebuie să-l lași în apele lui, nu să-i mai vii și tu ciocan pe cap. Dar, după ce a trecut și săptămîna aceasta, văzînd că se îngroașă gluma, își

călca pe inimă și-i spusese fetei:

— Ascultă, Marie dragă, te văd supărată și întunecată de la o vreme. Necazul ți-l știu. Și mai știu și ce spun ai lui Stoian despre tine. După cum văd eu, întoarcere nu mai poate fi. Scoate-ți-l pe Gheorghe din inimă! Îmi pare și mie rău de el, că-i flăcău vrednic și chipeș. Da' dacă se potrivește vorbelor înseamnă că-i slab de virtute și nu-i de nasul tău. Asta-i, fata mamei!

Maria și-a privit mama drept în ochi. Nana Sandu este femeie cam la 50 de ani, în toată puterea și cu judecată limpede. Rămasă fără bărbat de la 30 de ani, și-a crescut fiica cu strănicie, scoînd din ea un om dintr-o bucată. Cele două femei au dus o viață nu prea ușoară pînă cînd au intrat în gospodăria colectivă din Zăvoaiele, dar nu și-au plecat frunțile. Neamul nanei Sandu a fost neam de oameni mindri și nu le suflii în ciorbă cu una cu două. Dovadă că și acum, luînd aminte cum vorbese ai lui Stoian de fata ei, nana Sandu a pus piciorul în prag.

Femeie în vîrstă, nana Sandu, dar pe Maria o lăsase la cămin să joace teatru. Ba și ei îi plăcea să poposească pe acolo și să-și desfele inima privind la tinerii care dansau, cîntau sau citeau la bibliotecă. Deseori își lua cărți acasă și, prinînd vreme liberă, își punea ochelarii pe nas și pornea să citească. Ea își înțelegea fiica. Îi era necaz numai că Gheorghe părea să se fi luat după vorbe nesocotite și o jignise pe Maria. De aceea îndrăznise să-și sfătuiască fata, îndemnînd-o să-și ia gîndul de la Gheorghe.

Maria însă nu-i răspunse. Ieși afară pe prispă de-abia ținîndu-și lacrimile. De aici se vedea doar pînă în uliță. Se întunecase. Deodată se auzi pătănitul motorului de la moară și tot satul se lumină. Se aprinseseră becurile electrice pe uliță. Maria se dezlipi de stîlpul de lingă scară și, ieșînd din ogradă, o apucă pe uliță în jos înspre Borcea. Mergea fără să observe ce era în juru-i, cu totul întoarsă înăuntru. Îi părea rău că Gheorghe nu înțelesese critica pe care i-o făcuse brigada de agitație. Chiar din ziua aceea flăcăul începuse s-o ocolească. Nici la locul lor de întîlnire — bacul de la Borcea, cunoscut de toată lumea — nu mai venise.

Gheorghe Stoian este un flăcău de ispravă. O singură meteahnă are: nu suferă să i se poruncească sau să i se dea sfaturi. Dacă președintele gospodăriei, tovarășul Dobromir, îi spune: „Ghiță, ia pune tu caii la căruța să mergem la raion“, Gheorghe se încruntă la el. „Dar dumneata nu poți să ți-i pui? Ia uite-te, frate!“ Totuși, pînă la urmă se duce și-i pune. Dacă brigadierul zootehnic îi atrage

atenția că la așternutul vacilor a pus prea puține paie Gheorghe bombăne: „Mai pune și tu mîna pe coș, da nu-ți place, și cara paie d'șiră! Asta-i!“ Dar după bombăne pleacă și mai adu paie pentru așternut. Oamarii s-au învățat cu meteahu lui și n-o mai iau în seamă. Ba unii, în glumă, cînd văd că Gheorghe să facă ceva fără să mai cîrtească, îi spun de-a dreptul: „Să nu faci Ghiță, cutare lucru“. Prin oară cînd s-a petrecut urca asta, Gheorghe spusese: „Ba am să fac!“ — și toată lumea se pornise pe ris. Luase repede mucalitul, i prinsese el de veste.

Cînd și-a alcătuit programul brigada de agitație, gîndise și la Gheorghe Stoian. Cîntecul pe care i l-a făcut n-a avut în el nici un pic de răutate. Maria n-ar fi îngăduit, n-ar fi putut să facă una ca asta, pentru că i ciorul îi era tare drag. Vreînsă, la fel ca și tovarășii din gospodărie, să-l vinde de năravul pe care-l avea. Și iaca ce dandana a ieșit Nana Sandu o îndemnase și-l scoată din inimă. Cu s-ar putea așa ceva? Și pe case, ca în fiecare seară, și bacul de la marginea apării să aibă însă speranță că Gheorghe va veni și! Pînă a nu se fi certat, totdeauna ea sosea prin Gheorghe mai întîrziu puțin. Îi plăcea să-l auză cum își cere iertare că zăbovit mai mult pe-aca. Ea îl ierta dinainte, ch din clipa cînd îi auzea, departe, pasul hotărît pe teca dinspre sat. Dar acum, de-o săptămîna poposea reu singură prin locurile știute de ei amîndoi.

Maria se opri pe malul Borcei și se așeză pe buncușii de la bacul cu care treceau căruțele în baltă. A le curgeau domol la vale. Valuri mici plescăiau la țară în noapte, și glasul lor răsună, de-abia loșnit, te făcea să simți și mai mult liniștea nopții. Deodată Maria se sări. Urechea ei prinsese zgomotul îndepărtat al unor pașapăși, prea bine cunoscute. Inima începu să-i bată din ce în ce mai repede, și repede și, dacă vîntul nu nu s-ar fi așternut cu nădejde peste fire, în ochii ei s-ar fi putut citi cu siguranță bucuria și așteptarea.

Din întinerie se desprinsese umbra flăcăului. Cu se apropia Gheorghe, în Maria bătea din ce în ce tare. Iată-l lingă ea, se aplău să-i vadă fața mai bine. Parcă-i încruntat, supărat. Venit să se certe cu adevărat?

— Tu ești, Marie?

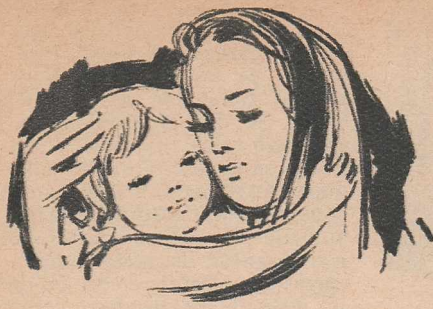
— Eu, Gheorghe!

Flăcăul tuși ușor, încurajându-se.

— Iartă-mă c-am întîrziat.

Un plescăit mai tare făcu să întoarcă ochii. Semne că o păstrugău năpădită spărsese ogliștea apei. Cerculețe mici, apoi ce în ce mai mari se desprinseseră pe fața apei, lărgindu-se ce în ce mai mult, pierzîndu-se cu totul în vălurețele la mal. Apoi Borcea continuă să curgă liniștită la vale și cum nu s-ar fi petrecut nimic...

Condele tinere

Miinile mamei

*Miinile cu vinele subțiri,
În căzușul lor m-au legănat
Și-ale mele prime amintiri
De alintul lor mi s-au legat.*

*Mîngîierea mamei alunga
Orișice durere de îndată.
Și ca adierea răcoarea
Fruntea-mi de necaz înfierbîntată.*

*Miinile acestea m-au lăut,
S-au jucat prin părul meu buclat,
Și, cu drag, întiul meu sărut
Eu acestor scumpe miini l-am dat.*

*Pe aceste miini m-am sprijinit
Cînd, cu-atîta teamă și sfială,
Pentru-întîia dată am pășit,
Tropăind mărunt pe pardoseală.*

*Mîna blindă-a mamei m-a-nvășat
Cum să țin în mîndă tibîșorul
Și pe-abece dar m-a ajutat
Slovelor ciudate să țin șirul.*

*Cînd m-am dus la balul meu dintîi,
Mîna-i gulerașul mi-a-ndreptat
Și cînd am privit în ochii ei
M-am mirat: de ce au lăcrămat?*

*Mînilor cu vinele subțiri
Ce m-au mîngîiat în clipe grele,
Azi, de ziua lor, drept mulțumiri
Eu le dărui versurile mele.*

CENUȘA HIROȘIMEI

— fragment —

*...Cenușa șoptește o vrajă cumplită:
În dansul de flăcări am fost sâmsilită.
În dansul de flăcări, în hora nebuună
De oameni și ierburi arzînd împreună.
Și cine pășește pe trupu-mi fierbinte
Al morții supus e de-aci înainte.
Căci cui sub picior trupul meu a strivit
I-am scris ca să moară încet, otrăvit.
Otravă-i oceanul și mort este cîntul,
Otravă-i văzduhul, mă împrăștie vîntul
În aer, în apă... mă suge țărîna
Și moartea ajunge aicea stăpîna.
Eu sînt o pecete lăsată de crimă
Pe trupul tău ars, schilodit, Hiroșimă.*

Victoria DRAGU
elevă cl. a X-a

De vorbă cu SZEMLER FERENC

Aproape că nici nu m-a lăsat să rostesc pînă la capăt întrebarea. Și, cu comunicativitatea sa caracteristică, scriitorul Szemlér Ferenc a început de îndată să-mi dezvăluie planurile sale de creație.

— Dacă întrebarea vizează creația mea în general, un răspuns clar e greu de dat, deoarece șantierul literar sau cîmpul meu de activitate poetică este întreaga viață a oamenilor muncii, așa cum se desfășoară ea în fața noastră, sub semnul construirii socialismului. Această viață încerc să o exprim în poezii lirice. Dacă întrebarea se referă însă strict la anumite volume, răspunsul este mai ușor de formulat. Cu câteva săptămîni în urmă, la Editura Tineretului mi-a apărut volumul intitulat „Pe căsușul vîntului”, cuprinzînd, în mare parte, poeme inspirate din călătorii făcute în țară și străinătate (în special în Uniunea Sovietică). Acum fac corecturile unui alt volum, intitulat — într-o traducere românească aproximativă — „Pelsaj schimbător”, și care cuprinde poeme inspirate din marile victorii obținute de poporul român sub conducerea partidului în ultimii ani. Mă pregătesc, în fine, pentru întocmirea unui al treilea volum, pe care sper să-l termin în cîntea celei de-a 40-a aniversări a partidului.

— Finalul romanului „Solstițiu”, care a apărut cu puțînă vreme în urmă, lasă să se întrevadă că veți urmări destinele eroilor într-o nouă carte...

— Așa mi-am și propus. Trebuie să precizez însă, înainte de toate, că însuși romanul „Solstițiu” (după cit mi se spune, la anul va apărea și în românește) este continuarea unui alt roman intitulat „Căderea arhanghilor” (publicat într-o primă formă încă în anul 1946, și care va fi tipărit, într-o nouă versiune, probabil în cursul acestui an). În prezent lucrez la ultimul volum al acestei trilogii.

— Sînteți un harnic traducător în limba maghiară al poeziei românești. Veți continua?

— Fără îndoială că da. De altfel, cu vreo două luni în urmă am predat la E.S.P.L.A. un volum de versuri alese din opera lui Macedonski,

cu un studiu introductiv, note etc. Macedonski este încă prea puțin cunoscut maselor de cititori în limba maghiară. De aceea sînt fericit că voi putea contribui la descoperirea de către acești cititori a unui însemnat poet. ...Aș dori, de asemenea, să traduc, din germană în ungurește, una dintre cele mai interesante piese ale lui Bertolt Brecht: „Sfînta Ioana a abatoarelor”.

— De curînd ați fost ales președinte al Comisiei pentru literatura minorităților naționale a Uniunii scriitorilor din R.P.R. Vă rugăm să ne împărtășiți cîteva date din planul Comisiei.

— La plenara lărgită a Comisiei, ținută acum cîteva săptămîni, au fost dezbătute pe larg și cu folos problemele noastre de creație. Pe drept cuvînt s-a constatat că scriitorii maghiari, germani, sîrbi din R.P.R., muncind într-un front strîns unit cu scriitorii de limbă română, au realizat progrese remarcabile. Scriitorii se orientează mai hotărît spre temele actualității, cărțile lor capătă prestigiu în rîndul cititorilor. În cîntea celei de-al III-lea Congres al partidului au apărut și vor apărea lucrări interesante scrise în limbile minorităților naționale.

În timp ce-mi vorbea, Szemlér Ferenc răsfoia fișele unui caiet în care erau înscrise multe din planurile de creație ale scriitorilor minorităților naționale. Ascultîndu-l, vedeam aleva în vitrinele librărilor noi volume pătrunse de patosul construcției socialiste.

AI. NICHITA

„VĂ VORBESC SCRITORII...”

„Vă mulțumesc, copii, că ați venit. Mă bucur că înregistrați succese la înrîmătură...”

Cu aceste cuvinte își începe Lev Tolstoi cuvîntarea adresată acum cincizeci și ceva de ani elevilor din Iasnaja Poliana, veniți să-l viziteze. Ele pot fi ascultate și azi, datorită unei inițiative a Ministerului Culturii din U.R.S.S. de a transpune, de pe sururile fonografice pe discuri microșillon, fragmente sau texte rostite de marii scriitori ruși și sovietici dispăruți. Cu colaborarea scriitorului Irakli Andronikov, de al cărui comentariu sînt însoțite textele, au fost transpuse pînă acum pe discuri începutul discursului pronunțat de Maxim Gorki la primul congres al scriitorilor sovietici în 1934; recitarea de către Maikorski a poemului său „Extraordinara aventură”; o parte dintr-un discurs despre paritinitatea în artă, rostit de Anatoli Lunacearski; un apel adresat de Nikolai Ostrovski — cu pușîn înaintea morții sale — primelor detașamente de comsomoliști care au luptat în timpul războiului civil pentru apărarea patriei și cărora le urează „noi victorii și un viitor luminos și măreț”.

Se mai pot auzi pe asemenea discuri vocile lui Kuprin, Veresaiev, Briusov, Esenin, Bagrișki, Serafimovici, Pavlenko, Dovjenko, Vișnevski, Aleksei Tolstoi.

Discurile microșillon „Vă vorbesc scriitorii...” au fost primite cu entuziasm de către oamenii sovietici. Înregistrarea lor va continua pe măsura descoperirii altor cilindri fonografici.

VITRINA

HORIA LIMAN: „TIMPURILE ȘI ANOTIMPURILE BUCUREȘTIULUI”

Dacă în „Cînt oamenii și zările” Horia Liman dezvăluie în maniera reportericească care-i este proprie aspecte ale noilor realități socialiste statornicite în țara noastră, în volumul „Timpurile și anotimpurile Bucureștilui” asistăm la o restrîngere a investigației, în folosul adîncirii fenomenului, a obiectului studiat: zbucoanata poveste a Bucureștilui, din vremea imemorabile pînă în zilele noastre, cînd puterea populară a dat o nouă și strălucită față orașului.

Cartea a fost concepută ca un imn de mare amploare închinat Capitalei; din această lucrare a apărut, deocamdată, doar o primă parte: „Timpurile și anotimpurile Bucureștilui”.

Specific acestui volum plin de culoare și efuziuni lirice este caracterul său polemic. Observația ar putea părea paradoxală, „Timpurile și anotimpurile Bucureștilui” fiind totuși o carte de reportaj. Autorul polemizează cu diverși literați, spulberînd elucubrările reacționare emanate de aceștia, ca de pildă acelea ale lui Paul Morand care, din perspectiva palatelor Cantacuzino și Balcei unde încerca să-și risipească plectusul parizian, scrisese cu două decenii în urmă disprețuitoare pagini la adresa Bucureștilui și a întregii țări românești.

„Alchimia timpului — remarcă autorul — a operat transformări esențiale”. Intr-adevăr, e interesant și plăcut să urmărești în cartea lui Horia Liman schimbările peisajului orașului de-a lungul deceniilor și, cu precădere, marile transformări survenite în anii noștri. Un ghid exersat te călăuzește: autorul.

ȘTEFAN LUCA: „DRUMUL TRECE PRIN PĂDURE”

Noul volum de povestiri al tînărului scriitor Ștefan Luca, „Drumul trece prin pădure”, se înfățișează divers ca modalitate de oglindire a satului contemporan. De altfel autorul, într-un scurt cuvînt către cititor, atrage atenția: „multe din povestirile înfățișate în această carte le-am ascultat la lumina tremurătoare de lămpă, în satele din părțile Mureșului, de care mă leagă copilăria; altele, în plină iarnă, în dormitorul tractoriștilor, în timp ce-n horn cînta vîntul... Socotesc și-am socotit înoldeaua că n-am dreptul, cutreerînd satele noastre în adînea prefacerei prin care ele trec astăzi, să le las uitate”.

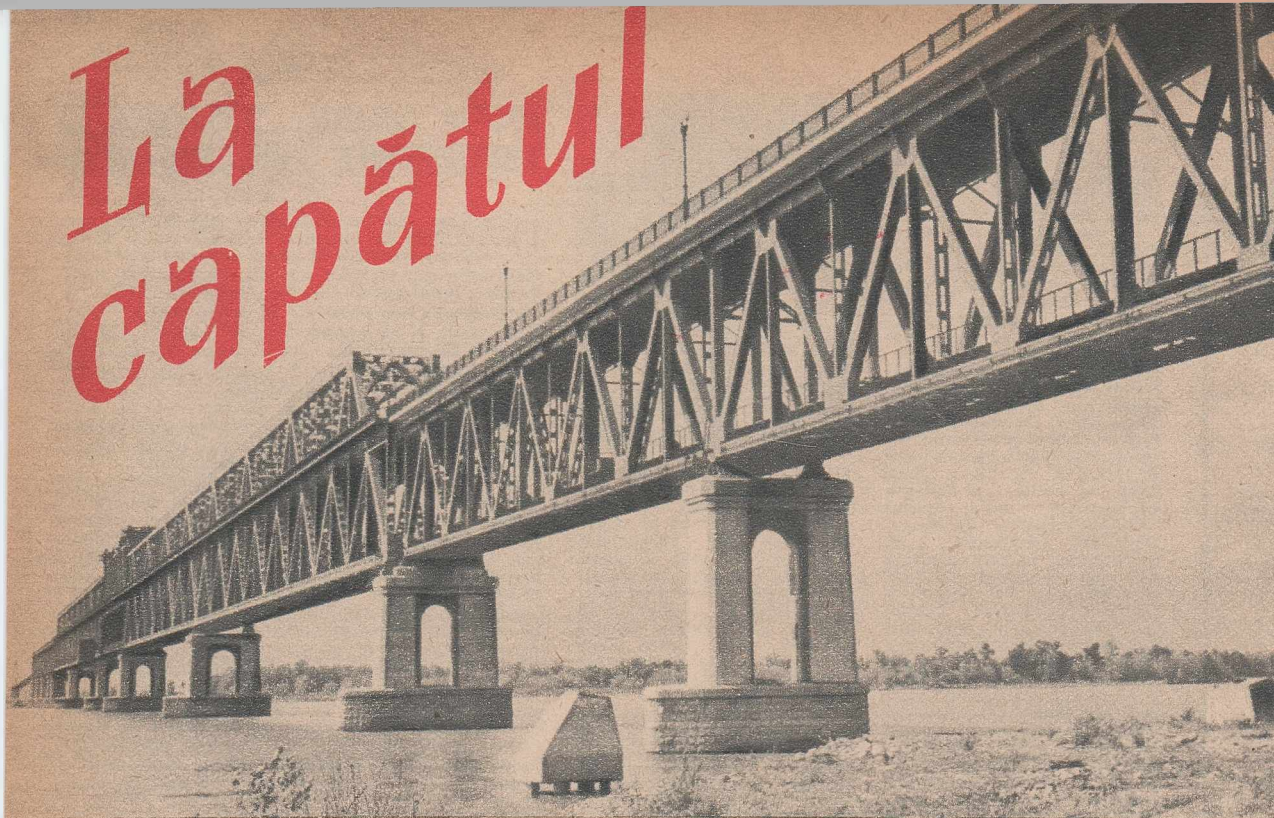
Desigur că, și ca amploare și ca realizare artistică, se impune în primul rînd năvea care a imprumutat titlul volumului. Împlinirea povestii pornește de la un fapt real — ne asigură autorul. Tîlharii atacaseră în pădure pe doi dintre membrii comisiei de inițiativă pentru formarea gospodăriei agricole colective. Unul dintre bandiți s-a dovedit a fi un criminal de război de mult căutat de justiție. Autorul a găsit expresia corespunzătoare pentru redarea unui moment de mare intensitate dramatică într-un sat pornit pe drumul fauririi vieții socialiste. Alte povestiri, ca „Iulică”, „Zaharia”, „S-a întors Achim”, „Pragul”, „Pe drum” etc., surprind la rîndul lor din unghiuri diferite satul contemporan, descoperînd în întîmplările cotidiene semnele biruinței conștiinței socialiste.

21.000.000 EXEMPLARE

Depozitele „Camerei cărții” din U.R.S.S. dispun actualmente de peste 21 de milioane de exemplare ale diferitelor publicații sovietice. Dată fiind extensiunea continuă a „Camerei cărții”, s-a proiectat construirea unei noi clădiri care s-o adăpostească. Aceasta va fi compusă din patru corpuri, din care unul, avînd opt etaje, va adăposti depozitul, alte două vor fi rezervate imprimeriei instituției, iar cel de-al patrulea va servi drept sală a cataloagelor. Noua clădire a „Camerei cărții” va mai dispune de o sală de conferințe cu 500 de locuri și o bibliotecă cu 125.000 volume.

MOZAIC LITERAR

La capătul

Călătorii ce treceau în urmă cu un veac prin Russe îi spuneau „orașul frumos”. Și era într-adevăr așa. Apăruse pe hartă încă de pe vremea romanilor, ca port al flotei lor militare danubiene. Și, deși în evul mediu s-a aflat sub robia turcească, el a continuat să se dezvolte. Într-adevăr, după instalarea în Bosfor și în Dardanele a cuceritorilor otomani, pe valurile Dunării apăruă corăbiile mari, venind de pretutindeni, încărcate cu mărfuri de tot felul. Și, în drumul lor legănat, corăbiile ancorau adesea la Rusciuc — așa-i spuneau pe atunci negustorii: se opreau în port și-și descărcau povara la poalele „orașului frumos” și bogat, cu prăvălii multe și meșteșugari iscusiți.

Centru administrativ al întregului vilaiet dunărean al imperiului turcesc care cuprindea Bulgaria de nord, Dobrogea, regiunile Sofia, Pirot, Niș, Russe a găzduit prima tipăritură modernă a Bulgariei. Iar cu câteva secole mai târziu, în 1864, tot de aici a plecat spre Varna învăluită în aburi groși și albi și pufăind solemn, prima locomotivă ce ducea primul tren al Bulgariei pe prima cale ferată: Russe-Varna.

Russe este totodată și un oraș eroic, denumit pe drept cuvânt „poarta revoluției naționale bulgare”. Așezat la răscruce de drumuri, nu departe de București (unde emigranții formaseră Comitetul central revoluționar bulgar) Russe a devenit centrul unei aprige — deși crunt reprimată — lupte revoluționare...

Pe o străduță veche a bătrânului oraș trecătorul mai poate vedea și azi o casă mitică pe care ani și-au lăsat pecetea cenușie. E casa babei Tonka. Aici se ascundeau de prigoana asupritorilor organizații revoluției poporului bulgar Gheorghe Rakovski, Vasil Levski și alții.

După eliberarea de sub jugul fascist, Russe a căpătat o nouă strălucire. În centrul și la marginea orașului au apărut o sumedenie de case noi, înalte, spațioase. Pe cerul siniliu s-au profilat siluetele noi ale uzinelor, s-au înmulțit coșurile fumegânde ale fabricilor. În oraș au apărut creșe, spitale, biblioteci, teatre, școli, instituții de învățământ superior. Maieștuoasă, modernă și încăpătoare clădirea operii, ca și aceea a palatului de justiție, domină orașul.

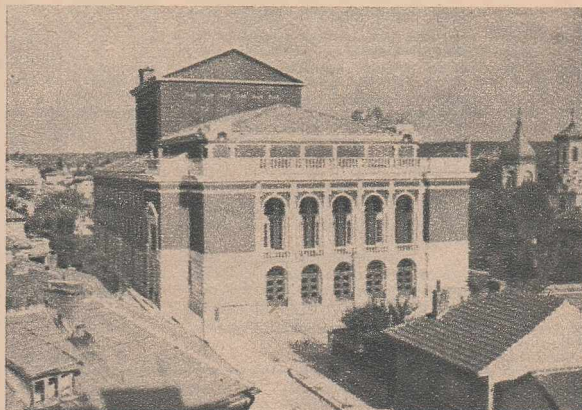
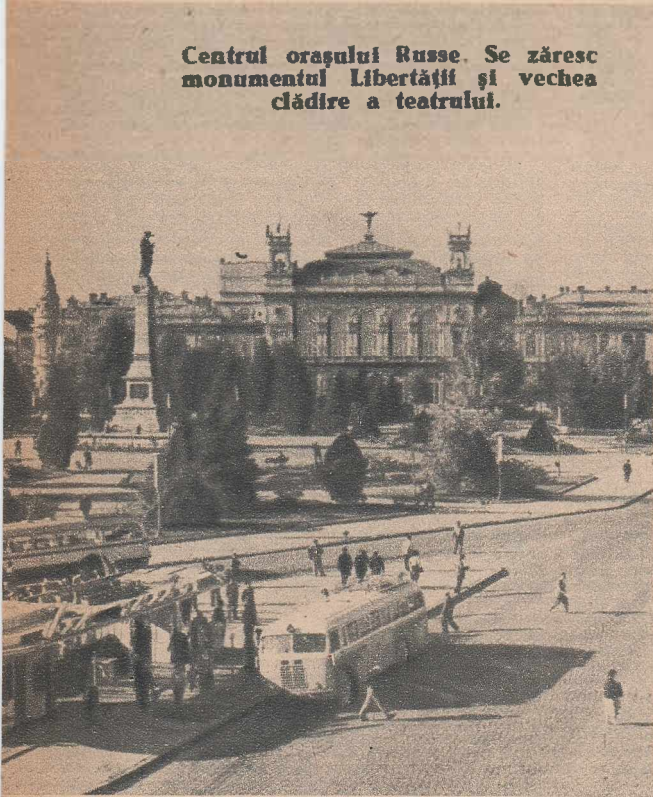
Și gara cea nouă — durată în marmură strălucitoare și albă, pavată cu mozaic multicolor, gară în care trenurile se opresc în fiecare clipă sub cupole mari, de sticlă — e o mândrie nouă a vechiului Russe.

În jurul orașului, vara, se întind covorul verde și foșnitor al parcurilor — locul preferat de odihnă și distracție al copiilor, al tinerilor, al bătrânilor. Dintre toate poate, cel mai frumos este tinerăria parcul „Tineretului”, amenajat pe aproape o sută de hectare, în numai câteva luni de muncă voluntară de către tinerii orașului. Dincolo de parcuri și dincolo de stadioane recent construite — capabil să găzduiască entuziasmul a peste 20.000 de spectatori — ca un braț urmas și puternic întins în semn de prietenie între poporul vecin și prieten, spre poporul român, se zărește „Podul prieteniei”. Lung de patruzeci de kilometri, turnat în oțel strălucit alb-albăstrui, el simbolizează dorința de pace și prietenie a locuitorilor din Russe ca și a întregului popor bulgar, dorință comună a tuturor popoarelor ce luptă pentru pace și progres.

„PODULUI PRIETENIEI”

de Gheorghe IVANOV

Centrul orașului Russe. Se zăresc monumentul Libertății și vechea clădire a teatrului.

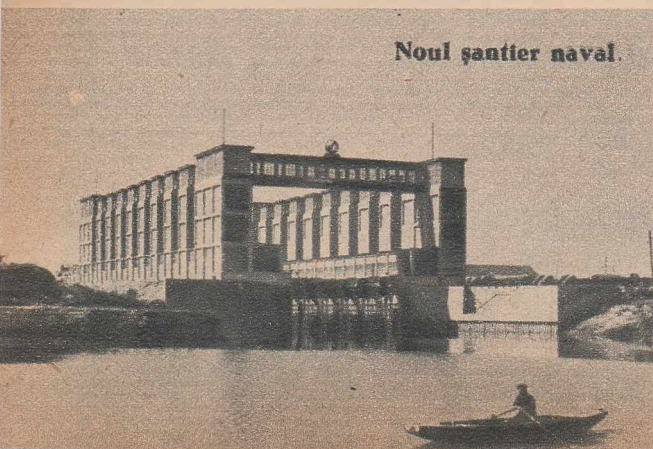

Clădirea Operei.

Uzina de unelte agricole din Russe (sus) și hotelul-restaurant din parcul „Lipnic” (jos).

Noul șantier naval.

CU SARE ȘI PIPER

ÎN TRAMVAI...

de Silviu GEORGESCU

— a te uită! Lume nouă!
— Nemaipomenită coincidență! Popescu!
Tramvaiul se zmucește din stația fixată. Pe deasupra capetelor ne căutam mințile. Le strîngem cu căldură prinzind ca-ntr-o paranteză aritmetică un fetru de damă model „ibric”.

Gîndiți-vă ce fericită întimplare! Să te întâlnești cu un prieten pe care numai eu o seară înainte, într-o discuție, l-am aruncat, în chip de argument decisiv, nevastă!

— Lasă, dragă — nu mîine, dar poimîine sigur mă duc la Popescu!

Și Popescu, poftim! Îmi iese singur înainte... Acu', ce mai! Sînt sigur! Dacă nu mîine, poimîine cel mai tirziu mă-ntorc acasă cu adevărînța.

— Trei luni, mă, pricepi? — îl explic. Trei luni de cînd mă purtați pe drumuri. Mi-ați scos sufletul. Ba că n-a ieșit încă de la șef, bacă ăla de la „evidență” e plecat în concediu, ba că Romeo... ăsta, cum îi zice?... Romică, din comisia specială, are unele obiecții, ba că...

— Nemaipomenit! — se-nfurie amical, amenințînd să modifice în cot înfățișarea și poziția fetrelui-ibric din paranteză. Și cum? Nu pricep: de ce n-ai venit pînă acum la mine?

— Ei!... — zic.
— Nicîi un „ei”. Cîte ai făcut tu pentru mine!...

Tramvaiul a oprit din nou. Alte baticuri, sacoșe, mîini ranspirate ne dau ghes, ne zoresc spre platformă. Închidem paranteza.

— Că dacă nu erai tu cînd m-alea trei vagoane de mă buseră dumnealor să plătesc ocație...

— Popescule!
— Nevinovat, nevinovat, dar îmi mi-a deschis ochii!...
— Isprăvește, frate! — roșesc.
— Cine mi-a întocmit contestația? Ori asta primăvară, îmi cu darea de seamă?... Zezi e-am uitat?...
— Mă dau jos, să știi!

— Te dai, dar te dai o dată cu mine. Mergem...
— Imposibil a-cu'. Am treabă la ministru.

— Nimic! Mergem înțil de luăm cererea — trecem pe la șef să ne dea viza — de aici la flecuștețu' ăsta de... cum ziseși că-i spune?... Așa din comisia specială...!

— Romică... Romeo... naiba-l mai știe?
— Las' e-o să-l știe acu' — clipește cu subînțeleș prevestitor amicul.

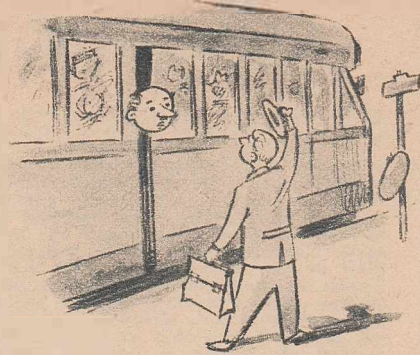
Și-mi arde un ghionț.
— Sau nu! Las' să-l cheme șeful sus la el. S-auzi și tu cum îl bestelește.

— Da' o să vrea? — îndrăznesc a mă bucura în virtutea celor trei luni de așteptare.

— Cine? Șeful?... Pe loc, mă. Dacă-ți spun!... Într-o jumătate de ceas ai adevărînța. Mai ales cînd l-oi spune că e vorba de un prieten care... — și deodată își duce mîna la frunte. Taci, că mi-am adus aminte! Am și eu o rugămînte la tine...

Zimbesc încîntat. Da' mai e vorbă? Să-l refuz pe Popescu?

— O cerere — face. Cu nevas-tă-mea... I-a spus nu știu care de la voi, știi... În legătură cu postul de statistician... Tu, ca șef de serviciu, oricît... știi?...
— Știu, dar...
— Statistician l-a. N-am prea aflat multe date da' în tot cazul e locul pe care l-a ocupat pînă acu' o săptămînă unu', Paraschivescu, de l-au mutat la „aprovizionare” cu decizia nr...
— Da, dar eu de alaltăieri... știi?...
— Știu, știu — se grăbește amicul. De alaltăieri ai mai primit trei oferte: Teodorescu Vasile, un Dascăleasca de la fișter (se compară asta cu nevas-tă-mea?) și asta... nu! Cum îi zice, frate... că mereu îi uit numele?... De alfel — se scuza — îi-am spus că nu prea cunosc amănunte.

— Nu! — mă fisticesc tulburat. Vreau să-ți spun că de alaltăieri, de la prinț, eu... de fapt nu mai sînt șeful serviciului...
— Așaaa?!
— Scoate un „așaaa?!” de parcă ar trage aer în piept. Și face niște ochi.
— De alaltăieri — zic. De cînd... Da' las' că-ți spun cînd o fi să coborîm.
— Unde să coborîm?! — se miră. Nu ziceai că te duci la ministru?
— Dar spuneai... știi, cu adevărînța aia a mea...
— Popescu doar că nu mă repede: — Ei, asta-i acum! Stai să văd și eu înțil despre ce este vorba... ce zice șeful... nu?
Am încrîncînt.
— Păi șeful...
— Și șeful... parcă ce? Numai de el depinde?! Mai e și tovarășul Romeo... ăsta... Romică din comisia specială. Ce naiba, parcă vorbim turcește. Ai așteptat trei luni... Ce faci, nu cobori?
Tramvaiul a oprit. Înghesuț, îmbrîncîc din toate părțile, mă pomenez pe troluar.
— Săptămîna viitoare! — aud, ca prin vis, vocea lui Popescu. Dă-mi un telefon!... Sau lasă! Las' că te caut eu! La ce serviciu te-au dat?...
— La ministru! — apuc să răspund în urma tramvaiului care a pornit. De mîine sînt la ministru... Director general!
Și multă vreme încă mi se pare că mai zăresc chipul mustăcios și chel al bunului meu prieten Popescu prins în ghilotina celor două uși și rîcnînd ca un desperat:
— Mîine dimineață sînt la tine!... Îți aduc adevărînța... Te-am pupat. Pa!

CU ȘI FĂRĂ FARD

— Ai auzit? Bancherul Thomson din Chicago a angajat patru gangsteri.
— De ce?
— Ca să-i apere banca... de polițiști!

Patronul, către muncitorul concediat:
— Am auzit că te-ai lăudat că după moartea mea ai să vii la cîmîtir ca să scuipi pe mormîntul meu.
— Nu fiți neliniștit, domnule. Eu personal nu voi face acest lucru. Nu-mi place să stau la coadă.

Un școlar newyorkez sosind pentru prima oară la țară văzu un curcubeu.
— Frumoasă chestie — spuse el. Dar pentru ce fel de băutură o fi reclama asta?

— Ca s-o cuceresc pe fata care-mi plăcea — povestea un tînăr american — m-am lăudat cu unchiu-meu, milionarul.
— Și ai reușit?
— Da. Acum mi-e mîtușă...

— Dragă Miguel, îți pun o problemă de perspicacitate. Să zicem că membrii guvernului în frunte cu Franco se imbarcă într-un avion. Avionul are zece locuri. Franco se așază pe locul 10. La exact 10 minute după decolare avionul se prăbușește. Cine se va salva?
— Spania.

ÎN PATRU RÎNDURI..

Cercul de astronomie al elevilor de la Școala medie nr. 2 din Iași
Unui anume spectator
Nu știi, zău, în ce măsură,
Vede-o piesă-n mod concret;
Are-o sete de cultură,
Ce și-o stinge la... bufet!
S. HOROVITZ
Iași

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

DIN GAZETELE DE PERETE DE LA „TRICOTAJUL ROȘU”

Deoarece bormașina de la atelierul mecanic a zăcut multă vreme demontată, se făcea „coadă” la strung pentru operații simple de găurire a unor piese.

Instantaneu... rugbit.

NEA CRISTACHE ȘI-A PUS TELEFON...

— Cel mai bun lucru, nu-l așa, e să ai telefon cuplat. Te costă mai puțin și în plus eu, pensionar, sînt tot timpul acasă, pot, nu-l așa, să răspund cînd aud că sună la dumneata și să te informez.

Ce mai, acceptai propunerea vecinului meu, nea Cristache, să a-și instala telefon cuplat u al meu. Acum are el telefon u nu mai am eu. De fapt am eu, dar e mereu ocupat. Vorbește cuplajul. Adică nea Cristache. Și nu așt dumnealui îl dumnealui, consoarta dumnealui. E drept că are numai conorbil importante... Dumnăzi m surprins, fără voia mea, un rîmpeț:

— „Își întinde pielea pe față u marelui postale, tu” — spunea ecina. „Aș! Își unge fața cu mîntînă, dragă! Pistica o adoră! Tu se dezilipește de fața ei...”

— îi răspundea interlocutoarea, de la celălalt capăt al firului. Am pus repede receptorul în furcă. Sînt un om discret și nu vreau să-mi schimb părerea despre mine. În nădejdea că o să găsec totuși cîteva momente telefonului liber, mi-am luat unele măsuri. Aparatul l-am pus pe studio. Înainte de culcare îmi petrec timpul încercînd să prind firul liber. Masa am mutat-o lîngă telefon. Mîinc supă și... suflu în receptor. Cu o mîină înfig furculița-n friptură și cu cealaltă țin receptorul. Distrat, o dată am pus furculița la ureche și receptorul în gură. Ca... telecomunicație, rezultatul a fost același.

Telefonul e vesnic ocupat... Prietenii, exasperați, au început să-mi anunte numărul la 02. Șeful m-a luat la ochi. Cîcă scot receptorul din furcă să nu fiu deranjat cu vreo lucrare urgentă. În familie e scandal. Soacră-mea i-a spus nevastă-mi că știe ea de ce nu răspund la telefon. Voia să vie pe la noi și cîcă am blocat telefonul ca s-o împiedice s-anunțe cînd vine. Unchiul Fănică nici nu vrea să mai audă de mine. Din cauza mea, zice, nu-l trec durerile de șale. Vrea să-mi telefoneze ca să-i împrumut perna electrică și nu poate. Într-o zi, tot încercînd să prind liber firul, o voce suavă mi-a dictat un șterf de oră la telefon o rețetă de cornulețe umplute cu nucii. După aceea m-a luat nevas-tă-mea la întrebări: „Cine era? Ce voia? Ce-ai avut de discutat alt?” Nu credea că n-o cunosc.

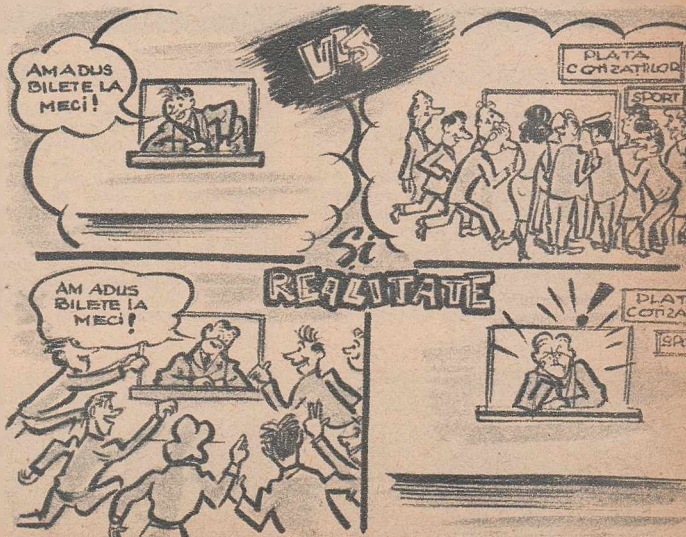
Acum mă suspectează și cînd mă duc în colț la Alimentara să vorbesc de la telefon public. Cîcă mă duc acolo fiindcă nu vreau să audă ea cu cine vorbesc...

Toate astea m-au pus pe gînduri... Telefonul cuplat e avantajos, asta trebuie s-o recunosc. Dar ceva nu e în regulă. Tehnic, cuplajul e perfect. Imperfect e ceea ce înțeleg unii prin cuplu...

...Și gîndurile mă năpădiră, învățîndu-mă în noianul lor ca într-un abur...

...Iată-mă la circ... Sus, sub boita uriașă, prins cu putere de trapez, pendulează dintr-o parte în alta, scăldat în lumina orbitoare a reflectoarelor, nea Cristache... Pe alt trapez mă aflu suspendat eu, oscilînd în sens invers... Linște... Tobe! duruie... Spectatorii uită să mai respire... Îmi fac vînt. Întind mințile spre celălalt trapez. Alec, hop! Triplu salt!... Dar nu prind decît acru!... „Cuplul” meu se află exact în pariea opusă celei în care ar fi trebuit să se găsească... Un tipăt!... Mă prăbușesc!... Noroc de plasă... Sînt cum îmi intră în carne nodurile fileului. Dar nu sînt noduri. Sînt droiturile somierel... Pesemne că am atîpit... M-a trezit telefonul cu zîmbîntul lung și strident, caracteristic cuplajului. E nea Cristache. Îmi propune ca, în locul telefonului cuplat, să instalam unul cu derivatie... cîcă e și mai convenabil!

Adrian DASCĂLU

AM ADUS BILETE LA MECI!

AM ADUS BILETE LA MECI!

Fără cuvinte.

BALNEARĂ

V	A	S	I	L	E	R	O	A	M	T	A
2	A	M	O	R	F	H	K	T	U	R	
3	A	V	A	L	T	I	M	I	S		
4	A	R	A	D	S	A	G	A	N	A	
5	N	A	D	A	V	A	I	H			
6	T	A	R			N	A	D	M		
7	A	G	T	E		C	A	H			
8	L	V	E	M							
9	M	U	R	E	F	O	R	I	E	A	
10	O	R	A	S	L	A	D	P	T	I	
11	V	I	C	T	O	K	I	A	E	R	A

ORIZONTAL: 1) Stațiune balneară de pe litoralul nostru (2 cuv.). 2) Iubire — Se află unul la sud de Constanța — Mișcare circulară. 3) Fluier cloșănesc — Localitate climaterică între Predeal și Orașul Stalin. 4) Oraș în Banat — Glumă (mold.) — Poftim. 5) Innăscute — A se produce. 6) De domeniul atmosferei — Administrativ (abr.). 7) Argint — Odihnă. 8) Posedăm — Rută. 9) Arbust de munte cu fructe comestibile — Perla a litoralului nostru. 10) Sinaia — Ceva cu care te poți unge, deși nu e mămi — Contra. 11) Stațiune balneară în Banat, construită în anii de democrație populară — Cea pe care o trăim noi se numește atomică și cosmică.

— Căpetenie de trib arab — Așa. 7) Cea sălbatică se adăpostește în Delta și în bălțile din lunca Dunării — Copaci. 8) Izvor (fig.). 9) Popas — A bate vântul ușor. 10) A se ivi — Strofe de cîte patru versuri. 11) Stațiune balneo-climaterică în Ardeal — Jumătate dintr-un tren. 12) Unitate de măsură agrară — Ală perla a litoralului nostru.

DEZLEGAREA JOCULUI DIN MUZICA LUI CEAIRKOSKI, APĂRUT ÎN NR. 22

ORIZONTAL: 1) Paletica - Pian. 2) Opera - Arie - Ra. 3) Larina - Cîrpi. 4) O - Teatr - It. 5) Noe - Nea - Morca. 6) Eb - Manfred - Ir. 7) Zola - Eta - Imun. 8) Aramiu - Pace - I. 9) Icar - Est - Lac. 10) ONU - Inoitevi. 11) P - Lin - Od - Odd. 12) Uz - Feeie - It. 13) Sir - Lume - Diez.

SIRENELE DIN OCEANUL INDIAN

În apropierea coastelor Oceanului Indian, mai ales a coastelor etiopiene și malaeze, trăiesc niște animale ciudate care se numesc sirene sau, cum le mai spun localnicii, vaci de mare. Sirena (nellore dugong) este un mamifer acvatic asemănător delfinului de la noi, de care se deosebește atât prin forma capului (care e turtit, și nu ascuțit ca al delfinului) cât și prin faptul că se hrănește cu alge marine — și nu cu pești ca delfinul (de altfel, este singurul mamifer acvatic herbivor). Animalul are forma de pește, cu membrele inferioare transformate în înotătoare. Capul său se aseamănă cu cel al unui cîine cu botul turtit; ochii săi mici, înveliți într-o pieleță protectoare, îi întregesc înfățișarea curioasă. Sirenele sînt animale de noapte. Ele se întîlnesc în apropierea coastelor, în grupuri mici, căutîndu-și hrana. Înotă foarte bine, aparînd la suprafața apei numai cu jumătatea superioară a trupului, întocmai ca sirenele din legende. Localnicii le vînează pentru pielea și grăsimea lor.

CONSTRUCȚIE PEDAGOGICĂ

Sub ochii noștri, în cîteva ani toate domeniile de cunoștințe au sporit cu o înalta ce dă senzația veritabilă. Mariile schimbări economice și politice au dat naștere la o nouă înfățișare și istoriei un nou înțeles. Explorările fizicii și chimiei în universul complex al materiei, pătrunderea minții omenești în cele mai tainice procese ale naturii au făcut ca multe manuale școlare să fie perimate. Elevilor de azi, care-și fac temele între două lansări de satelit, nu le mai ajunge alfabetul științei, cuprins în cîteva zeci de pagini, iar profesorii școlii noi, socialiste, nu vor și nu pot să treacă neapăsători pe lingă cotidienele cucurii ale științei și tehnicii. Necesitatea de a face față acestor noi cerințe implică pentru cel ce predă obligația de a învăța mereu. De cele mai multe ori, în trecut, momentul obținerii patalei oficiale coincidea cu ultima întîlnire a proaspătului licențiat cu cartea de studiu. Scriitorul Ioachim Botz, printre alții, a descris cu îndurerat sarcasm nemuritoare tipuri de „beker” și „tapiri” care-și hrăneau treizeci de ani de dascăli cu firimiturile modestului capitol de cunoștințe încropit în anii studenției. Statui burghezo-mosieresc nu avea trebuință de profesori bine pregătiți pentru oropsiții copii ai celor ce muncesc. Profesorul de azi însă nici nu poate fi conceput fără permanentă activitate în formare și documentare, care-i permite să se țină „la zi”. Dar, corîndu-i aceasta, Partidul Muncitoresc Român și regimul de democrație populară îi pun totodată la îndemîna toate mijloacele pentru a-și desăvîrși pregătirea.

Nu demult educatorii de toate gradele din țara noastră au primit un dar prețios: în clădirea din șoseaua Panduri nr. 90 și-a deschis porțile „Biblioteca centrală pedagogică”. Cu timpul i se vor adăuga un muzeu pedagogic și o arhivă științifică, alcătuită împreună o secție a Institutului de științe pedagogice. Primii cititori au și început să vină, noțile au și prins să acopere fișele albe. Cu ajutorul lor anatomia fină a planului de lecție va fi îmbogățită și precizată, întrebările elevilor vor găsi în orice clipă răspunsuri și profesorul își va păstra renumele atotștiutor pe care elevii săi îl vor proclama cu mîndrie în fața tuturor. Aci îi așteaptă pe cititori o sută cincizeci de mii de volume din toate domeniile de cunoștințe ce se predau în școli, colecții de cărți pedagogice, aproape două sute cincizeci de periodice de specialitate. Bibliografi experimentați alcătuiesc, la cerere, bibliografii românești și străine pe probleme și redactează lucrări de sinteză pentru informarea cititorilor. Profesorii din București pot împrumuta cărți la domiciliu, iar cei din provincie le pot obține prin intermediul bibliotecii școlare respective. Sub conducerea partidului construim noua orînduire cu ciment și beton, dar și cu sute de mii de cărți și reviste strîns izolată și puse la îndemîna studenților școlii. Așa cum o dovedește această impresionantă construcție pedagogică.

Sen ALEXANDRU

SFATURI practice

CE TREBUIE SĂ ȘTIM DESPRE FRAGI

Primele fructe care-și fac apariția la începutul verii sînt cireșele, căpșunile și fragii. Despre calitățile terapeutice și curative ale cireșilor și căpșunilor am scris în cadrul acestei rubrici, așa că ne vom ocupa de data aceasta de fragi. Ca și căpșunile, aceștia conțin vitamine, secretine, fermenți, enzime, acizi fructici, substanțe zaharose naturale, uleiuri eterice, diferite săruri minerale etc. Datorită bogatului conținut — care e mult mai concentrat decît la căpșuni — pe lingă calitatea lor nutritivă, fragii exercită și o minunată acțiune terapeutică în bolile de ficat sau de rinichi, în reumatismul articular, în gută, în flebite, în tulburări ale aparatului circulator și ale aparatului digestiv. De obicei fragii se consumă cruzi, după ce au fost spălați, adăugîndu-le zahăr și, după gust, trișcă sau smîntînă. Sub forma aceasta nu-și pierd nimic din conținutul lor nutritiv și terapeutic. Același potențial chimic și-l păstrează și în cazul cînd se consumă sub formă de

suc, cremă sau înghețată. Totuși, din fragi putem obține și o serie întreagă de preparate cum ar fi: dulceață, marmeladă, sirop, șerbet, gem sau sos pentru alte dulciuri. Iată, pe scurt, cîteva rețete simple: **Dulceață de fragi:** Se prepară un sirop din două pahare de apă și 1 kg de zahăr. Cînd siropul e suficient de legat, se toarnă în el o farfurie plină cu fragi, alesi toți întregi. Se lasă să dea în clocot, se retrage timp de zece minute de pe flacără și se pune iarăși la foc pînă ce dă un nou clocot. Se curăță atunci spuma și se adaugă zeamă de lămîie. Borcanele în care se păstrează se sterilizează în „bain-marie”. **Sos de fragi:** Se freacă 100 gr zahăr cu 4 gălbenușuri, la care se încorporează o linguriță de feculă. Cînd totul a devenit cremă, se toarnă puțin cîte puțin, în timp ce se continuă cu frecatul, o jumătate de kilogram de vin alb încălzit. Se pune pe flacără slabă și se amestecă pînă se îngroașe. Apoi se adaugă un sfert de kilogram de fragi dați prin sită.

Lapte cu fragi: Se storc în cei mai coșți, se strecură printr-un tifon și sucul obținut se amestecă cu o cantitate egală de lapte rece. **Must de fragi:** Se storc în și se strocără. La trei j de zeamă se adaugă o parte apă minerală sau sifon. lipsă de apă minerală se poate folosi și apa potabilă obișnuită. **Cremă de fragi:** Se pre zahăr-pudră peste fragi și lasă apoi 20-30 de minute lapte dulce. În loc de lapte pot folosi smîntînă proas sau trișcă. Se lasă la ră pînă se încheagă bine. P adăuga — după gust — vin sau puțin rom. Fragii mai sînt aprecia în cosmetică. Astfel, mase fragi hrănesc și catifelează nui. Iar sucul de fragi amestec cu zeamă de lămîie face pălească pistruii apăruiți cauza soarelui. În sfîrșit, din frunzele fragi se fac cealuri foarte pentru combaterea stărilor inflamatorii ale căilor respiratorii sau digestive.

JOSI

NOUTĂȚI TEHNICE • NOUTĂȚI TEHNICE • NOUTĂȚI TEHNICE

PIANUL PORTATIV

Tehnicienii germani au construit un nou instrument muzical numit „Ionika”. E vorba de un fel de pian portativ care funcționează pe bază de tuburi electronice. Avînd o muzicalitate perfectă și un volum ce-l face ușor transportabil într-o valiză — deși conține nu mai puțin de 40 de tuburi electronice — noul instrument muzical este fabricat acum și pentru export.

UN NOU TIP DE TRACTOR

Pentru anumite culturi de plante cu tînjă înaltă, specialiștii uzinelor metalurgice din Harkov au conceput un nou tip de tractor, al cărui șasiu se află suspendat la 1,50-2 m de pămînt. În modul acesta tractorul poate circula fără să dăuneze cîtuși de puțin culturilor, chiar atunci cînd acestea au depășit înălțimea unui om. Dovedîndu-se foarte util, tipul acesta de tractor se fabrică acum în serie în U.R.S.S.

CONTRA RADIOACTIVITĂȚII

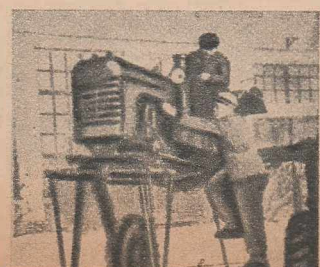
Cea mai mare greutate întîmpinată pînă acum în semnalezarea zonelor radioactive constă în transportarea aparatelor detectoare, care erau de volume și manipulare în general puțin accesibile. Preocupat de această problemă, inginerul polonez Jacek Clodakowski a reușit să construiască un aparat semnalizator care poate fi purtat de oricine în buzunar.

CÎNTARUL ELECTRONIC

În multe magazine din R.D. Germană și-a făcut apariția un cîntar înzestrat cu contor electronic. Cîntarul este așa fel construit încît în momentul cînd așezi o marfă pe terezia lui se înregistrează — pe un ecran — atît greutatea cît și prețul exact al cantității cîntărite, acestea putînd fi văzute alături de vînzător cît și de cumpărător.

TELEFON FĂRĂ RECEPT

Specialiștii în materie de comunicație orală urmînd o multă vreme simplificarea ratului telefonic. Sînt cunoscute deja aparatele cu receptor în sau plasat în alt loc decît furca aparatului, dar iată profesorul Tadeusz Kulisz de la Politehnica din Varșova a construit prototipul unui fon lipsit complet de receptor ce a fost înlocuit cu receptor, deocamdată, un sect inventatorului.

MODA Pentru diferite siluete (II)

Există destule femei care se plâng că sînt „prea pline”. Fie că în unele cazuri apar staturile, fie că, în altele, e vorba de o exagerare izvoită din cochelărie, femeile respective se străduiesc să se îmbrace în așa fel încît să apară mai suble. Desigur că nu e rău. Dar, fără a încerca să depășim cadrul acestei rubrici, ne vom îngădui, totuși, a le atrage atenția că sportul și o ușoară cură de slăbire făcută sub control medical sînt primele măsuri ce trebuie luate în asemenea cazuri.

În ceea ce privește îmbrăcămintea, femeile mai „pline” vor renunța la culorile prea vii, la materialele ecosez și la imprimările mari, și vor evita folosirea feșturilor prea apretate sau cu relief ca, de pildă, nylon, organză, preferînd acestora mătasea subțire, netuloasă, sântungul, pichetul și celelalte feșturi de bumbac. De asemenea, vor renunța la rochiile prea ajustate, care — departe de a subția — au fac altceva decît să scoată formele în relief; la cordoanele late, în tonuri contrastante; la decolteurile pătrate; la dungile orizontale; la accesoriile voluminoase și la tocurile prea înalte (mai ales dacă stă vorba de femei care sînt și mici de statură), care dezechilibrează silueta, făcîndu-le să aibă un mers dizgrațios.

Rochiile croite simplu, cu decolteuri ascuțite și pense lucrute în diagonală care merg îngustîndu-se spre talie, avantajează o siluetă dină. Fuste cu lîngimea potrivită, dungile verticale și cordoanele înguste sînt de asemenea indicate, așa cum, de altfel, se vede din lesenete de mai sus (primul rînd). În alegerea accesoriilor se va ține eama de colorit și volum, evitîndu-se tot ce e strident sau voluminos. Albul fiind prin excelență o culoare de vară, la toate aceste rochii e pot purta mînuși, geantă și pantofi albi. Evident, fiindcă seama de coloritul îmbrăcăminții, aceste accesorii mai pot fi: bleu, albastru, iavan, bleumarin. Garniturile albe de pichet, un șirag de perle fine și cercei mici vor completa todeauna armonios ținuta, fără a-i da o notă greoaie.

Invidiate de femeile grase pentru faptul că-și pot permite tot ceea ce le este lor interzis, femeile prea slabe au și ele destule nemulțumiri, deoarece de multe ori ele trebuie să mascheze, prin îmbrăcămintea, un decolteu slab, brațe prea subțiri, solduri plate etc. Se recomandă, șadar, femeilor slabe rochii de culoare deschisă, dungii late, ecosezuri, imprimări mari, pliseuri, fuste bogat încreșite, gulere mari, coraje rapate, mîneci și, cordoane late, care marchează frumos talia fină, ținuturi fantezi, accesorii viu colorate. În același timp ele vor evita și poartă rochii foarte ajustate, fuste strîmte și decolteuri mari.

În ceea ce privește alegerea modelului, atît pentru femeile grase cît și pentru cele prea slabe, menținem cele spuse de noi în încheierea articolului precedent, în sensul că fiecare femeie, ținînd seama de caracteristicile de mai sus, va alege modelul care i se pare mai potrivit ținutei sale.

De vorbă cu medicul

NELLA ANDREI — Onești. Nu credem că abirea dv. să se datoreze unei hipertiroidii înă nu ne dați și rezultatul metabolismului azal. Cele două simptome pe care ni le relațați o sînt suficiente pentru a pune acest diagnostic. eveniți cu date mai complete în care să ne relațați: vîrsta, toate suferințele dv. și data proximalivă cînd acestea au apărut, și veți i mi răspunsul dorit.

MAX HEISSMANN — Oradea. Într-adevăr, greutatea și statura fiicei dv. depășesc limitele ntru această vîrstă, care ar trebui să fie respectiv 32-34 kg și 139-140 cm. Este absolut necesar să fie văzută de specialiști de la un rrviciu de endocrinologie, care vor lămurii și calată preocupare a dv.

BELAMI. Trimiteți-ne adresa la redacția revisi noastre cu mențiunea „Pentru sfatul medi-

cului”, indicînd și pseudonimul. Veți primi răspunsul prin scrisoare.

D. POPESCU — Craiova. Nu am înțeles de ce nu ne-ați numit stațiunea unde ați făcut cura. Se pare că e vorba de Borsec. La gastrită hiperacidă, această stațiune nu e indicată. Dacă starea sănătății dv. o reclamă, vă recomandăm Sîlnicul Moldovei sau Sîngeorz.

Din apele enumerate de dv. puteți consuma la domiciliu Biborțeni și apele izvoarelor Mafid și Perla de Bodoc.

A. CONSTANTIN — Bălușeni. E greu de presupus că la vîrsta dv. suferiți de anghină pectorală. Consultați medicii de la un serviciu de specialitate din Botoșani și comunicați-ne rezultatul.

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR „JEN-ŞEN” — RĂDĂCINA VIEȚII

Tovarășul Pavel Surușii din Focșani a auzit despre o plantă care crește în Extremul Orient și a cărei rădăcină ar face „minuni” de vindecare în diferite boli. Ne întrebă dacă această plantă există într-adevăr și dacă efectele ei au fost confirmate științific. I răspundem prin materialul de mai jos.

În regiunile septentrionale ale R.P. Chineze, ca și în nordul R.P. Mongole, în Extremul Orient sovietic, în R.P.D. Coreeană și în Japonia crește o plantă numită „jen-şen”, ceea ce în limba chineză înseamnă „rădăcina-om”. Numele acesta se datorește formei pe care o are rădăcina plantei, care seamănă uimitor cu corpul unui om în miniatură.

Încă din antichitate vracii mongoli au descoperit în această rădăcină calități terapeutice excepționale și au folosit-o cu succes în traterea tuberculozei, reumatismului, bolilor cardiovasculare, bolilor sistemului nervos și chiar în combaterea îmbătănirii premature. De aici i s-a și tras, de altfel, mai tîrziu, numele de „rădăcina vieții”.

Cercetînd cele peste 300 de tratate de medicină populară scrise de vracii mongoli cu multe veacuri în urmă, savanții ruși Galviov și Davidov au fost surprinși de numărul mare de vindecări obținute cu ajutorul acestei plante și și-au propus s-o studieze mai îndeaproape. Această se întîmpla în secolul al XIX-lea, cînd taina „rădăcinii miraculoase” ajunsese pînă în Europa.

Experiențele făcute de acești doi savanți, alături și de alți medici ai timpului, care le-au controlat, i-au determinat pe oamenii de știință sovietici să continue cercetările. S-a constatat astfel în mod științific că „jen-şen”-ul, administrat în doze mici, excită sistemul nervos central (în timp ce în doze mari produce un efect contrar).

La analiza chimică s-a constatat prezența în această rădăcină a cinci substanțe fiziologic active și anume: panaxina, tonic al inimii și al vaselor circulatorii; acidul panaxic, care activează metabolismul și ameliorază funcțiunile sistemului cardio-vascular; panaxiflonul, excitant al sistemului endocrin; panacenuin, un ulei volatil care acționează asupra sistemului nervos și în special asupra centrilor cerebrali; și ginsenzina, care ajută organismul să combată diabetul. În plus, s-au găsit: zahăr, vitaminele B, și B₁₂, flosterine, amilază și alte combinații organice.

Taina vindecărilor miraculoase a fost astfel lămurită pe cale științifică, fără nici o legătură cu forma ciudată a rădăcinii. Iar faptul că planta aceasta posedă astfel proprietăți terapeutice i-a determinat pe cercetătorii sovietici să propună înființarea unui sovhoz specializat în cultura ei, lucru care a fost realizat într-una din regiunile Extremului Orient sovietic.

În mîinile savanților, „jen-şen”-ul nu mai e o vrajă, ci un mijloc în plus de a vindeca oamenii, sub control riguros medical.

IACOB SAMUIL — Oradea. Ne întrebăți ce să faceți cu colecția revistei noastre, pe care o aveți integrală. Foarte potrivit ni s-ar părea s-o păstrați intactă și să continuați colecționarea ei. În cazul însă că nu aveți unde sau cum s-o păstrați, lucrul cel mai bun ar fi s-o donați unei biblioteci publice, unui club sau unui cămin cultural.

BANDA ELENA — Medias. Sîntem foarte bucuroși să vă răspundem la scrisori și să devenim, așa cum doriți, prieteni. Scrieți-ne tot ce vă interesează.

PETCOIU VIRGIL — Tg. Jiu. Iată rețeta de revelator (pentru hîrtie) cerută de dv.: melol 2 gr, hidrocianon 3 gr, sulfil anhidru 30 gr, carbonat 70 gr, bromură de potasiu 2 gr, — totul pentru un litru apă.

Pentru baia de fixaj: hiposulfitul 100 gr și haliunelabieusulf 16 gr — la un litru de apă. Sărușile de mai sus se dizolvă (în ordinea indicată) în apă

caldă, după care se lasă să se răcească. Este bine ca soluția să fie folosită la o temperatură nu mai mare de 18°C.

SZEBIN IOAN — Sibiu. Am indicat, în cadrul lecțiilor noastre de dresaj, tot ce vă putem spune în legătură cu înclinațiile pe care le are cîinele dv. Am arătat și cum se dreasează cîinele ca să meargă pe o anumită urmă (acolo unde am vorbit de aducerea unui obiect pe care l-am ascuns undeva), și cum trebuie învățat să sară obstacole. În ce privește apa-numit „socolii” sau „număral” al cîinilor, am specificat că nu e vorba decît de un mic truc cu mare efect amuzant. Recitiți sfaturile noastre și veți găsi răspunsuri la întrebările dv. Dacă totuși vă rămîn nemămurite unele lucruri, mai scrieți-ne, arătîndu-ne însă concret ce anume nu înțelegeți.

MIKLOȘ PAVEL — Tușnad. Fiește că, o dată cu trimiteră satelitului pe Luna, o porțică din materia Pământului s-a strămulat acolo și că, deci, Pămîntul a pierdut în acel moment ceva din greutatea lui, așa cum Luna a câștigat. Să nu uităm însă că greutatea exactă a Pămîntului nu poate fi apreciată decît dacă se ține seama și de cantitatea de meteorizi care cad permanent pe el — și chiar de praful cosmic pe care-l primește în fiecare clipă sau de cenusa meteorizilor arși în atmosferă. Așa că, după cum deduceți, și-a compensat... pierderea de care sînteți atît de... îngrijorat. Reveniți cu întrebarea a doua mai clar și, dacă se poate, scrisă cu cerneală.

GIMNASTICA LA DOMICILIU

EXERCIȚII FIZICE PENTRU PRIMELE TREI LUNI DE SARCINĂ (III)

de prof. Ana Maria ENĂCHESCU

Mișcări de abdomen, bazin, perineu:

1. Din poziția culcat pe spate: îndoiți genunchii la piept și imitați mersul pe bicicletă. Executați mișcarea pînă numărăți la 16. Nu uitați să respirați.

2. Pe spate culcat, cu genunchii îndoiți, brațele întinse pe lîngă corp: lăsarea piciorului stîng lateral (inspirație) și revenirea lui alături de cel drept (expirație). Executați mișcarea de cîte 4-6 ori cu fiecare picior, alternativ, apoi de 3-4 ori cu ambele picioare, deodată.

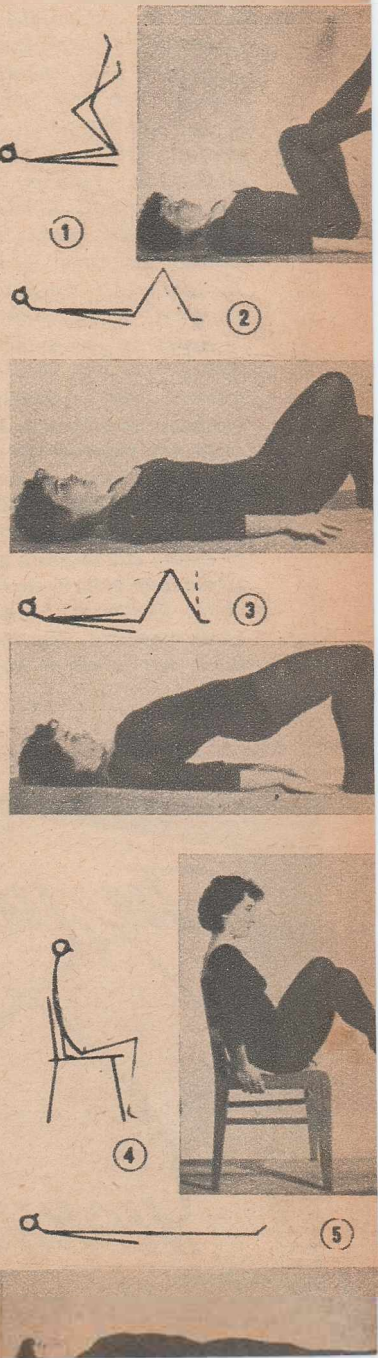
3. Din aceeași poziție: țîlpile picioarelor bine fixate pe podca, picioarele apropiate, ridicarea bazinului (inspirație), coborîrea lui (expirație). Repetați exercițiul de 3-4 ori.

Executați aceeași mișcare, cu picioarele depărtate. Repetați exercițiul de 3-4 ori. Mișcarea respiratorie identică mișcării din exercițiul 3.

4. Șezînd pe scaun, cu mîinile sprijinite de spătar: ridicarea genunchilor îndoiți la piept (1). Depărtarea (2) și apropierea lor (3). Coborîrea picioarelor (4). Repetați exercițiul de 3-4 ori.

5. Din poziția culcat pe spate, brațele pe lîngă corp: ducerea picioarelor spre stînga și spre dreapta. Mișcarea se face din articulația soldului, cu genunchii perfect întinși. Călcîtele atingînd ușor dusemeaua. Executați mișcarea de 3-4 ori în fiecare parte.

N.A. — Vă reamintim că pentru a da bune rezultate gimnastice va fi executată de dv. numai cu recomandăția medicului.

Dr. Silviu GHĒREA

CALE LIBERĂ... Micul șef de gară a dat semnalul de plecare și trenul pionierilor din orașul cehoslovac Koscice se pune în mișcare, spre a-i transporta pe călători la terenul sportiv al pionierilor.

ARTA DECORATIVĂ APLICATĂ constituie obiectul expoziției deschise recent la Moscova, în sălile Academiei de Artă a U.R.S.S.

UN MONUMENT moriei e Partidului Gheorghiu gurat nu e Vrața.

NEPOTISMUL ÎN SENATUL S.U.A.

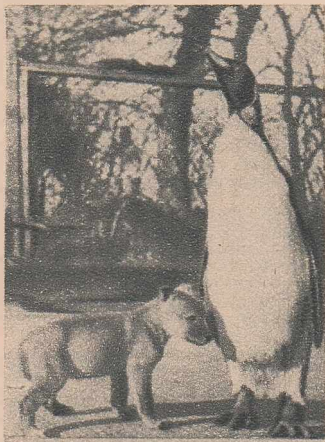
Conform semnificației clasice, senatul unei țări trebuie să fie cea mai înaltă și mai respectabilă, cea mai demnă de încrederea poporului dintre instituțiile legislative.

De curând, în presa americană a izbucnit un nou scandal — al cătelea? — în care sînt implicați un mare număr de senatori. S-a aflat adică, spre indignarea maselor „oblăduite” de senatorialii părinți ai poporului, că nepotismul înfloresc din plin în sinul senatului.

Astfel, din lista publicată chiar de serviciul administrativ al Congresului S.U.A., rezultă că, de pildă, Sam Johnson, fratele liderului majorității Lyndon Johnson, primește din partea senatului un salariu de circa 17.000 dolari. Joseph Bernier, cumnatul senatoarei Margaret Chase Smith, membră de frunte a partidului republican, primește 17.000 dolari, iar Ch. Murray, fiul senatorului democrat, încasează un salariu de 18.000 dolari. Lista mai cuprinde tot felul de rude ale altor senatori, toate figurînd în posturi fictive și plătite gras.

Singura muncă pe care o prestează aceștia este oboseala de a-și încasa respectivele salarii cu care-i „miluiește” Congresul, bineînțeles, cu banii luați din buzunarele cetățenilor, sub formă de impozite.

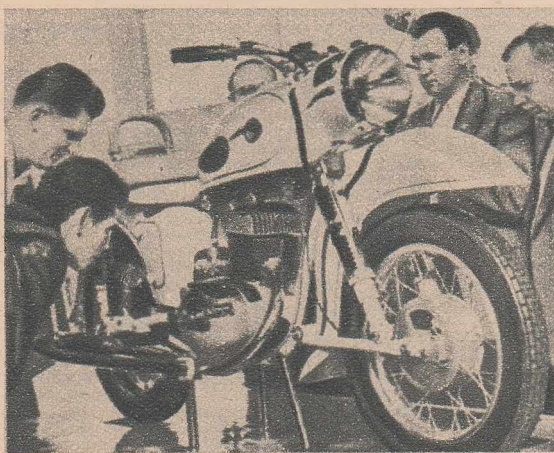
S. G.

PINGUINUL CHARLIE nu pare impresionat de atenția pe care i-o acordă puil de cline sălbatice australiane... (Scenă din parcul zoologic din Glasgow).

MARILE ȘANTIERE NAVALE DIN GDYNIA (R.P. Polonă), actualul curs de refacere, vor putea construi mari vase maritime ajungînd pînă la tone. În fotografie: aspect din timpul lucrărilor de reconstrucție a șantie

20 DE MEDALII DE AUR a obținut — cu prilejul a diferite concursuri internaționale — motocicletă MZ ES 175, produsă de uzina „Motorradwerk” din Zschopau (R.D. Germană).

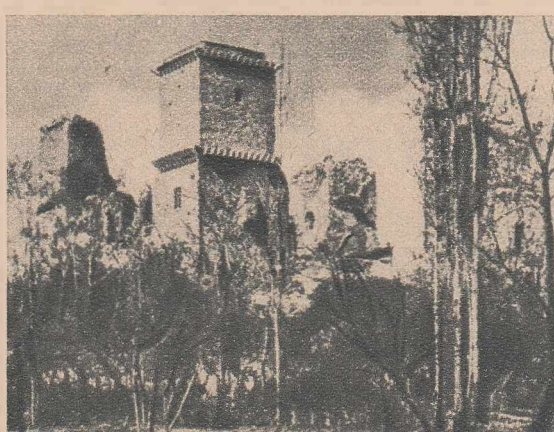
INSCRIPTII PREVESTITOARE „Manevre militare 2.200 m distanță. Astfel de inscripții pot fi întâlnite în numeroase locuri Germania occidentală, unde Bundeswehr efectuează fără țară manevre militare. Asemenea manevre provocat, nu o victorie omenească.”

CRIMINALITATEA TINERETULUI ȘI PRESA AMERICANĂ

În presa americană apar tot mai numeroase articole pe marginea creșterii criminalității în rândurile tineretului american. Astfel, într-un număr al revistei „U.S. News and World Report” se puteau citi următoarele: „În toate orașele mari din S.U.A. operează bande de tineri. Eiucid, atacă, jefuiesc. Numărul poliștilor crește mereu”. Și referindu-se la spaima provocată locuitorilor newyorkezi de atacurile acestor bande, revista arată că „străzi în trecut foarte populate sînt acum pustii. Oamenii se tem să iasă seara pe străzi și în parcuri”.

Revista relatează cu lux de amănunte isprăvile celor aproximativ 150 bande de tineri care „hoinăresc prin oraș” și duc între ele adevărate lupte pentru „cucerirea de teritorii în diferite cartiere ale New Yorkului”. Revista subliniază că, pentru a curma o astfel de bătălie, comandantul de poliție Steven Kennedy a fost silit să pună în luptă 1.400 de poliști.

Ar fi fost mai bine dacă revista citată mai sus ar fi subliniat necesitatea — pentru lichidarea criminalității — de a se interzice romanele și filmele de groază, de a se da tineretului o educație lipsită de apologia crimei.

CASTELUL DE LA DIOSGYÖR (R.P. Ungară), construit în sec. XIV și care a servit ca reședință de vară multor regi ai Ungariei, va fi în curînd restaurat și va adăposti un muzeu.

DRUMUL SPRE PACE

În centrul atenției opiniei publice internaționale stau în aceste zile noile propuneri ale guvernului sovietic, expuse de tovarășul N. S. Hrușciov, referitoare la prevederile fundamentale ale tratatului cu privire la dezarmarea generală și totală. Înfrînând pe epocii „războiului rece” prin demascarea altirilor lor agresive care au dus la pilarea conferinței la înalt nivel, Uniunea Sovietică continuă să dețină inițiativa diplomatică prin promovarea ei neîntrerupte ofensive în favoarea principiilor coexistenței pașnice și a dezarmării generale și totale.

Noile propuneri sovietice completează drumul istoric de dezarmare generală și totală, pe baza căruia, anul trecut, a fost adoptată în unanimitate rezoluția unirii Generale a O.N.U., în care este sprijinită ideea dezarmării generale și totale. Noile propuneri sovietice sînt expresia bunăvoinței și a dorinței Uniunii Sovietice de a se ajunge la un acord acceptabil în problema cea mai importantă a zilelor noastre — dezarmarea și înainte, dar cu atît mai mult acum, pînă la zborul de spionaj al avionului american „U 2”, la ordinea zilei este de actualitate majoră lichidarea cursei armărilor.

Abuzurile sume care continuă să fie cheltuite pentru înarmare își găsesc ilustrarea în faptul că unele tipuri de echipamente moderne costă mai mult decît greutatea lor în aur sau în aceeași mîsură mijloacele cheltuite în prezent de state pentru crearea și acumularea armelor ar fi suficiente pentru a se acoperi foamea pe întregul glob. Aceea, planul de dezarmare generală și totală își menține întreaga sa actualitate.

Care sînt elementele noi ale propunerii sovietice? Rămînînd, ca și pînă acum, pe pozițiile dezarmării generale și totale, vînd în întîmpinarea dorinței exprimate de puterile occidentale și în speșă de Franța, Uniunea Sovietică este dispusă să înfăptuiască, încă în prima etapă a programului de dezarmare, dis-

trugerea tuturor mijloacelor de transportare la țintă a armei atomice și cu hidrogen. Practic, aceasta înseamnă distrugerea sub control internațional a rachetelor în scopuri de război, a avioanelor militare, a flotei maritime de suprafață și a submarinelor, precum și lichidarea tuturor bazelor militare străine de pe teritoriul altor țări — fapt care ar preîntîmpina lansarea unui război prin surprindere. De remarcat că Uniunea Sovietică e de acord cu această ordine a dezarmării pe etape, cu toate că deține superioritatea în domeniul celor mai eficiente și mai moderne mijloace de transportare, inclusiv în domeniul rachetelor balistice intercontinentale.

2) În noile propuneri sovietice este elaborat în amănunțime întregul sistem de control al dezarmării, în așa fel încît el să fie înfăptuit la fața locului pentru lichidarea armei rachetă, a avioanelor militare și a celorlalte mijloace care pot fi folosite la transportul armei atomice și cu hidrogen.

Organizația internațională de control, care urmează să fie creată, în cadrul O.N.U., în momentul intrării în vigoare a tratatului, își va lărgi treptat atribuțiile, în raport cu fiecare nouă etapă a dezarmării. Se pune astfel față în față justetea concepției sovietice — control al dezarmării — față de politica de spionaj a cercurilor imperialiste, camuflată sub lozincă: control fără dezarmare.

3) Studiind cu atenție considerentele puterilor occidentale în legătură cu necesitatea creării unei forțe armate internaționale, Uniunea Sovietică se declară de acord ca, la sfîrșitul dezarmării, formațiuni de poliție (miliție) să fie puse, în caz de nevoie, la dispoziția Consiliului de Securitate, după înfăptuirea dezarmării generale și totale. Ele trebuie să fie folosite exclusiv în scopurile menținerii păcii între popoare și nu pentru reprimarea popoarelor care luptă pentru independență și progres social, nu pentru amestec în treburile interne ale statelor.

Toate aceste noi propuneri ale Uniunii Sovietice, care urmăresc scoaterea din impasul creat de puterile occidentale a lucrărilor Comitetului celor 10 pentru dezarmare de la Geneva, vor da un nou impuls luptei pentru pace a popoarelor.

Guvernul R.P.R., exprimînd sentimentele poporului român, în comunicatul publicat la 8 iunie 1960 și-a manifestat adevărată față de aceste noi prevederi pe care le consideră „un program realist pentru rezolvarea problemei dezarmării generale și totale”.

La conferința de presă ținută cu ocazia lansării noilor propuneri ale guvernului sovietic în problema dezarmării, tovarășul N. S. Hrușciov făcea următorul apel vibrant:

„Fac apel la toți oamenii cinstiți: să ne unim eforturile împotriva agresorilor care nu se situează pe pozițiile coexistenței pașnice, care provoacă războiul rece pentru a-l transforma într-un război cald. Dacă ne vom uni aceste eforturi, pacea va fi salvată. Uniunea Sovietică, toți oamenii sovietici depun eforturi tocmai în această direcție. Sînt ferm convins că întregul nostru popor, popoarele tuturor țărilor socialiste și toți oamenii care se situează pe pozițiile asigurării păcii își vor uni eforturile și vor asigura pacea”.

Acest apel reprezintă esența politicii statelor socialiste, calea cea mai bună pentru făurirea unei lumi fără arme, fără războaie.

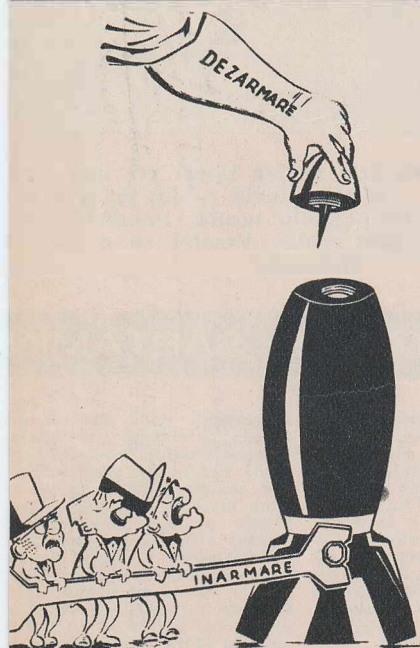
Ion MIHĂILEANU

„DUȘMANUL NOSTRU ESTE RĂZBOIUL. DE ACEEA: DEZARMARE TOTALĂ ȘI TRATATIVE PENTRU PACE”. Sub această lozincă, locuitorii din Essen (R.F.G.), printre care și invalizi de război, au demonstrat recent pe străzile orașului.

În timp ce în S.U.A. cercurile agresive vor să intensifice psihoză războinică, marea majoritate a poporului american se pronunță pentru adoptarea unor măsuri menite să ducă la desîntinderea încordării. Iată o demonstrație pe străzile New York-ului împotriva armei atomice, pentru încheierea unui acord cu privire la încetarea experiențelor cu arme nucleare, pentru înfăptuirea cât mai grabnică a dezarmării generale și totale.

În noile propuneri sovietice cu privire la dezarmare constituie o nouă lovitură dată planurilor ațîțătorilor la război.

Desen de N. GHENAȚIE

REDACȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța Poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.62.00
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

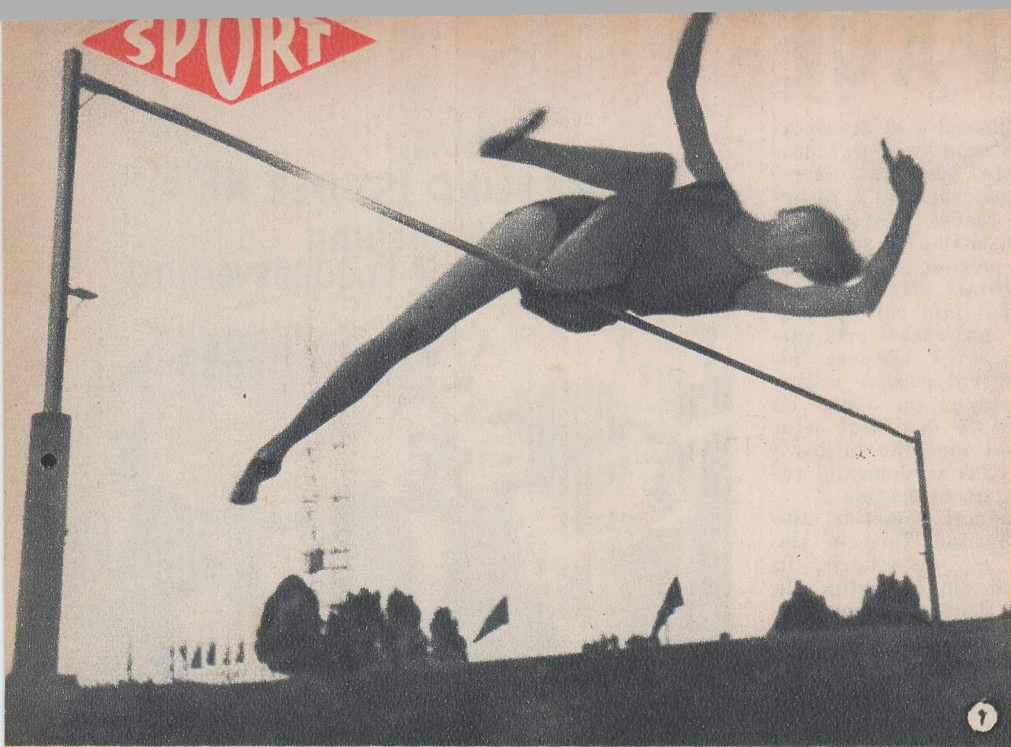
Dacă ne uităm cu supărare la fotbal de vină e, în mare măsură, echipa noastră de rugbi. Închizi-vă o orchestră unde viorile cîntă ca Enescu, pe ea Richter și violoncelul ca la bufetul „Slatina”: nu se melodia? De vină este rugbiul; pentru că, învingînd duminică pe „23 August” cea mai bună (la ora de față) echipă a lumii, ne a adus aminte, trezindu-ne cu o scuturătură violentă sîntem în sport (și nu numai în sport) la nivelul cel mai al timpului. Victoria asupra Franței și — prin mijlocul acesteia — asupra rugbiului mondial a dovedit încă o dată ne aflăm acolo unde ne aflăm, că la București „locuiesc” e medaliile olimpice și cîteva recorduri mondiale și „că nobis obligă”...

Dacă ne uităm cu supărare la fotbal, de vină sînt, în mare măsură, cele două recorduri mondiale pe care am avut prilejul să le admirăm la Campionatele internaționale de atletism. Închizi-vă o mare uzină metalurgică unde toarele Siemens-Martin produc peste plan, furnalele produc plan, iar laminoriștii nu ar îndeplini nici un sfert de normă nu cade la pat, bolnavă, uzina?... (Desigur că așa ceva nu ex-muncitorii și cei ce răspund de organizarea producției în țară au cu totul alt spirit de răspundere decît cei ce răspund — răspund, oare? — de fotbal). Dar să revenim. De vină la Campionatele internaționale de atletism pentru că, deși pare că a fost mai redusă decît în alți ani și cîteva probe desfășurate — regretabil și criticabil — fără concurenți din Țările de Jos, Iolanda Balas și sovietica Ozolina la sulita au bătut recordurile mondiale, amintind (în aceeași zi cu rugbi) că sportul nostru (adică și Iolanda, ea atletă, și concursul sulitei, ea bază pentru Ozolina de a stabili o mare performanță se află pe primul plan al lumii. Unde — într-adevăr — se țese într-un singur concurs de atletism două recorduri mondiale și cînd, la noi, altădată, se putea gîndi spectatorul că după amiază la un record mondial, așa — firesc, obișnuit, „normal”, cum s-ar dicea la un film bun?

Dacă (așadar) ne uităm cu supărare la fotbal, de vină mare, în foarte mare măsură, nivelul la care am ajuns, puțin — aflat în vîr de civilizație — de unde privim lucrurile

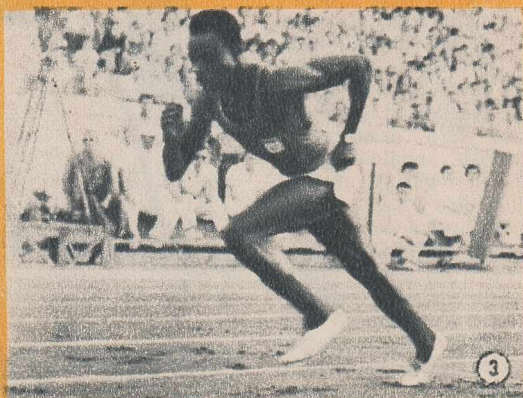
O mare, neașteptată victorie, asupra 15-lui cel mai puternic și mai bine pregătit — la ora actuală — din lume, a pus nuna de lauri pe fruntea rugbiului nostru. Duminică reprezentativa noastră a surclasat echipa Franței cu rezultatul 11-5 (5-0).

1

2

3

1) 1.87 m' Iolanda Balas doborise propriul ei record. Tribunele, în picioare, erau în delir. Astfel își manifestau spectatorii bucuria și admirația lor pentru recordmana lumii, pentru noua sa performanță.

2) Chiar din prima zi a „internaționalelor”, stadionul Republicii a cunoscut atmosfera marilor performanțe. Prima aruncarea ei de 59,55 m concurența sovietică Elvira Ozolina stabilise un nou record mondial la sulita. Iată-o pe fetea recordmana din obișnuitul interviu la microfonul radiodifuziunii române.

3) Printre participanții la Campionatele Internaționale de atletism ale R.P.R. s-a numărat și A. Seyer din echipa Franței, câștigătorul finalei de 400 m plat. Fotografia de față îl prezintă luînd startul în prima serie a acestei probe.

4) În proba de 10.000 m plat, lupta s-a dus între concurenții noștri Constantin Grecescu și grecul I. Glezos. La capătul unei curse pe care o dramătică pe auzul de spectaculoasă, mai ales în final, victoria a revenit reprezentantului nostru.

Iată-l în fruntea plutonului, la una din turburările pistei.

Fotografii de Romulus SCURTU

4

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„În întâmpinarea zorilor” (foto 1), film produs recent de studioul „Mosfilm” după romanul lui Vadim Kofevnikov, ne înfățișează cîteva tablouri pline de viață din lupta în ilegalitate a bolșevicilor între anii 1915-1917. În centrul acțiunii stă familia doctorului Sapozkov: tatăl și mama, amîndoi militanți în mișcarea revoluționară. Tîna, mai tîrziu, un capăt care, martor al

evenimentelor prin care trec părinții lui, dovedește cu trecerea timpului o înțelepciune și un caracter excepționale, pe măsura exemplului aflat în familie. În rolul principal: Iuri Iakovlev, pe care l-am cunoscut în excelentul primă Mișkin din filmul „Idiotul” și l-am revăzut în rolul episodice al ofiterului din „Mai tare cu moartea”.

„O zi de odihnă” (foto 2) — izbucita comedie teatrală sovietică ce ne prezintă peripețiile nefortunistului Zaitsev, devotatul administrator al unei ereze de copii, în perpetuă căutare a biroului director Mișusov — a fost

ecranizată de un colectiv al „Mosfilm”-ului. Este de ajuns să spunem că marele comic Igor Ilinski și-a asumat rolul lui Zaitsev, că să avem toate motivele pentru a scenta pe bună dispoziție, umor și... învătășimile din vizionarea acestei comedii. „Generalul Della Rovere” (foto 3), un film cu privire la care comentariile „pro și contra” din Occident n-au fost de loc putine la număr, dat fiind lăurea de poziție mai mult decît evidentă a două personalități de autoritate din lumea celei de-a șaptea arte: regizorul Roberto Rossellini și actorul Vittorio de Sica.

Cei doi au găsit forma de a transcrie fără reticente, în imaginile acestui film, crezul lor în superioritatea morală a comunistilor, în influența acestora asupra maselor largi, în energia și curajul cu care știu să se sacrificie pentru cauza celor mulți. În fața acestui document al sincerității, n-a putut rezista în așa-zisa lui „imparțialitate” nici Juriul Festivalului internațional cinematografic de la Veneția: l-a decernat în 1959 Marele Premiu!

„Răzburarea” (foto 4), avînd ca decor cîmpurile zgîrcite în rod ale Spaniei, ne aduce nu atît

priveliștea unor pașuni de ritoare și violente, cît viața o neînchipuită duritate a ființelor Peninsulei Iberice din zilele noastre, aflați într-o cîenă luptă cu șomajul, cîmpul plagă a societății burgheze. Acesta este miezul acțiunii: „Răzburarea”. Juan Anto Bardem, după ce a fost atît lucisiv în „Moartea unui cîiel” după ce a disecat asemenea a tomistului provinciei burgheze „Strada Mare”, consacră al l-lea film al său sutelor de mîi muncitorilor agricoli din Spania infometată și terorizată de șul regim fascist al lui Fran

TRECUT PREZENT ȘI VIITOR LA BORZEȘTI

Fotoreportaj de C. BÂNCIULESCU (text) și A. MIHAILOPOL (fotografii)

Optsprezece kilometri de șantier cu clădiri la roșu, cu estacade, conducte, turle ocupînd toată lărgimea văii — o întindere imensă, ca o mare deschizîndu-se la poalele munților, și totul vibrînd, scinteind, urcînd mereu. Zeci de kilometri de estacade pe picioare de beton ce ar fi ajuns pentru zeci de grădini suspendate ale Semiramidei. Zeci de kilometri de conducte de abur, incremenite în coturi enorme, în portale, în curburi, furișîndu-se printre hale, pe sub hale, peste șosea, pe sub șosea. Pasarele de oțel, scări de oțel, turle zincate, asemeni unor turnuri de argint, coșuri, și din nou turle care distilează, fracționează, crachează.

Peisaj rural, Trotușul curgînd în vechea-i albie și, alături, izbucnind imense, turlele de răcire ale „cauciucului” — mari timpane de orchestră în roșu și negru — rezervoare sferice de butan, marile turle de cracare catalitică; o bisericuță durată acum cinci secole și un oraș întreg nou, modern, construit în cinci ani; și peste tot oameni. Oameni care se îndreaptă fără oprire către viitorul care se apropie impetuos de ei.

Căci totul, totul — hale și turle, estacade și turnuri, conducte și rezervoare, cantine și case — case mari cu bolți și cu antene de televizor — a crescut uluitor de repede, în cîțiva ani, aici, pe vechea vale a Trotușului, în bătaia vînturilor iuți.

În urmă cu cîțiva ani aici era un cîmp gol — ca și pe locul unde, la Coșca Mică, se ridică laboratoarele de metacrilati și nitrili — erau lanuri rare, sărace, de porumb — ca și la Brazi, unde s-au înălțat rafinăria și termocentrala — erau mari spații pustii bătute de vînt — ca pe malul Dunării, unde au crescut Chiscanii.

Și apoi au apărut Directivele Congresului al II-lea. După cinci sute de ani de cînd Ștefan luptase cu tătarii la Borzești, albia Trotușului avea din nou să intre în istorie. Prima oară legenda consemnase o luptă cu tătarii și un stejar, lăsînd ca mărturie o biserică; a doua oară oamenii aveau să transforme totul atît de adînc cum niciodată locuitorii acelei văi sărace, bătute de vînturi, nu și-ar fi putut închipui! În iarna lui 1956 ochii lor osteniți de vederea cîmpului sărac se sileau zadarnic să întrezărească marile construcții ce se anunțau. Și, deodată, apărură topometrii și, aproape numaidecît în urma lor, barăcile, screperile, buldozerele, excavatoarele. Totul se schimba atît de repede de la o zi la alta, că părea aproape de neînțeles. Oierii se calificară sudori, plugarii învățară montajul și începură să ducă viața de șantieristi ca și cum ar fi făcut asta de cînd lumea.

...Cu pasarelele și scările vibrînd

părea un imens vapor gata să se desprindă de țărîm. Pînă și becurile atîrnate la fiecare palier, în plasa lor de metal, păreau a lumina punțile unui vas. Și ascultînd țîpătul sirenei, foștii oieri și plugarii simțeau că pornesc într-o mare călătorie, navigînd uluitor de repede după ce fuseseră siliți să bată pasul pe loc sute de ani.

.....
În patru ani s-a ridicat totul:

● Complexul sodic, care produce și monoclorbenzen, detexan, hexacloran care transformă sarea proastă în cea mai incisivă, ardentă și energetică stare a ei: soda caustică;

● combinatul de cauciuc cu peste o sută de „obiecte” — fiecare fiind o mică fabricuță — legate între ele într-un proces deosebit de complicat;

● rafinăria cu mari turle argintii în care țîțeiul se sortează, pe produși, înobilîndu-se într-atît încît din unsoare pentru căruțe devine benzină de avion;

● termocentrala, care la sfîrșitul anului '55 exista doar ca fundație și care prin cabluri și conducte trimite acum în întreaga Moldovă energie electrică și — uzinelor de aci — energie concentrată în aburi.

În patru ani s-a ridicat totul. Totul între două congrese — materializînd Directivele Congresului al II-lea și lucrînd spre a le materializa pe cele ale Congresului al III-lea al P.M.R.; pentru a materializa aceste uriașe obiective industriale, aceste enorme volume de producție:

● cele cincizeci de mii de tone anual — pe care le va da combinatul de cauciuc;

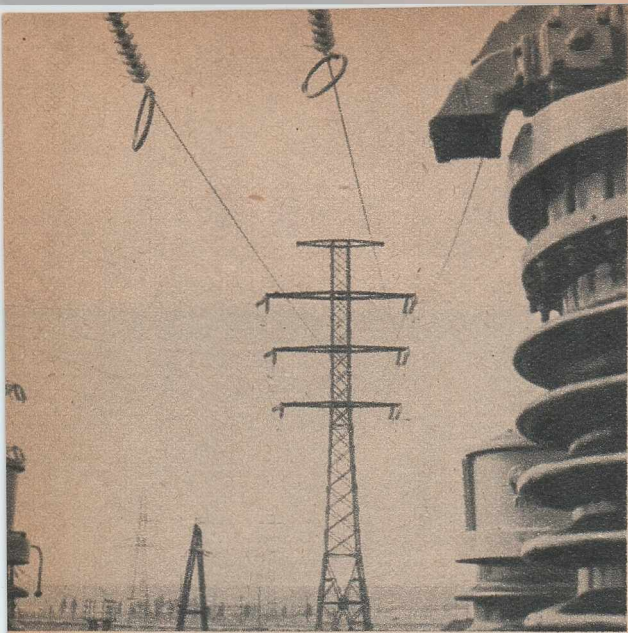
● ...mii de tone, zeci de mii de tone de oxigen, detexan, fenol, benzină cu cifră octanică ridicată, benzină care va face motoarele să meargă mai ușor, cu o mai mică uzură, cu o mai mare putere.

În patru ani s-a ridicat totul. Nu numai uzinele care au intrat în funcție, care vor intra curînd în funcție, dar și orașul nou, Onești: mari blocuri cu bolți ogivale, cu incinte, cu grădini și flori, vile mari cochete, școli și magazine. Orașul nou, atît de puternic și îngrijit, parcă adunînd — în incintele lui cu bazin, leagăne pentru copii și animale de piatră — toată grija pe care partidul o poartă acestor constructori care mînuiesc mistria și ciocanul, acestor constructori care dau viață Directivei și pentru a căror bunăstare au fost elaborate Directivele.

Totul s-a ridicat în patru ani: stația de 110 kW, rezervoarele sfe-

.....
→
„...Rafinăria părea un imens vapor gata să se desprindă de țărîm. Pînă și becurile atîrnate la fiecare palier, în plasa lor de metal, pă-

...Pasarele de oțel, scări de oțel, turle zincate, asemenea unor turnuri de argint, coșuri, și din nou turle care distilează, fracționează, crachează..." →

←
Liniiile de 110 kW, prin care termocentrala Borzești trimite țării o parte din cel 125.000kW al său, care vor spori — conform Direcțiilor Congresului al III-lea al P.M.R. — la 225.000 kW.

←
Vasile Sipoteanu face o ultimă revizie a echipamentului electric al macaralei.

Brigada complexă „Cel de al III-lea Congres al P.M.R.”, condusă de Vasile Ungureanu (al doilea din stînga) ↓

rice de butan, creșele copiilor, turnurile de cracare catalitică, zecile de antene de televizor (douăzeci se află numai pe blocul cu douăzeci și patru de apartamente), stația

de monoclorbenzen, școala. Totul pînă la piatra kilometrică pe care încă nu scrie nimic pentru că aici n-a fost nimic, nici măcar o șosea...

Totul s-a ridicat în patru ani: 1956 - 1960. Totul, între două congrese.

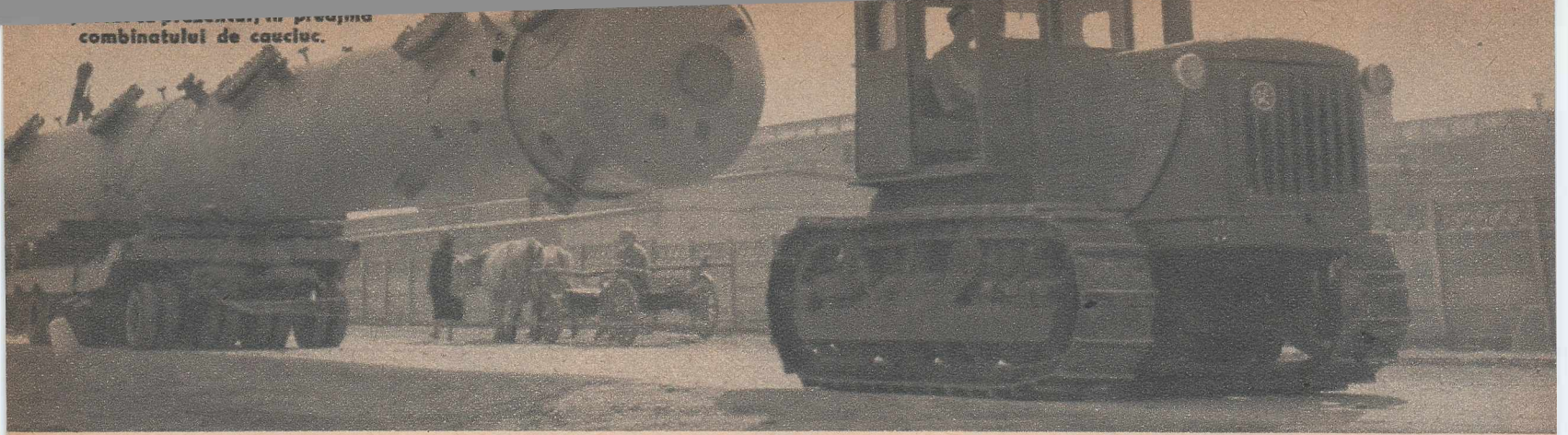
.....
Asemenea ritm cere oameni pe

potrivă. Și i-a găsit. Nu numai brigada de tineri a lui Petre Buturcă — executând zile de-a rândul tencuieli interioare în poziția culcat pe spate — nu numai pe sudorii

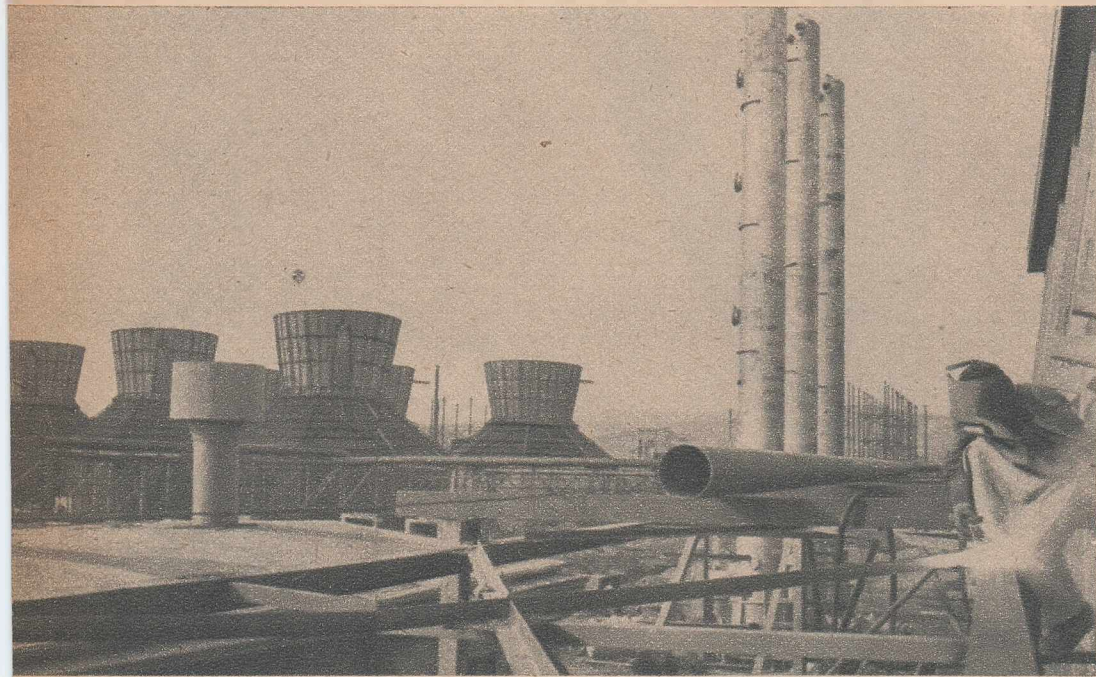
care au sudat peste zece mii de kilometri, țesând cu electrodul centimetru cu centimetru, nu numai pe montorii cocotați în interiorul sferelor de butan și nu numai pe

Paula Homeghi așezînd motorul de turbină, cu macaraua, la o precizie de milimetri. Ritmul acesta a format zeci și zeci de brigăzi, sute de constructori, mii de mon-

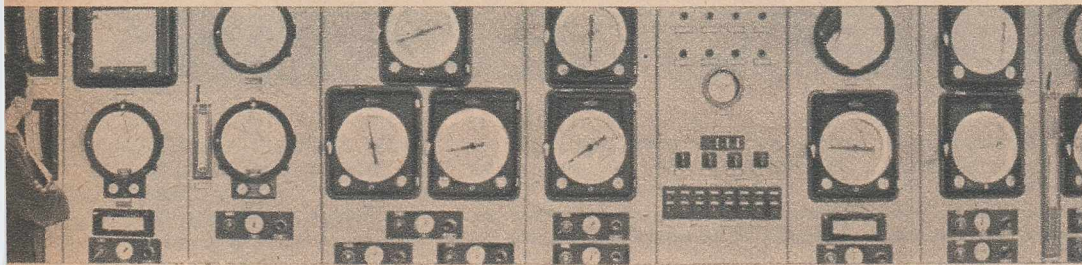

combinatului de cauciuc.

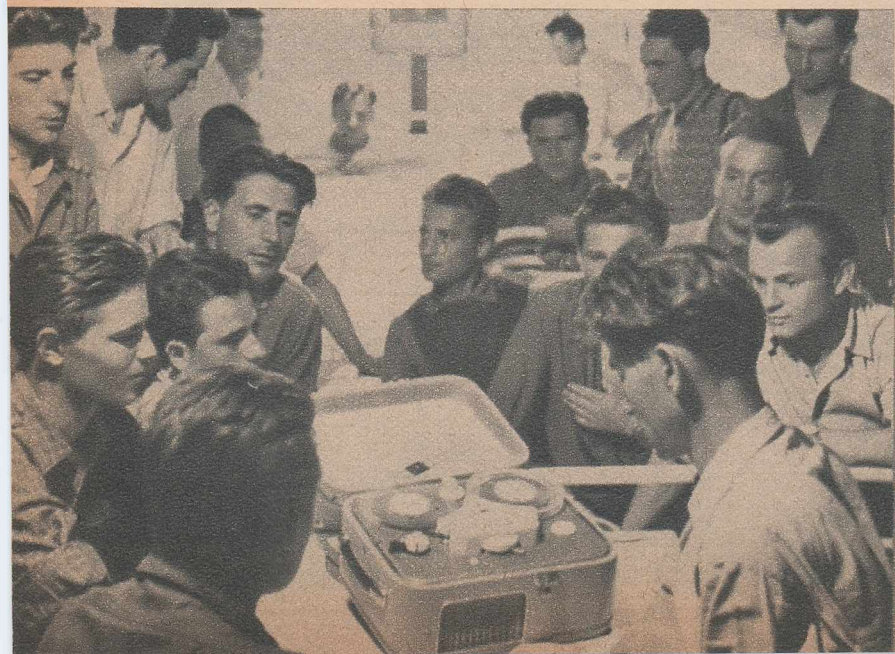

Sudură de înălțime pe estacadă, în apropierea turnurilor de răcire ale combinatului de cauciuc.

Și producția acestor hale și coloane de distilare, cupatoare și băi electrolitice e controlată și condusă automat, cu ajutorul tabloului de comandă...

↓ Seara, într-unul din dormitoarele șantierului: audiție cu muzică de operă.

↑ Totul s-a realizat și se realizează cu ajutorul prețios al Uniunii Sovietice. Iată un specialist sovietic, inginerul Valentin Rogo, făcând o probă într-o secție a detectorului, împreună cu Gh. Capmare tânăr absolvent al Politehnicii din Iași.

Într-o încălțată a blocurilor din noul oraș. ↓

tori. Ritmul acesta s-a transmis vieții șantierului și vieții orașului: după lucru, fierarii-betoniști ai lui Crețoi Răducanu dau concerte, sudorii scriu ziarului cu „electrodul tocului” — cum se exprimă un redactor al „Oneștiului nou” — iar clubul „Constructorul” a inițiat concursurile „Cine știe meserie câștigă” și manifestările „Nici o zi fără acțiune culturală la club”.

Totul s-a ridicat în patru ani: șantierul, orchestrele, școala, viața orașului nou. Asta nu se poate fără ritm susținut. Dar ritmul e de neconceput fără entuziasm, entuziasmul fără atașament.

Totul s-a ridicat aici în patru ani, între două congrese, fiindcă Directivele partidului au fost înșușite de constructorii aceștia ca un program de fiecare zi, ca un program de viață, ca un fel de a gândi. Pentru că planurile acestor construcții sînt planurile viitorului lor.

Festivitatea inaugurării s-a încheiat cu o excursie pe Volga.

VIITORII MARINARI

Cînd voi fi mare, voi fi marinar! — își fac planuri îndrăznețe mulți copii.

Există însă și copii care nici măcar nu buie să aștepte să se facă mari pentru a-și avea împlinit acest vis: sînt copiii sovietici.

Uniunea Sovietică sute de școlari vătașă arta navigației în cercurile micilor marinari, aplicînd cunoștințele căpătate în serviciile de navigație înființate special pentru ei.

În orașul Gorki de pe Volga s-a organizat astfel de serviciu de navigație fluvială, servit numai de copii. La dispoziția lor au fost puse două cutere nou-nouțe: „Micul marinar” și „Albatrosul”. Copiii își iau rolul serios și se străduiesc să justifice încrederea celor mari.

Cu mult înaintea inaugurării serviciului, 55 de elevi din clasele a 6-a, a 7-a și a 8-a și școlilor din Gorki au fost pregătiți de

instructori cu experiență, care i-au inițiat în tainele meseriei.

Azi, copiii exercită toate funcțiunile din cadrul serviciului: sînt matrozi, mecanici, radiofoniști, dispeceri, controlori etc. Micii marinari au și statutul lor, ba poartă și uniforma flotei fluviale comerciale sovietice.

Vă veți întreba poate: ce se întîmplă cu acest serviciu iarna? Ei bine, activitatea nu încetează nici atunci: copiii continuă să-și desăvîrșească cunoștințele și lucrează în atelierele de reparare a vaselor. Cei mai buni devin timonieri.

Pînă una-alta, viitorii „lupi... de Volga” învață să deslușească tainele marelui fluviu, să cunoască condițiile atmosferice, manevrarea vaselor, sistemul de radioficare a vaselor fluviale. Mulți dintre ei visează încă de pe acum la plecarea în cursă lungă, pe marile nave sovietice.

La inaugurarea serviciului de navigație fluvială al copiilor din Gorki a avut loc, pe Volga, o impresionantă paradă fluvială festivă.

absolut necesar să știți cum se face un nod marinăresc. Volodea Ramov, elev al Școlii nr. 143, cunoaște secretul și-l împărtășește și altora, cu o seriozitate demnă de un adevărat marinar.

Cartea de vizită a vasului este carătenia. Schimbul I, matrozii Roman Klivanski și Slava Kovalenko își dau toată osteneala pentru ca puntea să strălucească.

Schimbul I și-a terminat misiunea. Echipajul cutterului „Micul marinar” — vas ambulant — primește schimbul II.

TREI DESTINE

— schiță —

de Liviu MAIOR

Ilustrații de Nichi POPESCU

După ce notă absentele, bătrînul profesor de matematică Laurențiu Chifor își roți privirea peste capetele elevilor și, masindu-și, după obicei, lobul urechii, întrebă:

— Ce se mai aude, băieți? —
— Avem un coleg nou! —
— Răspunseră mai mulți deodată.

— Profesorul își schimbă ochelarii și privi atent spre fundul clasei. Proaspătul elev, care se ridicase sfios dintr-o bancă, era un copil andru blondăru și subtil, îmbrăcat și pieptănat cu deosebită grijă și dichis.

— Așa, foarte bine... Cum te cheamă și de unde spui matală că vii?

— Mă numesc Selagea Emil. Sînt din București...

— Chiar din București? După nume aș fi zis că ești din Bistra. Aci, pe valea Bistrei, avem un sat care se cheamă Bistra. Există foarte mulți Selagea acolo.

— Tăticu' e din Bistra.
— Ce spui comedii, băiatule! — se învioră bătrînul. Te pomenești că talcă-tu mi-a fost elev.

Și, ridicîndu-se de la catedră, trecu cu pași mărunți printre rîndurile de bănci.

— La spune tu, băiatule, nu l-ai auzit vreodată pe tatăl tău vorbind de Laurențiu Chifor? Că ar fi avut în clasa întâi de liceu un profesor de matematică pe nume Chifor?

— Nu, nu l-am auzit — spuse roșind elevul.

— Se poate. De altfel sînt mulți ani de atunci. Douăzeci și trei exact. O fi uitat, săracul... — De ce săracul?

Profesorul rotunji ochii. Pe urmă rise fără glas, prinzîndu-se de ureche:

— Nu-ți place că-l fac sărac? Dar așa a fost: sărac și fără noroc și bătut amaric de soartă... Așa, da. Iar tu, în loc să-mi faci morală, mai bine spune-mi: cu ce se ocupă părintele dumitale?

— E inginer.

— Inger? Atunci — da, sigur — e vorba de cu totul alt Selagea. Nici unul dintre cei trei Selagea la care mă gîndeam eu n-a putut, sărmanul, să ajungă mai departe de clasa întâi de liceu...

Și, fiindcă simți nevoia să se așeze, porni încetîșor îndărăt spre catedră.

— La Bistra, pe vremea aceea oamenii nu știau nici să scrie, nici să citească. Cei mai bătrîni nu văzuseră în viața lor nici cum arată un tren...

— Dar Selagea cine a fost? — întrebă un glas.

— Voi vreți să mă duceți cu vorba ca să treacă ora. Nu-i așa?

Dar de fapt curiozitatea copiilor li făcea plăcere. Așa că pînă la urmă le povestii cu glas molcom, bătrînesc, despre cei trei Selagea. Trei elevi, veri între ei, purtau numele acesta. Toți trei erau din Bistra și toți în clasa întâi de liceu.

— Imi amintesc ca azi. Să poftescă la răspuns: Selagea Onisia, Selagea Achim și Selagea Traian. Coboriseră de la munte în oraș, la Neagra, fără voia părinților. Numai și numai de dragul învățării. Dimineața se prezentau la școală, iar după-masa lucrau ca salabori la fabrica de sticlă din localitate. Rupti, flămînzi, fără cărți, fără caiete, vai de sufletul lor! Cu toate acestea erau printre primii la învățatură. În cele din urmă au trebuit să

înterupă învățatura. N-au avut cu ce să-și plătească taxele școlare...

Din fundul clasei elevul cel nou întrebă:

— I-ați mai văzut de atunci vreodată?

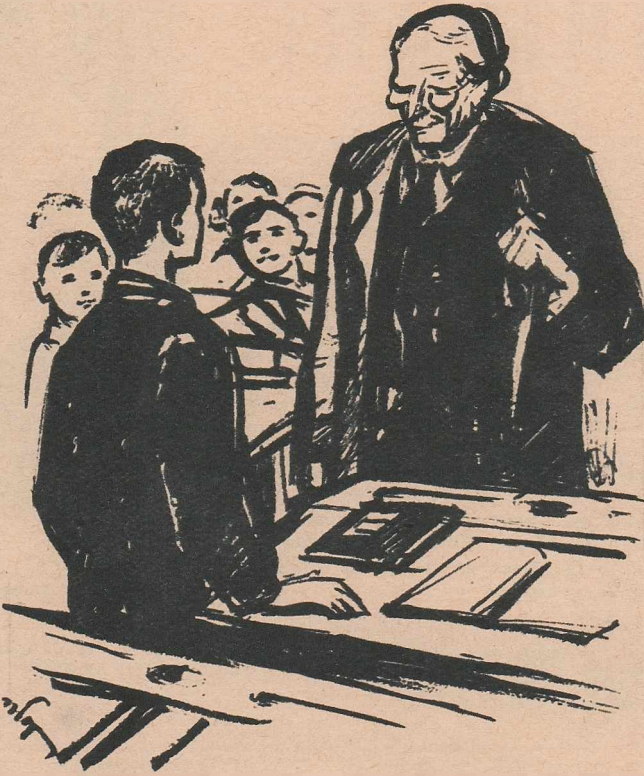
— Dumneata, vād, dorești să le știi pe toate... I-am mai văzut, da. Prin 1944, am făcut cu elevii mei o excursie la munte. La minele de plumb din Scorbura m-am întîlnit cu Traian și Achim. Amîndoi mineri. Slabi, bolnavi și amărîți. Aveau pe atunci aproape douăzeci

dormitor — pe urmă, surizînd, spuse:

— Fac parte din conducerea universității populare a uzinei noastre. Ne-ați predat o conferință: „Minunile științei”. Am citit-o.

— Cred că nu am găsit titlul cel mai potrivit. Mai exact ar fi trebuit să-mi intitulez prelegerea: „Viitoare și apropiate succese ale științei aplicate din țara noastră”. Cum v-a plăcut totuși redactarea?

— În general, consider — spuse, tușînd, inginerul — că ați

de ani. I-am întrebât și de Onisia. Nu mai știau nimic de el. Elevii tăceau nemișcați. Laurențiu Chifor surrise:

— Voi ați vrea acum să aflați și ce s-a întîmplat pe urmă cu ei... Ei, vedeți, pe asta n-am aflat-o... Dacă nu s-au prăpădit — erau tare, tare slabi... Cine știe? ... Darsă lăsăm povestea asta! Acum, dacă imi permiteți, vom face împreună și puțină matematică...

★

Dinspre poartă, pe aleea mărginită cu merisori tunși, cu pitici de platră și țărushi cu globuri colorate, se apropia un bărbat. Laurențiu Chifor își schimbă la repezeală ochelarii și, leșînd în cerdac, întrebă:

— Pe cine căutați?

— Pe dumneavoastră — zîmbi necunoscutul. I se prezentă inginer Selagea.

Bătrînul se însenină:

— Vă așteptam...

— Și-l pofti în „odaia cea mare” dinspre stradă.

Acolo musafirul privi o vreme bărbații mustăcioși și femeile în crinoline din tablourile ovale de pe pereti, ascultă melodia vieneză pe care o storcea cu greu pendula veche din

folosit o documentație puțin cam veche.

— Cit de veche?

— Știu eu? De trei-patru ani. Poate chiar mai mult...

— și netezi cu palma filele manuscrisului. Iată un exemplu: „cu ajutorul atomilor radioactivizați — scrieți dv. — oamenii de știință vor putea urmări viața internă a plantelor, iar cu ajutorul ultrasunetului, tehnicienii noștri vor descoperi

prompt și eficace defectul în instalațiilor”. Din fericire — continuă musafirul — afit defectoscopia cit și atomii marcați se utilizează de aproape doi ani în țara noastră. Iar dv. ați pus totul la viitor!...

Profesorul clipi des, fără să răspundă.

— Mai departe: „din sarea de bucătărie vom scoate, prin electroliză, clorul. Din gazul metan, acetilena. Cu două gaze incolore vom produce un praf alb cu care... ne vom îmbrăca”. Oamenii din sală s-ar supăra să le vorbiți așa... De aproape un an de zile avem la Turda o fabrică care produce pe scară industrială așa ceva.

Profesorul simți nevoia să-și steargă ochelarii:

— Se vede treaba c-am îmbătrînit rău de tot.

— ... iar tehnicienii noștri vor putea să producă aci în țară mii de televizoare”. În proiectul de Directive ale celui de-al III-lea Congres cifra acestuia e de ordinul zecilor de mii. Și așa mai departe...

— Cu alte cuvinte vreți să spuneti că ați mai găsit și alte greșeli? — șușoti profesorul.

Ingerul închise manuscrisul:

— Venisem de fapt să vă fac și o propunere: cu voia dumneavoastră v-aș putea pune la dispoziție o documentație mai actuală. Pe baza ei ați putea ține o conferință instructivă și interesantă.

Bătrînul se apucă de ureche:

— Voi face cum spui dumneata. Personal, am însă și eu o rugăminte: nu mai povesti și altora întîmplarea asta.

Pe urmă plecă, pășînd mărunț, ca să aducă din bucătărie dulceață și cafele.

De fapt vizita mea are un dublu scop — vorbi musafirul. Unul practic, cum s-a văzut, și unul — hai să-i zic — sentimental. Doream să vă cunosc și...

— Imi permiteți să vă spun că aveți un copil frumos și deștept. Ieri l-am ascultat, mi-a răspuns admirabil și i-am dat nota 10. Știți, în ziua în care l-am cunoscut mi-a venit așa tam-nisam să-l întreb: mîi, băiatule, tatăl tău nu mi-a fost cumva elev? Am avut pe vremuri trei elevi cu numele de Selagea. Noi, bătrînii, trăim cu amintiri și cu inchipuiri de tot felul.

— I-am cunoscut bine pe cei trei Selagea — spuse oaspetele, privind peste marginile ceșcuței. M-am bucurat mult cînd băiatul meu mi-a povestit că le păstrăi o amintire frumoasă... V-ați întrebât ce s-a întîmplat cu ei... Aș putea să vă răspund eu. Toți trei sînt — cum să vă spun — bine, sănătoși... Cu rosturi și destine precise în viață. Laurențiu Chifor își căută din nou lobul urechii:

— El da, s-ar putea să fie așa... Dumneavoastră, care sînteți din Bistra, ați avut posibilitatea să-l cunoașteți mai bine. De atunci sînt aproape 23 de ani și, vedeți, eu am rămas cu imaginea lor de pe vremea aceea. Ce spuneti că fac?

— Traian e căpitan de aviație. Achim, operator chimist într-o uzină de pe valea Olului. Amîndoi s-au însurat, amîndoi...

— Dar bine, din ceea ce spuneti înțeleg nu numai că sînt bine sănătoși, dar au învățat mai departe!

— Foarte exact... Nu înțeleg însă de ce vă uimește treaba asta! Traian și Achim nu sînt singurii oameni care după eliberare și-au reluat studiile, chiar la o vîrstă mai înaintată. Nu sînt singurii care și-au refăcut viața și visele...

— Da, da, da... Dumneavoastră aveți dreptate, dar trebuie să mă înțelegeți, totuși! De

atunci sînt ani de zile. Er lăsat trîști, bolnavi și s Aveau douăzeci de ani, o la care omul nu se mai gîr să intre în liceu. Iar O Băiatul asta avea la maten un talent cu totul deose Inginerul așeză ceșcut masă:

— Onisia a călătorit și un drum asemănător. A vreme muncitor la o uzin Capitală. A urmat, la f verii săi, liceul seral. Pe s-a înscris la politehnică azi e inginer. S-a însurat un bălat...

Profesorul Chifor își p nemisecat, musafirul:

— Mai rămîne să adă — șopti el cu vocea sugri de emoție, cercetîndu-l cu tie — că inginerul Onisi lăgea a plecat apoi la N are un copil la liceul me în după-amiaza zilei de făcut o vizită bătrînului fesor Chifor...

Musafirul se ridică bru picioare, surizînd:

— Ceea ce bănuiti e adevărat! Mă numesc Selagea, sînt inginer și fost într-adevăr elev acum zeci și ceva de ani... do personal, nu găsesc nîmi obișnuit în toată întîm această.

DE PESTE HOT

● În „Editions de l'Impr Nationale” din Paris, a ap interesantă lucrare a lui Cohen, purtînd titlul „La invention de l'Ecriture” (invenție a scrisului). Auto după cercetări îndelunga ne prezintă în cîteva t istoria scrierii, începînd cele mai îndepărtate epoci predomina scrierea figur și pînă azi. Numeroase în culori însoțesc studiul

● În cîntea Decadei lîte și artei ucrainene, care a anul acesta la Moscova, rile anunță, între altele, toatele apariții: o antolo povestirii ucrainene în tr lume; o ediție de proză și suri, avînd ca temă figu Lenin; un volum de reș despre brigăzile de munc munistă, intitulat „Inimic o culegere de povestiri s și umoristice, precum și grupaj de eseuri asupra mai importanți scriitori neni.

● La Budapesta se bucu mare succes romanul lui Lajos „Vörös varos” (C roșu), o istorie romantată a patru luni și jumătate de a republicii sovietice ma din 1919. Autorul — el participant la prima rev petetară din Ungaria — a cartea în emigrație; ea t reeditată abia acum, în de o prefață a lui Bela datînd din 1933.

● Pe insula Cipru a apă nouă revistă literară înti „Epoca nouă”. Publicația propus să se ocupe de probl nationale, istorice și folc ale insulei și să sprîjine l cial literatura inspirată lupta pentru eliberare națic

● În Ghana scriitorii au c tuț un „Comitet pentru d tarea literaturii”, avînd ca publicarea tuturor lucrărilor ogîndesc viața din trecut și prezent a țării, considerî această are „o deosebită i tanță nu numai în ceea c veste experiența altor țar și pentru generațiile care urma”.

E TREBUIE SĂ FIE RECUMPĂNITOR DE VORBĂ CU MARCEL BRESLAȘU

am găsit pe poetul Marcel Breșlașu, în locuința sa într-o intrare a Știrbei Vodă, ațintind prelucrarea prozului de Directive, pe care s-o facă în fața unui activ de scriitori. Dis-a s-a legat lesne pe ginea unei probleme țiale: tematica construc-tionaliste.

Aș vrea în primul rând să remarcă M. Breșlașu — să ațintă o idee greșită și încă să nu totul de rădăcinată, și să nu ca termenul de „le-că” ar constitui un reper de teme, un pomelnic situații din care autorul alege un subiect ori, când are de scris, se inspiră, două su-te și jumătate. Tematica am-nă însă cu mult mai mult: ansamblul problemelor noastre de azi, în in-latarea, complexitatea și r-dependența lor; a scrie cadrul tematicii noastre am-nă a te situa în miezul investi-gând-o sub toate ciele, pînă la cele mai ice pîrghii care asigură ul înainte în crearea lu-noi și a noilor conștiințe.

ordonatele care se în-șează în acest jocar pe l-am numit miezul vieții actualitate și partini-Este cu neputință să și să resimți tot ceea ce petrece astăzi în țara tră, fără ca în creația a nu devină precumpă-noul, sub multiplele lui șișări, așa cum tot cu tință este să separe aceste rini de ceea ce constituie lor, elocvența lor, te-nicia și trăinicia lor: con-rea de către partid a trucției socialiste.

În lumina proiectului ctivelor Congresului, ce ini revin scriitorilor?

În câteva strofe, care și dus la țipar, încerc xprim în graiul poeziei z că de multe ori o serie agă de aspecte, de iz-i, unele unghiuri de per-tivă, unele sinteze care înt cu puțință în timpul sului ne sînt vădite cu

putere și claritate la popasu-rile pe care le marchează congresele partidului nostru. În cadrul lor se face cumpăna dintre trecut și viitor, se hotărăsc sarcinile noii etape pe baza analizei și aprecierii etapei precedente. Poemul care poartă titlul de „Popas în urcuș” vorbește, printre al-tele, despre priveștiștea ce se deschide ochilor de la acest popas: „s-a mai lărgit cu încă o zare zarea”. Măreția planului nostru de șase ani, ca și aceea a planului de perspectivă, trebuie să stîr-nească eforturile scriitorilor noștri la crearea unor opere pe măsura acestei măreții și care să răspundă menirii lite-raturii și așteptării poporului muncitor nu numai prin oglin-direa realității în continuă schimbare, dar și exigenței mereu crescînde a maselor largi de cititori, care o dată cu creșterea nivelului lor de trai cresc și nivelul lor cul-tural, discernămintul artistic, setea de frumos și adevăr.

Fie ca hotărârile Congre-sului, care ne angajează pe noi toți, să însemne un pas însemnat înainte și pentru frontul literar, chemat să z-grăvească în întreaga ei stră-lucire realitatea înconjurătoa-re și pe făturiul ei: omul muncii.

— Ați anunțat cu ani în urmă „Povestea poveștilor” — o vastă istorie lirică a luptelor poporului nostru. În ce stadiu se află și cînd năzuțiți s-o terminați?

— Vorbeam adineauri de-spre actualitate ca una din coordonatele literaturii re-alist-socialiste; întrebarea pe care mi-o puneți mă deter-mină a spune că această actualitate cuprinde în ea, pe de-o parte, tot ceea ce previ-ziunea istorică cu care ne înarmează concepția noastră despre lume îngăduie să vedem în viitorul cel mai îndepăr-lat și, pe de altă parte, reconsiderarea creatoare a în-tregului trecut, judecat de pe pozițiile noastre. Gorki spunea că realismul socialist constă în a vedea prezentul cu ochii viitorului; cred că nu greșesc spunînd că aceasta înseamnă în același timp a vedea tre-cutul cu ochii prezentului. O asemenea încercare o consti-tuie ampla epopee lirică la care lucrez, „Povestea poveș-tilor”, din care au apărut unele cînturi ca „În țîrg la Iași, 1917”, „Cîntec de leagăn al Doncâi”, „O poveste despre povești” și la care se va adăuga, nu peste multă vreme, cîntul IV, „Ciurma lui Radu Vodă Prasnaglava” — episod a cărui acțiune se petrece la începutul secolului al XV-lea în Muntenia și Ar-deal. Cînd voi termina în-tregul ciclu? Tare aș fi dor-nic să știu și eu.

Demostene BOTEZ

ZIDARUL CASEI MELE

Azi m-am mutat în casa asta nouă.
Acel care-a făcut-o unde-i oare?
Cu mințile lui mari și muncitoare
El a-nălțat aici această casă.
Aș vrea să-l chem în casa lui la masă,
Să-mpart cu dînsul piinea pe din două.

Și-a dăruit aicea luni de viață,
Pe punți aeriene, ca zidar.
A pus ciment și-a plămădit mortar;
Și macarale se plimbau spre stele,
El le-a privit ca un Ceahlău, pe schele,
Din zori, în fiecare dimineață.

Aici e tot făcut de mina lui,
Ca pentru-o fată ca să-i fie zestre,
Și cadrul înstelat de la ferestre,
Și fiecare cărămidă-a fost culcată
Ca un copil, cu grija lui de tată.
El a bătut și cel din urmă cui.

Aud scrișnind mistria-i pe nisip
Și la un foc, în fiecare seară,
L-aud cîntînd un cîntec, într-o doură,
Și îngropîndu-l în perete, tare,
Cu gînd să-mi fie casa primitoare.
Și eu acum nu-l știu măcar la chip.

Pe unde-o fi dormind acum în seara
Cînd se-mbulzesc ațipia nori pe cer?
În universul cărui șantier
Visează-acum palate și statui
Dintr-un granit cioplit de mina lui,
Ori marmură naivă de Carara?

Aș vrea să-l chem, să stau cu el la sfat.
Va nimeri, că știe foarte bine
Și fiecare treaptă pîn-la mine.
Eu l-aș primi cu multă bucurie
Dac-ar veni la mine-n ospesie.
I-aș mulțumi că-i sînt îndatorat.

George CIUDAN

DEDICAȚIE

Cît te-am iubit, Istoria să spună
Căci a crescut cu tine împreună
În luptele ce străbătura țara
Să ridă și pe-aicea primăvara.

Cît te iubim, furnalele să spună
Și holdele ce mi se sînt de mîndă
Și casele ce peste noapte cresc
Cît tine plaiul ăsta romînesc.

Florența ALBU

CUVÎNTUL

Cuvîntul mort, sub praf de tom,
Cuvîntul spus să lege pasul;
Eu cînt cuvîntul pentru om,
Cuprinzător, precum compasul
Rotind un cerc doar dintr-un punct!

Filozofări de mult apuse,
Uitate-ați fost, cu vremea duse.
Din milioane de cuvinte
Cîte-au ieșit afară-n stradă
Și cîte-au stat pe baricadă
Și cîte-au dus mulțimi-nainte?

Pierdute-n sensuri fără sens
Și spuse să le-audă-cine?
Visam cuvîntul — steag imens,
Desfășurînd, în mers, mulțime!
Da, trebuia cuvîntul viu
Să frîngă lanțuri și să are
Și trebuia un filozof-soldat
Și trebuia o zare,
O mină care să arate:
„Spre Comunism!”

Rostit, cuvîntul
L-au dus mulțimile în mers
Și cîntec l-au făcut, și vers,
Și-n patru zări s-au strîns armate!
Și de la Marx trecu la Lenin,
Și Lenin l-a-nălțat. Și viu
Prin revoluție-l purtară
Ostașii-n steagul purpuriiu.

Cuvîntul spus a mers în rînd
Cu proletarii și matrozii,
A fost mitralie și gînd
Și-i certitudini și istorie.

Cuvîntul COMUNISM îl cînt,
Prin el, eu-omul, sînt ce sînt.

Cît inima nu oa-nceta să bată,
Cît soarele la răsărit se-arată,
Cît după noapte oine alba zi,
Partidule, atît te vom iubi.

Căci fără tine n-am fi învățat
Ce trebuie iubit cu-adevărat.

— Am putea afla la ce lucrați în prezent?

— În afara poemului amintit mai sus, fac ultimele corecturi la două lucrări de strictă actualitate, una pe plan internațional, „Trei fabule de spus în fața „cortinei”, și alta privitoare la unele rapoarturi dintre oamenii din

țara noastră. De asemenea, încerc să debutez în dramaturgia pentru copii, colaborînd la o piesă ce se pregătește în vederea Festivalului internațional al teatrului de păpuși, ce va avea loc în acest an în Capitala țării noastre.

Bineînțeles — adaugă poe-

tul — în afara lucrărilor care zăbovesc pe șantier cu lunile — și, vai!, cu anii — mă străduiesc și eu să fiu prezent cu promptitudine și operativitate în minunata actualitate pe care ne-o creează zi de zi partidul.

AI. NICHITA

MOZAIC LITERAR

CU OCHII ADEVĂRULUI

România de azi, cu transformările sale epocale pe drumul construirii socialismului, este vizitată de tot mai mulți oaspeți de peste hotare.

Călătorul străin care poposește pe meleagurile patriei noastre este încântat deopotrivă de priveliștea numeroaselor blocuri noi de locuințe din București, a marilor combinate și uzine din Moldova, a pădurilor noi de sonde din Oltenia, de viața nouă a satului dobrogean ca și de măreția Carpaților noștri sau de plajele de aur ale litoralului românesc.

Ziariști sau oameni politici, scriitori sau simpli turiști — oameni cu cele mai diferite vederi politice — rămân entuziasmați în fața succeselor obținute de talentatul și harnicul nostru popor.

Pentru ziaristul vest-german Heinz Siegert de la „STUTTGARTER ZEITUNG“, sosit la noi cu unele păreri preconcepte, „surpriza a început — după cum spune el — în Gara de Nord din București...”

„Am intrat brusc — scrie el — în animația unei gări de metropoli: litere de neon deasupra biroului de informații, florării strălucitor luminate, standuri de ziare, oameni la bugetele îmbelșugate”.

Același ziarist, plimbându-se pe străzile pline de forfotă ale Bucureștiului, observă „vitrine aranjate cu dragoste și grijă” și constată că „în magazinele statului se pot cumpăra toate mărfurile... pe care le dorește inima”.

Ziaristul american Paul Underwood informează cititorul din S.U.A., într-un articol publicat în „NEW YORK TIMES“, despre „planul amănunțit în vederea dezvoltării Capitalei“, subliniind că „străzile vor fi lărgite și dispoziția topografică a străzilor va fi modificată pentru a se accelera scurgerea traficului. În centrul orașului se construiesc mari blocuri de locuințe, așa încât muncitorii vor putea locui acolo...”

Referindu-se tot la minunata noastră Capitală, scriitorul suedez Karl Otto Zamore scria în revista ilustrată „SVENSKA JOURNALNA HEMMET OCH FAMILJEN“, după o vizită la noi în țară: „Bucureștiul este unul dintre cele mai frumoase orașe pe care le-am văzut”.

Impetuoașă dezvoltare industrială a țării noastre, construcția numeroaselor uzine și fabrici au fost în repetate rânduri subiectul articolelor publicate în presa de

peste hotare. Analizând pe o pagină întreagă de ziar succesele mărețe obținute de poporul român în opera de industrializare a țării, ziaristul vest-german R.F. Gumpenberger scrie în ziarul austriac „LINZER VOLKSBLATT“: „Altădată România se prezenta pe piața mondială ca o țară tipic agrară. Începând din 1948 s-a pus din ce în ce mai mare accent pe dezvoltarea industriei, astfel încât în momentul de față România poate fi caracterizată drept o țară industrial-agrară”.

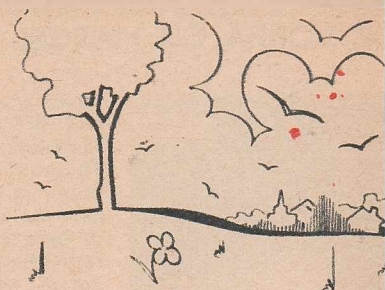
Ocupându-se de avântul luat de industria petroliferă a României, Joachim Alva, redactorul șef al revistei „FORUM“ din Bombay și cunoscut om politic indian, își informează cititorii că „într-o perioadă de numai zece ani, producția de petrol (a României — n.a.) a crescut de aproximativ 4 ori”. Și: „Astăzi, România este capabilă să prelucreze fiecare litru de țiței brut pe care îl extrage. Industria gazului și alte industrii înrudite au fost create în diferite centre. Fabrici de cauciuc și mase plastice răsar în diferite locuri, înconjurate de noi orașe. Utilajul petrolier românesc este tot atât de bun ca și cel mai perfecționat din lume”.

Intr-un articol publicat recent în ziarul american „CHRISTIAN SCIENCE MONITOR“, Eric Bourne, ocupându-se de dezvoltarea economică a țării noastre pe drumul socialismului, scrie: „Producția de oțel (a României — n.a.) a fost anul trecut de șapte ori mai mare ca în 1938... Producția de motoare electrice, tractoare și alte mașini, producția de zahăr și alte articole de consum a depășit de asemenea în mod remarcabil obiectivele prevăzute..., iar principalele proiecte ale programului de electrificare pentru 1951-1960 au fost îndeplinite cu un an înainte de termen”.

Același ziarist, vorbind despre mărețele perspective ale dezvoltării economiei țării noastre în anii 1960-1965 și comentând proiectul Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R., scrie: „Planul prevede sporuri uriașe în producția de energie electrică, fier și oțel, construcții de mașini, produse chimice, cherestea și bunuri de consum, precum și un nou avânt al producției agricole”.

„Nivelul literaturii, artei și muzicii românești este extrem de ridicat” — scrie scriitorul suedez Karl Otto Zamore, subliniind totodată că „ceea ce este mai important este faptul că literatura și arta nu mai aparțin unui grup restrâns de oameni, ci sînt îmbrățișate cu dragoste și entuziasm de către marile mase populare”.

„În trecut — scrie Julio Castro Franco, scriitor peruvian, autor al volumului de reportaje „Republica

Gurghen BORIAN
poet din R.S.S. Armeană

Primăvara

Inima cînd de iubire-i beată,
Cînd parfumul vioarei zboară,
Noi, armenii, zicem că-i garun
Voi, rominii — că e primăvară!

Primăvara voastră mi-a vestit-o
Bolta-albastră, apele și țara,
Peste holde am văzut dansînd
Primăvara-n horă, primăvara.

Strălucește țara în lumină,
Și din piatră pîrguie seacă,
Liber cîntă-armedenii la voi.
Primăvara, asta-i primăvara.

Duce-vom în inimi amintire
Vorba voastră dulce ca vioara,
Înflorescă-n noua Romînie
Primăvara, pururi primăvara.

*) Garun = primăvara, în limba armeană.

Populară Romînă — Romînia are rușinosul privilegiu de a ocupa unul din primele locuri din lume în ceea ce privește analfabetismul, bolile sociale și mortalitatea; în prezent toate aceste răci au fost înlăturate. Edițiile de cărți, deși ating cifre aproape fabuloase, nu ajung pentru a acoperi toate nevoile. Bolile sociale au dispărut aproape cu desăvîrșire, iar mortalitatea reprezintă un procent neglijabil”.

Și, ca o sinteză a ceea ce a reținut toți vizitatorii de bună credință ai țării noastre, pot cita aceste cuvinte ale lui Julio Franco: „Nu se poate spune că sînt un călător începător. Am culeș treierat aproape toată lumea și în această calitate de om care a văzut multe, pot afirma că Republica Populară Romînă se manifestă din ce în ce mai mult ca o putere necontestată pe plan cultural. Patru lui Enescu și a lui Grigorescu înregistreză un avînt continuu multilateral, deoarece înflorirea culturală corespunde unui minunat avînt industrial, în care muncitorii este subiectul principal al manifestărilor culturale”.

V.P. SIMION

ROMÂNIA in der Industrialisierung

← ROMÂNIA PE CALEA INDUSTRIALIZĂRII este titlul unui articol apărut în ziarul austriac „LINZER VOLKSBLATT“, în care se relatează despre succesele de seamă ale R.P.R. pe tărîmul dezvoltării industriale.

Recentul turneu în India, Indonezia și R.A.U. al unui grup de artiști romîni format din balerina Valentina Massini și Gelu Barbu, soliști ai Teatrului de Operă și Balet din București, bas-baritonul Traian Popescu, soprana Livia Liseanu de la Opera din Cluj și pianistul acompaniator Al. Șumski s-a bucurat de un binemeritat succes.

Într-o pagină din revista indiană „SAPTAHIK HINDUSTAN“, consacrată artiștilor romîni și aprecierea făcută de „LE JOURNAL D'EGYPTE“ sub titlul: „O superbă manifestație de artă romînească”.

„Valentina Massini și Gelu Barbu, virtuoși de mare clasă, ... au fost pe drept cuvînt clasați de critica din Cairo printre cei mai mari dansatori din lume”.

„Soprana Livia Liseanu și baritonul Traian Popescu au entuziasmat prin frumusețea sonoră și profundă a vocii lor, prin expresia nuanțată a interpretării lor inteligente și a emoției lor dramatice”.

LE JOURNAL D'EGYPTE

الجورنال ديوجيت مصر
1963 - 12 201/202

berbe manifestation d'art roumain

Uzinele de fibre și
fire sintetice Săvinești...

Aici se fabrică relanul și rolanul, materii prime deosebit de necesare industriei textile. Partidul și guvernul nostru acordă o mare importanță dezvoltării acestei ramuri de producție. Iar dacă în 1959 s-au produs 300 tone fibre și fire sintetice, în 1965 se vor produce—în conformitate cu proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R.—de 43 ori mai mult, adică 13.000 tone. În acest scop, fabricile de relan și rolan din Săvinești își vor dubla capacitatea.

Fotografie de
A. MIHAILOPOL

Imaginile de ieri și azi

de Maria ARSENE

Ieri... Cuvîntul poate să cuprindă și în aria acestor patru litere sensul cumplit, sfișietor, al trecutului. Al acelui sinistru trecut despre care cuvintele turnate în plumbul tiparului, imaginile încă neîngălbenite de patina anilor și mărturia firelor de păr albe ne fac, astăzi, în aceste zile luminoase, să ne întrebăm înfiorați: Cum a fost cu puțință oare?

Minele de cărbuni de la Asău, județul Bacău. „Muncitorii lucrează 12 ore în continuu în niște galerii în care cu cea mai mare greutate pot pătrunde. Ei nu pot lucra liber în picioare sau în genunchi, ci toldeaua numai pe brînci, culcați, întinși pe spate, amenințați din moment în moment de surpări” („România muncitoare” din 5-12 martie 1906).

Industria sticlei. „Dante cînd a descris infernul, bănuiesc că nu a văzut o fabrică de geamuri similară cu cea din Ciobanuși, județul Bacău” sau fabrica de sticlă din Azuga, unde „la cuptorul de călit sînt copii între 8 și 14 ani... Rar se vede un sticlăr gras: aproape toți sînt palizi și pe figura celor mai mulți se citește oboseala și bătrînețea timpurie” (din ancheta dr. C. Popescu: „Starea igienică și sanitară a industriei noastre” 1909).

Situația țărănimii muncitoare în 1913: 26,17 la sută exploatarea agricolă fără palmă de pămînt; 31,19 la sută pînă la două hectare; 28,88 de la 2-5 hectare. Deci gospodăriile fără pămînt de muncă, în care întreaga familie a țaranului trebuia să se întrețină muncind cu ziua pe moși, ca și gospodăriile țaranilor săraci și mijlocași reprezentau 86,24 la sută din totalul pe țară. Vă dați seama cine stăpînea și exploata uriașele întinderi de pămînt arabil din România burghezo-moșierească, flămînzînd enormă masă de proletari și semi proletari agricoli: chiaburii și moșierii (din anuarul statistic al Romîniei pe 1915-1916).

Trei decenii mai tîrziu: în 1943. Țara se afla împinsă în cel mai criminal, mai sîngeros și mai nedrept război. Peticele de pămînt ale țaranilor muncitori trimiși de boieri să-și presare oasele de-a lungul frontului zăceau în paragină sau erau muncite de mîntuială de văduvele și nevestele celor mobilizați. Fără sămîntă, fără utilaj agricol. Moșierii mobilizați pe loc își vindeau hitleristilor, cu bani grei, recolta. Țaranilor fără brazdă, boierii le promisese, ca și părinților lor în 1917, c-au să le dea pămînt. Și le-au dat. Dar tot ca și atunci: în groapa comună.

Cum a fost cu puțință?

Întrebarea țîșnește azi fulger de ură. Cum a fost cu puțință?

Dar cum să nu fi fost cu puțință, într-o țară unde stăpîneau ciocoi, bancherii, speculanții, politicienii verosi!...

★

Azi... Cîtă bucurie, dar mai ales cîte imense perspective cuprind aceste trei litere!

Ieri și azi... Saltul uriaș poate fi transpus în cifre, în date și fraze. Dar ele se scriu mai bine nu cu condeiul, ci în bătaia năvalnică a inimii, cu fiecă realizare, după fiecare nouă cucerire.

Ieri și azi... Cu ce să încep? Cu viața. Iată:

1938. Doar zece mii patruzeci și șapte de născuți vii, asistați în unitățile de ocrotire a sănătății. După numai 20 de ani, în 1958: de douăzeci și patru de ori mai mulți — 2.400%! — 240.392 născuți vii în unitățile de ocrotire a sănătății. Dar în 1959? Mai mulți! Dar în 1960 sau 1965? Și mai mulți copii se vor naște, pentru că în condițiile actuale de trai create, poporul nostru crește la număr. Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. — în domeniul ocrotirii sănătății — pune accentul pe măsuri cu caracter preventiv și pe protecția muncii. Se vor construi circa 100 policlinici noi în raioane și centre urbane.

A crescut enorm și procentul celor ce urmează școlile de învățămînt și cultura generală. 1938: 1.577 grădinițe de copii față de 6.674 în 1958/1959. 1938: 1.604.481 elevi înscriși la școlile de cultură generală, cu 46.435 cadre didactice (în care intrau și cadrele de la învățămîntul pedagogic), față de 2.144.812 elevi cu 95.394 cadre didactice în 1958/1959. În învățămîntul superior: 33 facultăți cu 26.489 studenți înscriși și 2.194 cadre didactice în 1938, față de 95 de facultăți (în afara celor cu profil unilateral) cu 67.849 studenți și 8.009 cadre didactice în 1958/1959! Iar în anii 1960-1965 se vor construi 15.000 săli de clasă, dintre care 11.000 săli de clasă în localitățile rurale, și cămine studentești cu o capacitate de 15.500 locuri. Va crește bineînțeles și numărul elevilor și studenților. De pildă, în anul 1965 numărul total al inginerilor, în economia națională, va fi de aproximativ 80.000 față de circa 59.000 în 1959.

Nici o casă rațională de cultură în 1938. 153 case raionale de cultură în 1958. Nici un club sindical în 1938. 4.186 cluburi sindicale în 1958 și 12.024 cămine culturale în 1958, față de 3.500 existente în 1938.

Industria grea, siderurgică, cunoaște în anii puterii populare salturi colosale. În 1938 producea 283.982 tone oțel. În 1959: 1.418.000 tone oțel. În 1965 vom produce 3.300.000 tone. Iar în 1970, numai noul

combinat siderurgic ce se va construi la Galați va produce 4.000.000 tone oțel. Nici un strung, nici un rulment, nici o turbină cu aburi, nici un fel de utilaj metalurgic, de tractoare, de autovehicule, de aparate de radio, de mașini de cusut, de biciclete, de frigider etc. fabricate în 1938.

Salariul real al muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și funcționarilor va crește pînă în 1965 cu circa 40-45% față de nivelul realizat în a doua jumătate a anului 1959; iar dezvoltarea economiei naționale în proporțiile prevăzute va duce la creșterea venitului național de 1,7-1,8 ori în 1965 față de 1959.

Ce înseamnă asta? Un mic exemplu dintr-un milion pe concret.

Înseamnă că minerii noștri, ca și Haidu Iuliu sau Mihai Stefan de la exploatarea Petrila de Valea Jiului, nu locuiesc ca pe vremuri în bordeiul de scîndură putredă, îngropat jumătate în pămînt, ci într-un apartament cu baie, calorifer, mobilă, covoare etc. (În următorii șase ani se vor construi din fondurile statului circa 300.000 apartamente pentru oamenii muncii, iar pînă în 1975 problema locuințelor va fi practic rezolvată în toate orașele și centrele industriale ale țării).

Și tot asta mai înseamnă că țărani nu mai sînt „oamenii cavernelor” ci, ca și Spau Vasile și ca zeci, sute de mii alții ca el, au făcut o cotitură de 180 grade în viață. Adică au întors spatele lumii vechi în care doar pruncii născuți morți pe saltele umplute cu frunze de porumb sau în marginea tarlalelor scăpau de robie și exploatare.

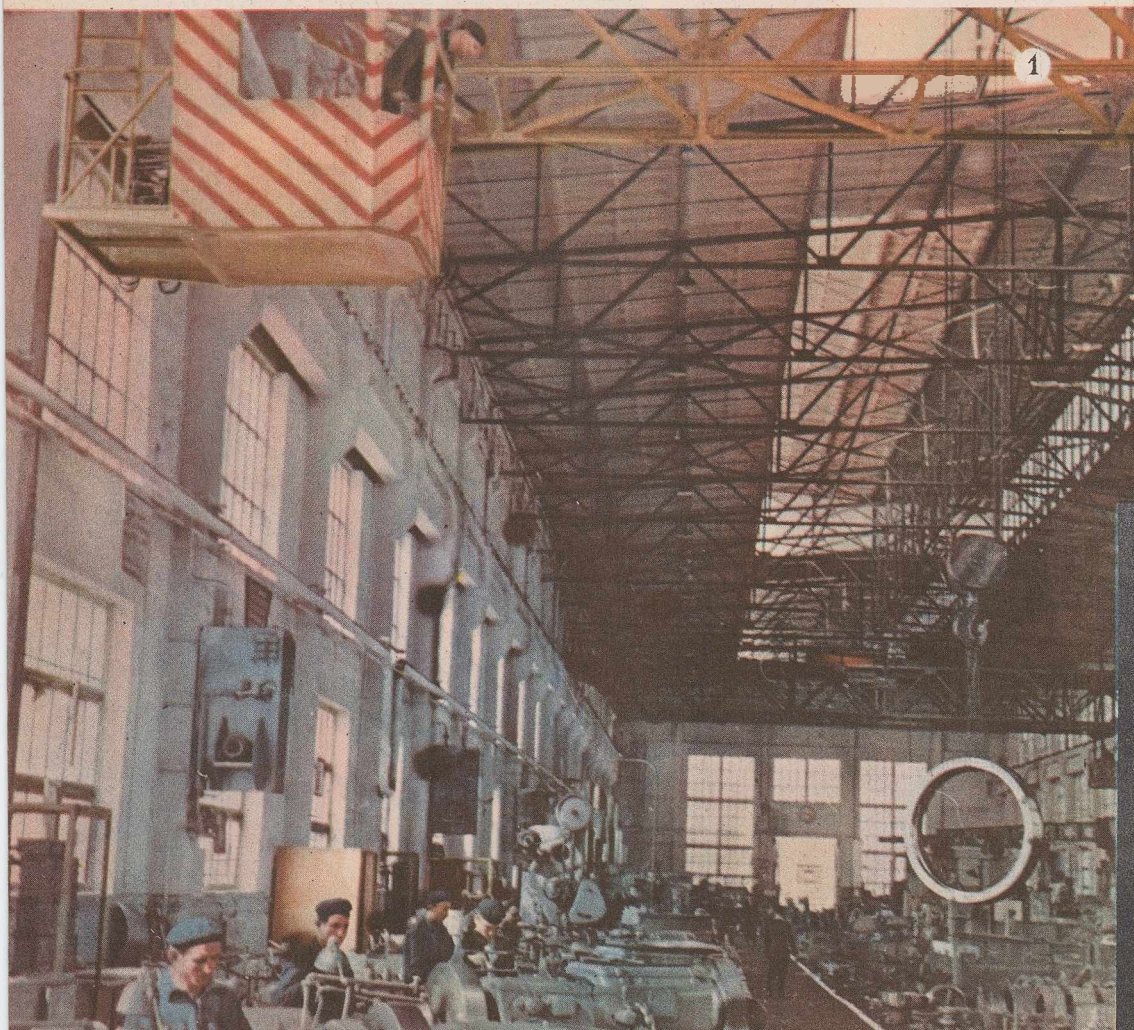
Drumul spre viitorul luminat de soarele socialismului nu este ușor. El se face în etape, prin muncă și luptă. Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru planul de dezvoltare al economiei naționale pe anii 1960-1965 cit și pentru progresul economic de perspectivă pînă în 1975, stă mărturie vie a calităților deosebite de luptător pentru fericirea lui, a poporului nostru.

★

Ieri... Azi... Mîine... Îți reamintești înfiorat trecutul, privești cu mîndrie prezentul și cu nădejde viitorul și-ți poi firesc întrebarea: Cum au fost cu puțință atîtea transformări și uriașe realizări într-un răstimp atît de scurt?

Cum să nu fie cu puțință într-o țară în care la putere e clasa muncitoare, în frunte cu Partidul Muncitoresc Român!

Fotografii color de A. MIHAILOPOL, Dan BÎRLĂDEANU și E. DASCĂLU

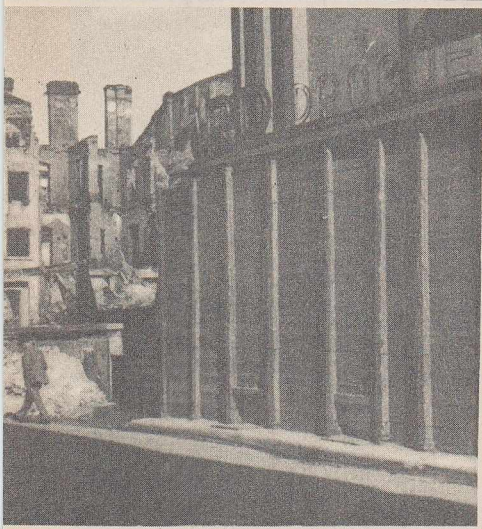

Una din noile hale — atelierul de mecanică reductoare din uzinele Mao Tzedun (foto 1).

...Și iată cum se muncește „mecanizat”, în aceleași uzine, înainte de naționalizare, cînd se numeau „Vulcan” și erau proprietate a unor exploatare capitaliști (foto 2).

Doi mineri din zilele lui și Mihai Stefan (foto 2). Doi mineri de pe vremea lui și crescute în mizerie de țărano-moșierești. (Din „rului” 1935) (foto 4).

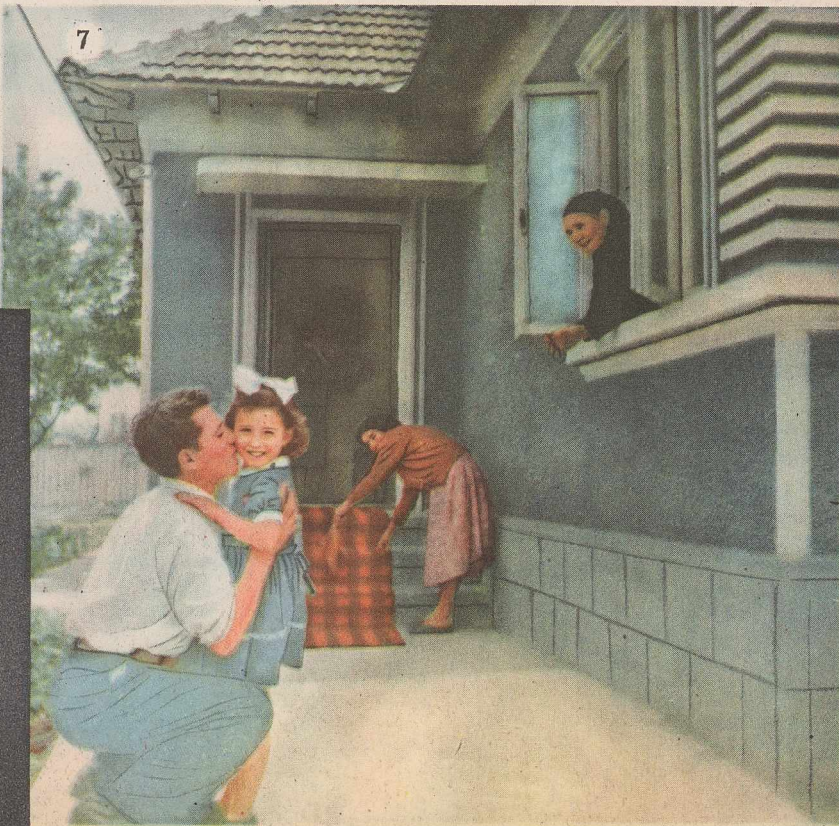

Pe locul ruinelor, ca și în locul bordeielor mizere în care erau nevoiți să locuiască muncitorii, am înălțat în nichel, beton și cristal, palate cu fața spre soare. Iată (foto 5) ce ne-au lăsat războiul și tâlhăreștile bombardamente hitleriste din august 1944. Fotografie făcută pe strada Sf. Ioniță din București. Și pe aceleași locuri (foto 6), ce construim noi.

Priviți casa clădită încă din 1955 a țaranului colectivizat Spau Vasile de la G.A.C. „Olga Bancic”, din regiunea Constanța (foto 7).

...Și iată cum trăiau țărani muncitori pe vremuri: două roți și taica bătrînul la ham. „Țărani — oamenii cavernelor” în drum spre oraș pentru a cerși o coajă de piine. (Fotografie și titlu de reportaj reproduse din „Realitatea ilustrată” 1934). (foto 8).

Statul nostru democrat-popular a investit și investește sume mari în construcțiile de vile și mari complexe hoteliere din stațiunile balneo-climaterice, destinate odihnei oamenilor muncii și familiilor lor. Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. prevede ca, prin continuarea acestor construcții, numărul celor ce vor beneficia de trimitere la odihnă și cură balneo-climaterică să poată crește în 1965 cu peste 30 la sută față de anul 1959. În fotografie: pe plaja din Eforie.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Un aspect al străzii 110 din „Harlemul spaniol”. În aceste case tip, înegrite de fum, al căror aspect trist e accentuat de scările exterioare pentru salvare în caz de incendiu, trăiesc într-o mizerie și promiscuitate de nedescris mii de familii de portoricani — țăreri, muncitorii cu ziua etc.

(„orașul de jos” — cartier al Manhattanului), m-am dus să văd ce schimbări s-au petrecut de atunci în ceea ce privește condițiile de locuit. Aproape că nu a intervenit nici o schimbare față de situația descrisă în carte. Un puști m-a dus spre Grand Street să-mi arate că, totuși, au început unele schimbări. Grupuri întregi de case sînt dărîmate cu „bila”. O bilă de fier, de aproximativ o tonă greutate, agățată de o macara, este izbită în pereți și „casele” sînt transformate dintr-o lovitură în grămezi de moloz. Camioanele începuseră să înlătore dărîmăturile, căci terenul urma să se transforme într-un mare loc de parcare pentru limuzinele celor din zgîrie-norii

În ziarele americane s-a scris în repetate rânduri despre așa-numitul plan de sistematizare a cartierului „cruntei mizerii” — Bowery. Este vorba de intenția de a se dărîma toate casele vechi, toate așa-zisele hoteluri pentru bărbați și care pot fi comparate doar cu azilul de noapte din piesa lui Gorki. Aici bătrînețea începe de la 45-50 ani, aici majoritatea locuitorilor o formează șomerii și muncitorii necalificați care lucrează ca hamali pe unde găsește, cite o zi-două pe săptămînă. Acest cartier e „locuit” de oameni care nu au îmbrăcat vreodată un lucru nou, fie el oricît de ieftin. Greu ai să găsești pe vreunul care a mîncat o dată pe sîturate; cel mult la vreo pomană. Cei mai mulți fac zilnic coadă pentru o supă gratuită la sediile organizației „Armata salvării”.

Ce se va întîmpla cu actualii locatari ai cartierului Bowery, aceasta nu-i preocupă pe edili. Cei mai mulți dintre cei evacuați se vor adăposti probabil prin ulițele de cocioabe ale Bronxului sau ale portului Brooklyn.

Ar mai fi, desigur, încă multe de spus despre această problemă a locuințelor, care constituie unul din cele mai negre coșmaruri ale mării majorități a americanilor de rînd din toate colțurile Statelor Unite. Dar credem că sînt suficiente și rîndurile de mai sus pentru a ilustra unul din cele mai acute aspecte ale „modului de viață” american, care reflectă cît se poate de limpede ascuțirea contradicției dintre acei care, aflați la un pol al societății, își sporesc necontenit averile pe seama spolieii cetățeanului de rînd — și milioanele de Jimmy ori Tom care se zbat în ghearele mizeriei.

SCRISOARE DIN S.U.A.

Aparențe și realități în NEW YORK

de Richard JOHNSON

Cutreierînd străzile și cartierele din centrul New Yorkului, un străin s-ar putea lăsa înșelat de aparențe, formîndu-și impresia că americanul de rînd, chiar dacă nu locuiește într-un bloc mai mult sau mai puțin nou, are totuși o locuință omenească. Mai mult chiar: judecînd după anunțurile care indică existența unor apartamente de închiriat, vizitatorul străin ar putea crede că în New York sînt mai multe locuințe decît e nevoie. Dar acestea sînt numai aparențe, dincolo de care există o stare de lucruri dezolantă, care nu aduce nici pe departe cu așa-zisa prosperitate americană.

Iată spre exemplu cîteva aspecte din Manhattan — insula situată la vărsarea Hudsonului în ocean, denumită și „New York City”. Aici se pot vedea într-adevăr zgîrie-norii din Wall Street, cartierul boem (Greenich Village), „Empire State Building”-ul... Dar tot aci se află și Harlemul — cartierul negrilor — și cartierul chinezesc și alte ghetouri în care privirea-ți este izbită de acele case tip, cu unul sau mai multe etaje, înegrite de fum, drepte ca niște cutii de chibrituri, cu geamuri mici și cu acoperișuri drepte, care țin loc și de... curți. Totuși nici măcar aspectul dezolant pe care-l au aceste case, accentuat

parcă de scările de incendiu, nu se compară cu tristețea ce domnește în interior. Toate aceste locuințe vechi, cele mai multe fără instalații sanitare, sînt suprapopulate. Un apartament de două camere este locuit de 10-12 și chiar mai multe persoane. Nu rare sînt cazurile cînd în aceeași încăpere locuiesc laolaltă părinții și tinerii căsătoriți. Situația este atît de critică, promiscuitatea ce domnește în aceste case este atît de mare, încît reprezintă un adevărat pericol pentru sănătatea publică.

Și tragedia nu se rezumă numai la aceasta. Mizeriei i se adaugă nepotolita sete de cîștig a proprietarilor acestor case, care nu sînt mulțumiți cu veniturile pe care le aduc clădirile în care de zeci de ani nu mai fac nici un fel de investiții.

Nu demult a izbucnit un scandal care nu a mai putut fi trecut sub tăcere și care a umplut coloanele ziarelor zile în șir. Ce se întîmplase? O serie de mari businessmen care se ocupă cu specula de locuințe cum-părau case de felul celor descrise mai sus și apoi făceau tot ce puteau pentru a obține evacuarea locatarilor. A ieșit la iveală faptul că acești afaceriști dădeau șperțuri grase unor funcțio-

nari de la primăria orașului New York care, sub pretextul unor așa-zise „anchete sociale”, întocmeau forme de evacuare a locatarilor pe motiv că locuințele reprezintă un pericol pentru sănătatea publică sau un risc de prăbușire ori incendiu. În felul acesta locatarii erau scoși în stradă, iar noii proprietari obțineau posibilitatea de a dărîma casele și a exploata terenurile respective sub formă de spații libere pentru parcare a automobilelor.

Răsfoind recent cartea scriitorului Michael Gold, „Jews without money” (Evrei fără bani), scrisă prin 1930, în care este zugrăvită viața de mizerie a locuitorilor din Downtown

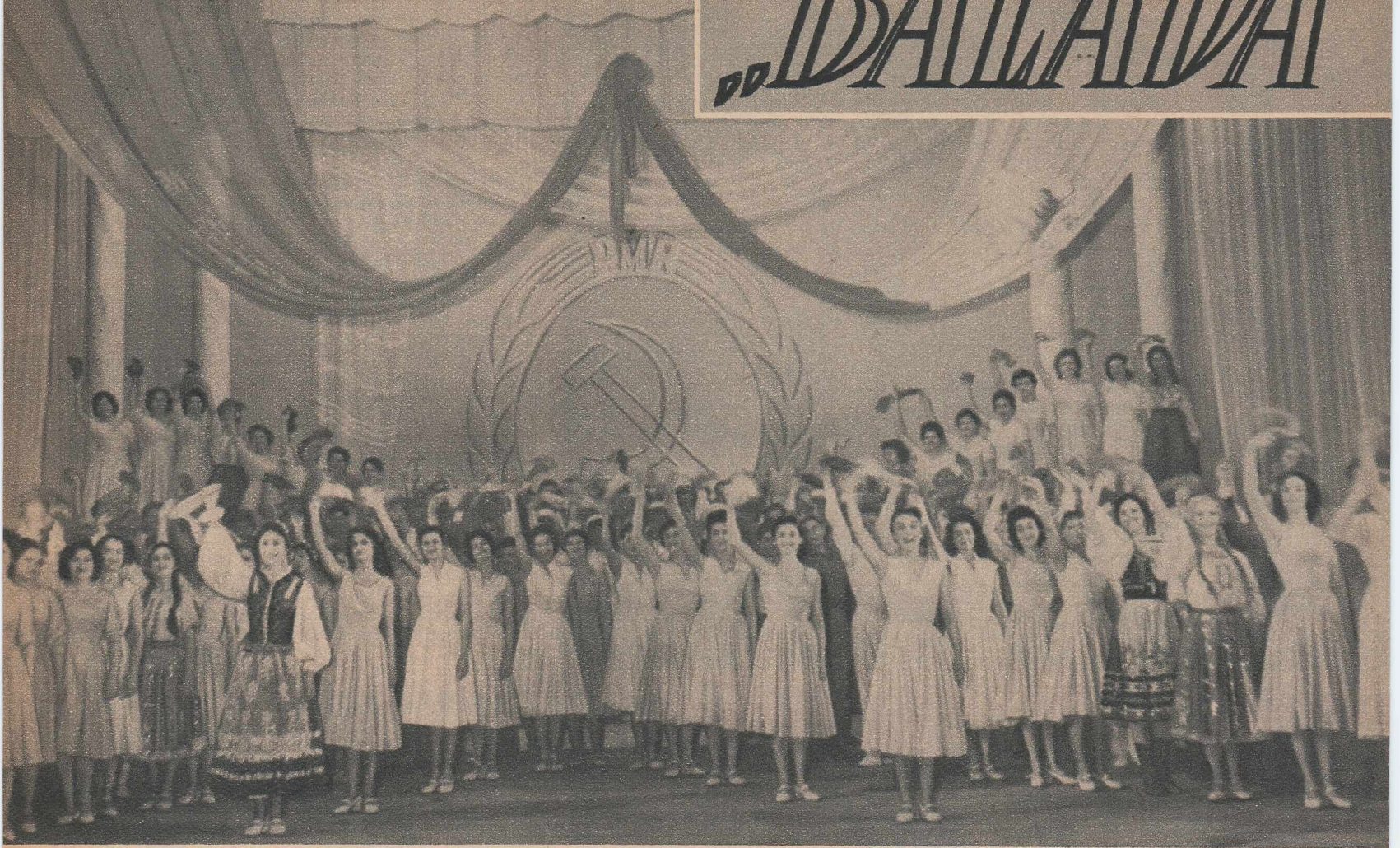
în cartierul Manhattan, în fața casei cu nr. 223 de pe strada Christie, șomerii își așteaptă rîndul la farfuria de supă gratuită. →

mării finanțe din Wall Street. Se pare că se cîștigă mai bine din taxa de parcare a automobilelor (se plătește un dolar pe oră sau 4-5 dolari pe zi), decît din închirierea insalubrelor maghernițe.

În zăre cîntăce se-adună
 a un buchet sărbătoresc
 dus de-o țară la tribună,
 partidului Muncitoresci!

BALADA

Peste plaiurile veșnic zbciumate-n valul vremii,
 s-a-năfătat biruitoare steaua de pe fruntea stemei,
 străjuind păduri de sonde și talazuri și ogoare,
 ca o inimă nestinsă a puterii muncitoare!

Vol, din cincii părți, la-mpărțit
 numai una am primit.
 Toată vara am trudit,
 arna-ntreagă-am flămînzit...
 După-attit amar, te scoală
 și e timp de răfuială!

(Din tabloul ce evocă răscoala din
 1907)

Sule-n slavă, stea visată, țării libere vestește
 că în fabrici și uzine munca nouă stăpînește! ↑

Și-i tot mai roșu steagul de sînge,
 de durere,
 și se înalță parcă mereu, mereu
 mal sus,
 cum ar sui pe zăre o stea fără
 apus,
 și cheamă fiii muncii — pe cel mai
 bun din ei —
 la Grivița, în lărna de foc — trei-
 zeci și trei...

(Din tabloul ce evocă luptele de la Grivița
 din 1933)

Pe- aici trecu tractorul
 la început de marte,
 scriind cu șiruri drepte
 cîmpla ca o carte,
 și-n urma lui leștră,
 pe miriștea comună,
 pe cîmpul colectiv —
 stăpînii împreună!

Fotografii de S. STEINER

PĂTRIILE

Cetățeanului care trece grăbit prin furnicarul pitoresc al Lipscanilor îi propunem să-și facă răgazul și să revină, pe seară, în aceleași locuri. În așteptarea aici, familiar și apropiat ca înotdeauna, Teatrul C.C.S., popular mai ales prin reprezentațiile ansamblului său de cîntece și dansuri. De astă dată spectacolul ce-l va putea vedea aici îi oferă o seară cu totul neobișnuită, o seară — am zice — de zile mari.

Cîntecul și dansul românesc — prezentate de-a lungul anilor și de-a latul globului mereu cu mai multă măiestrie de vigurosul colectiv artistic — au fost acum investite să povestească o impresionantă „Baladă a patriei” noastre, într-un spectacol de mari proporții, unic în felul său. Expresivitatea graiului mult al dansului o știm cu toții și marile baleturi ale lumii istorisesc de secole povești nemuritoare despre viață. Creatorii spectacolului amintit (și se află printre ei cîțiva libretişti și maeștri coregriji, un poet, un compozitor și un scenograful, ca să nu mai vorbim de cei aproape 200 de corişti, dansatori și orchestranți) au dat însă acum dansului drepturi mari și au pretins de la el să „spună” pe scenă, împreună cu corul, un mare poem eroic al istoriei patriei noastre.

Momentele de răscruce ale luptei poporului nostru împotriva împilării, pentru libertate și fericire, au fost transpuse artistic prin mijlocirea corului și a dansatorilor, a luminilor de scenă și a versurilor de prezentare. S-a încheiat astfel un spectacol cu totul original, în care intonația și jocul popular, cîntecul revoluționar de masă și elemente ale dansului de caracter și-au dat mîna pentru a sluji un conținut bogat de idei, străbătut de nobilul simțămînt al patriotismului și de fierbinte dragoste pentru partid. De altfel, ansamblul C.C.S.-ului și-a închinat acest spectacol, pregătit cu pasiune și migală, luni de-a rîndul,

celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, eveniment de însemnătate istorică în întreaga viață a poporului nostru.

„Despănă baladă firul de pe-al anilor tuilor, și să cînti cu glas de buciur țara mea și-al meu popor. Amintește de trecutul plin de fapte vitejești, cîntul luptei avîntate tu baladă-l viersuiești...”

...îndeamnă glasul suav al sopranei, și pe scenă încep să se perinde tablouri vii din istoria noastră. Iar fiecare tablou este precedat, ca de o prefață poetică, de versurile înaripate ale lui Dan Deșliu (recitate alternativ de Emanoil Petruș și Vasile Dupleac), ce adună într-un simbur de poezie ceea ce vor relata apoi, pe larg, dansul și muzica.

Și iată, cortina se ridică. Prin fereastra magică a scenei privesc în urmă, peste decenii: e vara lui 1848, iar în piața Lipscanilor se adună, purtați de vîntul revoluționar ce bate, la noi ca și în toată Europa, fierarii și tăbăcarii, țesătorii și clăcașii, intelectualii progresiști. Pe drapelele lor stă scris „Dreptate și frăție” și, sub faldurile tricolore, ei se îndreaptă tumultuos spre palat, cerîndu-și drepturile la o viață demnă.

Și dacă acestui tablou coregrafic-muzical îi sînt proprii suflul revoluționar, tonul arîntat, tabloul ce urmează — „Se aprinde din nou răscoala” — se distinge prin zguditorul său dramatism. Evocarea scenică a lui 1907 — evocare în care plastica mișcărilor, jocul luminilor, muzica dramatică își au fiecare rolul său bine gîndit — este unul din cele mai izbitoare momente ale spectacolului.

Tonalitatea muzicală și coregrafică a următorului tablou, „Grișuța luptătoare”, este cu totul alta, și de la amărăciunea neagră ce duce la răscoală (din tabloul anterior) intrăm în atmosfera eroică, revoluționară, a luptelor greviste din 1933. Recunoaștem în muzică motive din vechi cîntece muncitorești — „Alarmă la C.F.R.”, „Inainte proletari”, ba chiar și din „Interna-

țională”; iar în limbajul coregrafic apare o gestică dirză, hotărîtă.

Compozitorul Florin Comișel și maeștrii de balet Floria Capsali și Miliță Dumitrescu au știut să dea fiecărui tablou nota sa muzicală specifică și stilul său coregrafic propriu, apte să exprime realități diferite și totuși legate între ele prin ideea tradiției de luptă a poporului.

Cea de-a doua parte a spectacolului — închinată evocării celor mai de seamă cuceriri ale poporului nostru în drum spre socialism — are vitalitatea și luminozitatea unui larg poem eroic.

„Din valul vremii zburumate s-a înălțat, prin anii grei, slăvitul steag de libertate din August douăzeci și trei. Te-au ridicat spre zarea-albastră, spre zori, din astîntitul trist, puterca și mîndria noastră, partidul nostru comunist!”

recită prezentatorul, și versurile acestea sînt un adevărat moto pentru toate tablourile ce urmează. Iată „Ziua marii împliniri”, ziua mult visată de generațiile trecute, cea a eliberării țării noastre; iată împlinindu-se, prin reforma agrară, versul devenit lozincă de luptă: „Pămîntul este-al celor ce-l muncesc”; iată urcînd pe fruntea țării steaua mîndră a republicii populare și iată cum, prin lupta clasei muncitoare conduse de partid, în iunie 1948, „și fabricile devin ale poporului”; iată „Recoltele îmbelșugate” ale pămînturilor înfrățite în colectivă; și, iată bucuria exuberantă a poporului nostru liber, constructor al socialismului, exprimată în tabloul final al spectacolului: „Zi de sărbătoare”. Și din toate aceste tablouri muzical-coregrafice respiră dragostea pentru „puterea și mîndria noastră, partidul nostru comunist”.

În peisajul artistic al stagiunii prezente, „Balada patriei” își merită din plin — datorită conținutului agitatoric și finutei realizării sale artistice — locul de frunte pe care îl ocupă.

Controlul zonei active a reactorului se face în costum special de protecție.

În lumea ATOMULUI

Fotoreportaj de Silviu PODINĂ (text) și Lică IOSIF (fotografii)

Construcții moderne, elegante. Cetatea atomului românesc crește, de sub schele iese mereu la iveală alte pavilioane luminoase, căpătînd uneori, din pricina necesităților tehnice, forme ciudate, ca un peisaj de roman științifico-fantastic.

Impresia asta se întărește și mai mult cînd colinzi interioarele, cînd nimeriști în fața comenzilor automate ale instalațiilor, cînd înțelegi agregate de forme ciudate un laborator de raze cosmice care se află sub un turn tronconic de beton, plin cu apă...

Dar fiind oamenii de știință de aici îți „traduc” într-un limbaj obișnuit limbajul lor de strictă specialitate, îți dai seama că nu e vorba de un decor de cinema, ci de cea mai strictă și mai actuală realitate științifică; decorul e al epocii noastre îndrăznețe, care luptă să pună atomul în slujba păcii și a progresului.

În „camerale fierbinți” nu e de loc cald...

Cunoaștem pînă acum două întrebări ale afeturilor de tun: la manevrarea „gurii de foc” și la purtarea eroilor pe ultimul lor drum. Le-am aflat aici, la Institutul de fizică atomică, și o a treia întrebare de o cu totul altă natură. Dar să începem relatarea mai ordonat:

Vizita noastră a început, firesc, cu reactorul atomic. Colectivul de aici studiază stabilitatea funcționării reactoarelor de acest tip, influența proceselor termice asupra stabilității, cît și procesele de transfer a căldurii de la barele de uraniu la apa de răcire. În urma acestor studii și a unor modificări făcute instalațiilor, puterea reactorului a putut fi sporită cu 50% — de la 2.000 kW, pentru cît a fost proiectat, la 3.000 kW. Se fac studii amănunțite în vederea abordării practice, într-un viitor nu prea îndepărtat,

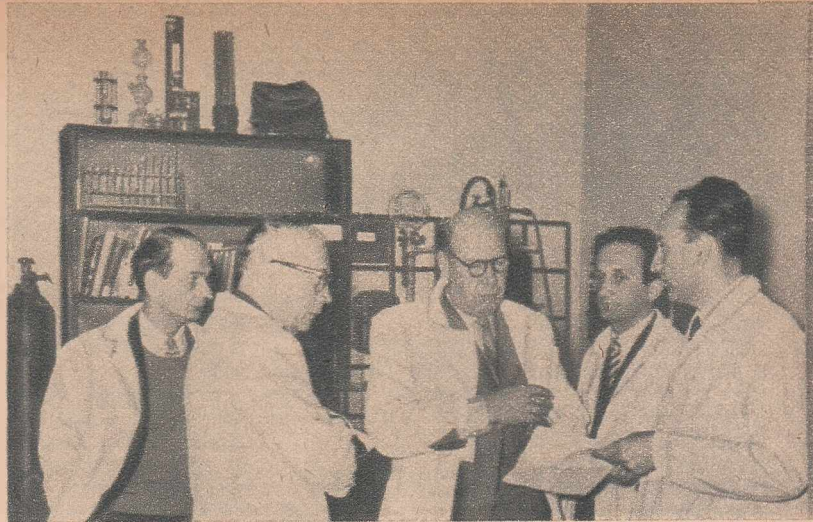
Într-o „cameră fierbinte”. Operatorul Constantin Stefan prelucrează o doză de sodiu radioactivizat în reactor.

a problemei utilizării economice a reactorilor în energetică.

Coborîm un rînd de trepte ca să ajungem la „camerale fierbinți”, aflate la subsolul clădirii. În ciuda numelui, în aceste încăperi nu e de loc cald. Aici se obțin și se prelucrează izotopii radioactivi. Privim prin vizoarele groase de sticlă amestecată cu plumb, admirăm virtuțile „mîinilor mecanice” cu ajutorul cărora operatorii imită precis orice mișcare a mîinii omenești. De aci pornesc, în ambalaje speciale, sodiul radioactiv pentru industria petroliferă, fosforul, zincul, iodul, cobaltul radioactiv pentru numeroase institute și laboratoare de cercetări, aici se iradiază semințe de plante pentru I.C.A.R.

Dar să pornim mai departe, către sala mare a reactorului. La fiecare pas dăm de complicate instalații de protecție împotriva radiațiilor. În dreptul canalelor prin care se pot elibera fluxurile de neutroni din zona activă a reactorului, sînt instalate aparate de cercetare; în jurul lor, cărămizi de plumb și de parafină împiedică neutronii s-o ia în altă direcție decît cea dorită. Unul din aceste aparate ne atrage în mod deosebit atenția: postamentul pe care e montat seamănă cu un afet de tun.

— E într-adevăr un afet de tun — ne lămurește tînărul inginer care ne însoțește — iar aparatul montat pe el e un spectrometru de neutroni. Cînd l-am construit ne-am dat seama că un afet de tun ar fi cît

D. Blohințev, directorul Institutului unificat de cercetări nucleare de la Dubna (în centru), în vizită la Institutul de fizică atomică. În stînga sa, fizicienii romini acad. H. Hulubei și S. Tîțeica.

se poate de adecvat pentru manevrarea aparatului. Forurile de resort ni l-au pus la dispoziție imediat.

Semnificativă folosire pașnică a tunului!

Caznele la care e supus nucleul atomic...

...Continuăm vizita în pavilionul vecin cu reactorul. La intrare, un panou cu o inscripție: „Aici nu se aduc și nu se consumă alimente,

nu se beau lichide, nu se țardecă!”

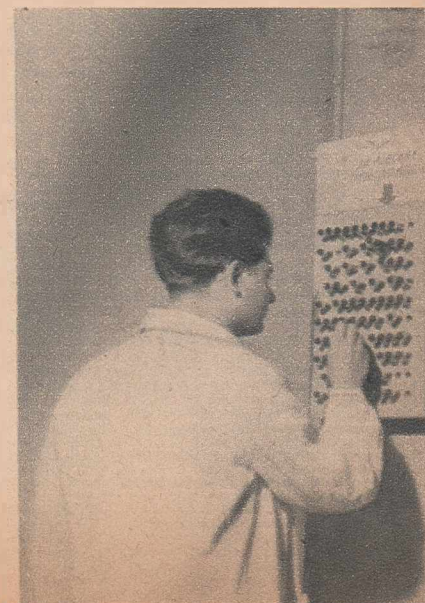
Unde ne aflăm? La ciclotron. Instalația e izolată în spatele unor ziduri de beton greu, groase de doi metri și jumătate, cu uși rotative din oțel masiv, umplute cu apă și borax, ce se deschid apăsînd pe un buton. Personalul poartă, în mod obligatoriu, în buzunarul de la piept al halatului, dozimetre speciale, niște stilouri roșii cu vizor prin care se poate citi în orice moment doza de radiație la care ai fost expus.

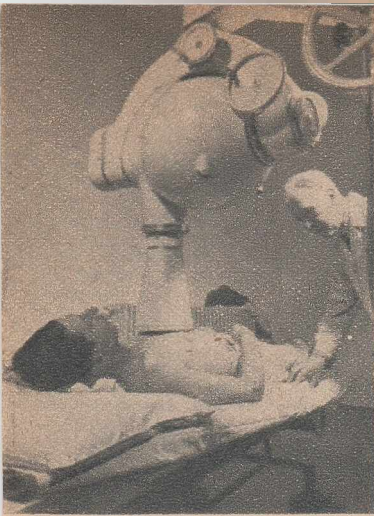
Oamenii de știință de la ciclotron sînt angajați în marea bătălie ce se dă pe plan mondial pentru a smulge nucleului atomic secretul forțelor uriașe ce se ascund în el; pentru descoperirea legilor care îl guvernează, ca să-l zgîlție și să-l silească să-și dezvăluie constituția internă, nucleul e bombardat cu particule încărcate sau neutre, accelerate la mari viteze. În viitor acesta va fi singurul fel de „bombardament” pe care îl va cunoaște omeneșii. E interesant de amintit că determinarea spectrelor neutronilor rapizi, rezultați din interacțiunile cu nucleul sau difuzați

de el, se face cu un aparat denumit analizor de timp; unitățile de timp cu care lucrează aparatul sînt miliardimi de secundă. Același colectiv se preocupă îndeaproape și de producerea de radioizotopi de viață foarte scurtă (pentru a nu dăuna organismului omeneș), necesari în medicină.

↑ Izotopii radioactivi, produși în ceta-tea atomului, la lucru! Se injectează planta cu fungicide marcate cu zinc radioactiv pentru a se putea urmări felul cum substanțele pătrund în corpul plantei, ca și eficacitatea lor fungicidă.

La Institutul de oncologie: pentru tratarea tumorilor maligne se folosește cu succes cobaltul radioactiv.

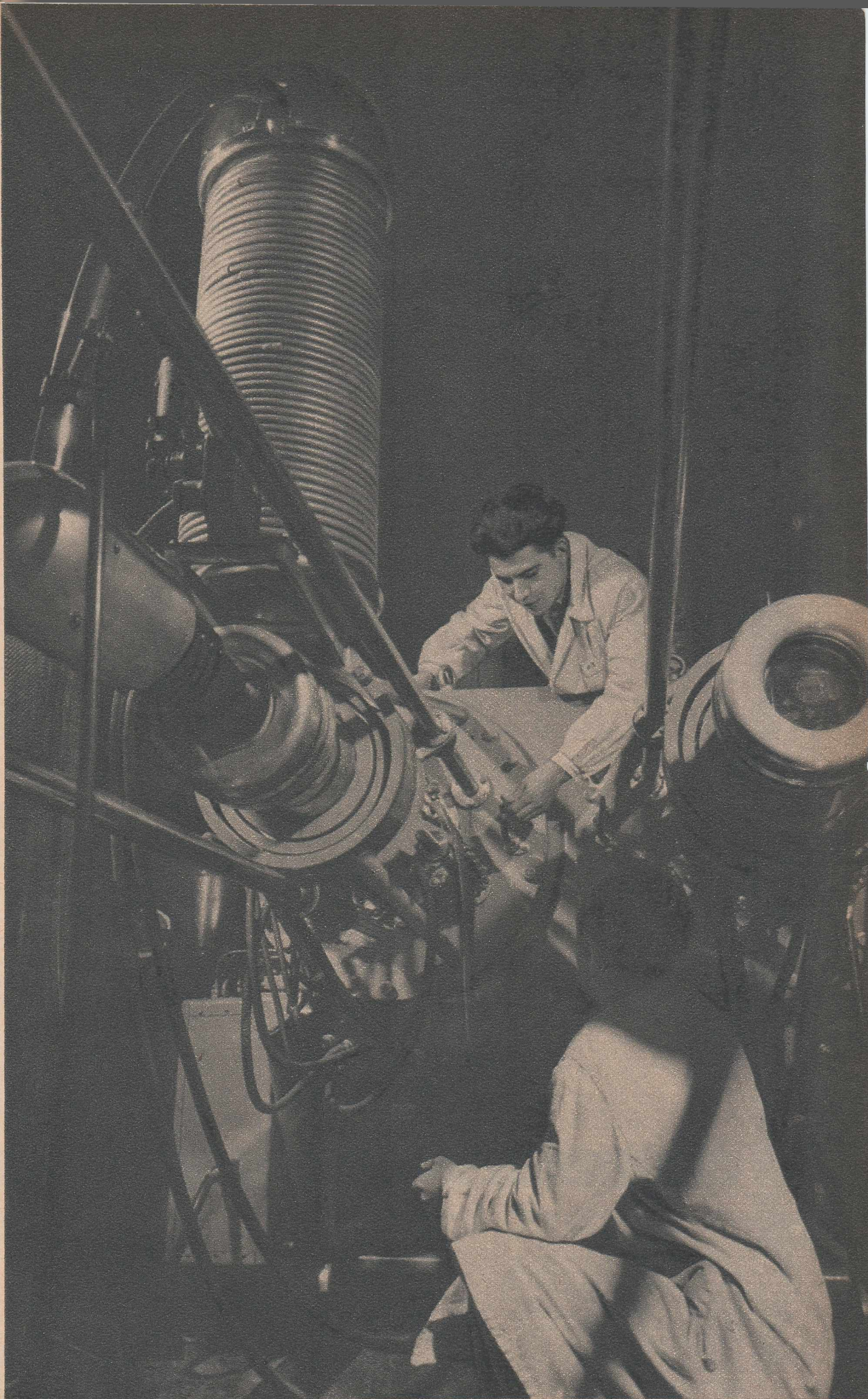
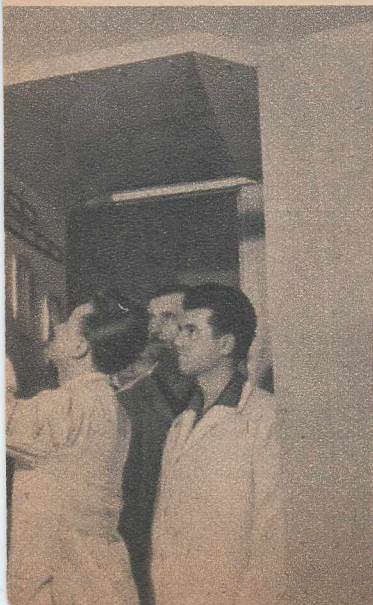
CIFA 2 — un colaborator prețios

Pătrundem tot mai adânc în lumea fizicii nucleare. În laboratorul de spectroscopie nucleară se studiază radiațiile B și probleme de emisie electronică și de tehnică vidului ultraînalt. Au fost realizate dispozitive de producere și măsurare a vidului, care nu se construiesc decât în câteva țări cu o tehnică foarte înaintată, ca U.R.S.S. și S.U.A.

Nu scăpăm prilejul să vizităm și sectorul de mașini electronice de calcul. CIFA 2 lucrează din plin. Sutele de ochi de neon ai calculatorului clipesc mărunț, arătând că mașina calculează de zor. La o mașină de scris de lângă pupitrul de comandă se înregistrează automat rezultatele: coloane lungi de cifre. Operatorii supraveghează doar buna funcționare a „creierului electronic”. CIFA 2 e folosită curent pentru nevoile de calcul ale cercetărilor ce se fac aici, ca și pentru nevoile altor institute, unități industriale, de proiectare etc.

Vizita noastră, deși de scurtă durată, ne-a dat o imagine și a activității intense ce se desfășoară în laboratorul de radioizotopi, unde se pun la punct metode de aplicare a radioizotopilor în diferite sectoare ale economiei și biologiei, se măsoară radioactivitatea apei din

După orele de lucru, personalul e obligat să treacă prin fața unui aparat special de control pentru a se preveni împina infectarea cu substanțe radioactive.

↑
Ciclotronul. Periodic, instalația se verifică cu grijă.

precipitații, se studiază probleme de metrologie și dozimetrie a radiațiilor.

Un laborator de electronică proiectează și construiește aparatura

electronică necesară cercetărilor nucleare.

O veche zicală spune: confirmarea valorii nu așteaptă anii. Institutul de fizică atomică de lângă București e o dovadă grăitoare a adevărului cuprins în această zicală. Cu trei ani în urmă, când a

intrat în funcțiune reactorul livrat de Uniunea Sovietică, existau la noi foarte puțini specialiști în fizica nucleară. Avem astăzi un detașament puternic de atomiști, care-și aduc contribuția lor la dezvoltarea acestei ramuri de primă importanță a științei moderne.

GIMNASTICA LA DOMICILIU

Exerciții de gimnastică pentru primele 3 luni de sarcină (IV)

de prof.
Ana-Maria
ENĂCHESCU

MISCĂRI DE ECHILIBRU

1) Stînd cu brațele încrucișate la spate: ducerea piciorului sting o-blic înainte, cu genunchiul ușor îndoit, virful sprînjint pe dusumea (a). Rîdicarea genunchiului îndoit la orizontală (b). Ducerea genunchiului îndoit lateral (c). Coborîrea piciorului sting. Aceeași mișcare, cu dreptul. Executați e-xercițiul de 2-3 ori cu fiecare picior.

2) Stînd în poziție de drepti: înclinarea trunchiului înainte, cu ducerea brațelor lateral și a unui picior înapoi, în cumpănă. Această mișcare poate fi făcută cu minile sprînjinite de spătarul unui scaun. Executați mișcarea de 2 ori cu fiecare picior.

MISCĂRI DE LEGĂNARE A BRAȚELOR ȘI PICIOARELOR

1) Stînd în poziție de drepti: legănarea brațelor și a unui picior înainte și înapoi (4 timpi). Executați apoi aceeași mișcare cu celălalt picior și ambele brațe (4 timpi). Repetați încă o dată mișcarea.

MISCĂRI DE RESPIRAȚIE

Din mers, legănarea brațelor prin față în sus, înspîrînd adînc pe nas. Coborîrea brațelor încet, expirînd puternic pe gură.

N.A. Vă reamintim că pentru a da bune rezultate, gimnastica va fi executată de dv. numai cu recomandăția medicului.

OLIMPIADELE ÎN FILATELIE

Jocurile olimpice din Squaw Valley și Roma au readus în atenția filatelistilor olimpiadele moderne. Au emis sau vor emite mărci pentru olimpiadă 30-35 administrații poștale, printre care cele din U.R.S.S., S.U.A., R.P. Romîna, R.P. Ungară, R. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.P. Bulgaria, R.P.F. Iugoslavă, Franța, Italia, Elveția, San Marino, Monaco, Togo, Ghana etc.

Mărcile grecești emise în 1896 pentru prima ediție a Jocurilor olimpice moderne sînt cele care au deschis această tematică în filatelie. De atunci, filatelia a înregistrat toate olimpiadele. La început, tematica a fost mai puțin trasată; începînd însă cu olimpiada din 1920, de la Anvers, olimpiadele sînt din ce în ce mai mult în atenția filatelistilor. Anvers 1920, Paris 1924, Amsterdam 1928, Los Angeles 1932, Berlin 1936 — au prilejuit emisia de zece serii de mărci olimpice.

Ca și în timpul primului război mondial, în perioada anilor 1939-1945 olimpiadele n-au mai avut loc. Este vorba de olimpiadele a XII-a și a XIII-a din 1940 și 1944.

Cel mai mare număr de mărci închinată olimpiadelor încep să fie emise o dată cu cea de-a XIV-a ediție, din 1948, de la Londra, în cinstea căreia au apărut opt serii de mărci. Olimpiada de la Helsinki a prilejuit nouă serii, iar cea de la Melbourne a hătut recordul, cu 15 serii, totalizînd 127 mărci. Adăugînd și diferitele emisiuni închinată Jocurilor olimpice de iarnă numărul total al mărcilor emise în cinstea olimpiadelor și altor subiecte olimpice s-a ridicat pînă în acest an la 284.

Mărcile olimpice ale anului 1960 vor fi desigur cele mai frumoase. Mărcile ce vor fi emise de poșta romîna se anunță și ele la un nivel artistic superior (după machetele semnate de H. Meschendorfer). Sînt anunțate o serie de șase valori cu tiraj normal și o serie de cinci valori cu tiraj redus. Emisiunea olimpică romînească va fi completată cu două colife, una dantelată și alta nedantelată.

Val. TEBEICĂ

POȘTA REDACȚIEI

FELICIA HÎNGU — Or. Stalin. Atît nylonul cît și tergalul se spală în apă caldută sau rece și nu necesită călcare. Pliseurile permanente ale tergalului nu se strică la spălare. Cît despre problema „alergiei”, pe care o ridicați, puteți fi liniștită. Tesăturile sintetice sau artificiale — declară specialiștii autorizați — nu pot provoca cazuri de sensibilizare mai mult decît lîna, bumbacul sau mătasea naturală. Realitatea e că nu țesătura în sine provoacă uneori stări de alergie, ci substanțele folosite la apretare și vopsire — în special cele cu bază de anilină.

EMIL VOICU — Rm. Sărat. Literale mobile pentru tipar au fost inventate în anul 1046 de chinezul Pi Ching. Acesta își confecționa semnele din pămînt ars. Gutenberg n-a inventat tiparul, ci doar l-a introdus pe continentul nostru, perfecționînd-l, aproape patru secole mai tîrziu. O inovație de reformă revoluționară a sistemului de imprimare a fost făcută recent de profesorul Ivan Jilevici de la Institutul de cercetări științifice din Vîlna, care a demonstrat că e posibilă orice tipărire cu ajutorul unei benzi magnetizate, pe principiul magnetofonului și al helinografele în același timp. Cereala ar urma să fie folosită, în acest caz, sub formă de pudră fină, sensibilă la atracția magnetică.

SILVIA PĂUNESCU — Giurgiu. Maiourile plutitoare despre care ați citit nu sînt altceva decît tesături din fibre sintetice îmbibate cu hidrazină — substanță care se folosește mult azi, atît în medicină

cît și în agricultură. Această substanță are proprietatea de a se difuza în materia la care se încorporează și de a da naștere la mici bule de azot sub acțiunea căldurii moderate, cum ar fi aceea a corpului omenesc. Cum aceste bule de azot nu părăsesc materialul de suport, acesta din urmă — în cazul cînd e un maiou de bale — devine plutitor ca un colac de salvare.

ALEXANDRU ZAHARIA, elev — Sibiu. Cangurii nu sînt singurele animale care cresc pui în pungă. Din ordinul marsupialelor fac parte și alte animale, de forme și mărimi cu totul diferite. Micul urs alb numit Koala, ca și micul șoarece-opsom din Australia posedă la rîndul lor asemenea pungă. Există apoi o specie de lupi (Thylacium și Tasmania), o specie de iepuri (Iepurile marsupiale), alta de veștețe și alta de cirite, care sînt înzestrate de natură cu astfel de... accesorii fiziologice. Aceste animale au o vechime de peste 70 milioane de ani și sînt caracteristice continentului australian.

ȘTEFAN MORARU — Pitești. Prin cuvîntul „dopare”, pe care l'întîlniți atît de des în legătură cu unele performanțe ale sportivilor occidentali, se înțelege excesul de stupefiante-stimulente, administrate unui sportiv pentru a obține de la el maximum de randament. Din seria acestora fac parte: cofeina, stricnina, hormonii etc. Firește că aceste stimulente dau pe moment unele rezultate, dar efectul lor asupra organismului e catastrofal. Rareori se în-

timplă ca un organism să-și recapete echilibrul după o asemenea dopare. Dar chiar folosirea excesivă a unor alimente obișnuite nu e indicată. Excesul de zahăr, spre exemplu, provoacă furunculoze; excesul de carne produce toxine în sînge, iar cel de grăsimi obosește ficatul. Singurele substanțe stimulente mai inofensive sînt concentratele de cereale, complexe aminate și vitaminele sintetice.

KIRA RÖHRLICH — Deva. Așa-numitul „vin de miere” se prepară foarte simplu: se pune o lingură de miere într-o jumătate de litru de apă în cloceț și se lasă să mai fiarbă puțin. Băutura e tonică și ușor laxativă. Se bea atît caldă, cît și rece. Se prepară, de asemenea (și de astă dată poartă numele de „ceai de miere”), fără a se fierbe și anume: se dizolvă o linguriță de miere într-un pahar cu apă caldă, băutura sorbindu-se apoi cu lingurița. E indicat pentru combaterea stărilor de anemie, insomnie și nervozitate.

Dezlogarea jocului apărut în nr. trecut

ORIZONTAL :

- 1) Vasile Roașă.
- 2) Amor — Far — Tur.
- 3) Canal — Timiș.
- 4) Avad — Sava — Na.
- 5) Națiv — Ica.
- 6) T — Aerian — Adm.
- 7) Ag — Recreat — A.
- 8) Avem — B — Drum.
- 9) Mur — Eforie — A.
- 10) Oraș — Ir — Anti.
- 11) Victoria — Era.

VINOVAȚ E FRIGUL

Știați că în timpul iernii distanța dintre Moscova și Leningrad este cu 300 de metri mai mică decît în timpul verii? Oricît de greu ar fi de crezut, s-a constatat totuși foarte precis că exact cu atît se contractă, sub influența frigului, linia ferată ce leagă aceste două orașe. Vă mai putem da și alt exemplu în legătură cu influența temperaturilor scăzute asupra marilor construcții metalice. Astfel, în timpul iernii, turnul Eiffel este cu 15 cm mai scurt decît în zilele calde de vară. Și încă un exemplu: în anul 1927, un pod din Paris, peste Sena, s-a contractat atît de mult din cauza gerului încît pavajul care îl acoperea s-a ondulat și apoi s-a fărîmițat. Podul a trebuit să fie supus unor reparații generale.

DIN TOATĂ LUMEA • DIN TOATĂ LUMEA • DIN TOATĂ LUMEA

150.000 DE VOLUNTARI PENTRU ZBORUL ÎN LUNĂ

După o conferință științifică ținută recent la Londra, Alla Masevici, profesoară de astrofizică la Universitatea din Moscova și vicepreședintă a Academiei de științe a U.R.S.S., a declarat unor ziaristi englezi că numai în Uniunea Sovietică s-au primit pînă acum peste 150.000 de oferte din partea voluntarilor pentru primul zbor spre Lună.

Alla Masevici a arătat că tuturor acestora li s-a răspuns cam în felul următor:

„Luăm notă de propunerea dv., dar trebuie să vă facem cunoscut că nici o ființă umană nu va participa la un zbor spațial atît timp cît problema securității și a întoarcerii sale pe Pămînt nu vor fi total rezolvate”.

Savanta sovietică a declarat că, de altfel, și ea însăși și-a rezervat

un loc într-una din primele plecări spre Lună.

OMUL CARE N-A DORMIT 34 DE ANI

Se știe că un om nu poate trăi multă vreme fără să doarmă. În mod normal, omul își petrece cam o treime din viață dormind. Creierul și întregul lui organism au nevoie de această odihnă. Unul dintre puținele organe care nu se odihnesc nici în somn, e inima. Dar funcțiunile ei nu sînt continui ca ale creierului, ci interupte prin pauzele dintre bătăi. Or, aceste pauze sînt suficiente pentru a odihni mușchii inimii.

Iată însă că în Italia s-a semnalat un caz care a făcut excepție de la această lege fiziologică. Un anume Alessio Mario Solfo a trăit nu mai puțin de 34 de ani fără să fi dormit în acest timp măcar o oră. A murit acum cîteva luni, în vîrstă de 89 de ani, de bătrînețe și nicidecum din cauza neodihnei.

Medicii care au avut sub observație acest caz n-au găsit nimic anormal la autopsie și sînt și azi intrigați de acest fenomen.

TEMPERATURA ARBORILOR

Există în mijlocul Siberiei o stațiune a Academiei de științe a U.R.S.S. ai cărei cercetători au o ocupație cu totul neobișnuită. Studînd flora regiunilor siberiene și, printre altele, gradul de rezistență la frig al diferitelor plante — fie locale, fie aduse pentru experiență — acești oameni controlează regulat temperatura arborilor.

Unui străin care s-ar abate prin partea locului i s-ar părea desigur straniu auzindu-l pe unul dintre aceștia spunînd:

— Mă duc să iau temperatura mesteacănului.

Dar de fapt aceasta e realitatea. Cu ajutorul unor termometre speciale, se controlează de cîteva ori pe zi temperatura arborilor. Primăva-

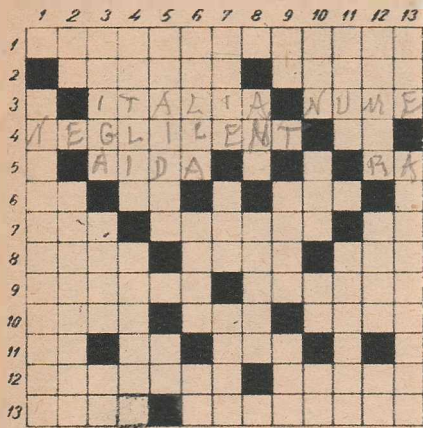
ra și toamna controlul se face chiar din oră în oră. Bineînțeles că totul are un scop practic: cunoașterea rezistenței plantelor la temperaturile scăzute și crearea unor soiuri cît mai rezistente și mai productive.

S-A DESCOPERIT UN NOU „LEONARDO DA VINCI”

Un colecționar de picturi din Anvers, pe nume Van Heesvelde, a cumpărat recent de la un anticar din Bruxelles un tablou care i s-a părut interesant. Mergînd cu el la Paris și arătîndu-l expertului Camille Rablone de pe lângă muzeul Luvru, acesta a recunoscut în el o pictură a lui Leonardo da Vinci.

Expertiza făcută se bazează pe un examen radiografic care atestă vechimea și compoziția culorilor folosite de marele pictor, precum și pe conținutul lui, care e un fel de „testament pictural” al lui da Vinci, reprezentîndu-i întreaga familie.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

VESTIMENTARĂ

ORIZONTAL: 1) Uniformă. 2) Schimbări — Franc. 3) Cizmă (fig.) — Sanda. 4) Dezordonat — Literă grecească. 5) Eroină a lui Verdi — Paradis. 6) Ușier! — În haină! — Sort — Ris! 7) Haină — O anumită bluză — Comună în Franța (Vosges). 8) Capabilă — Incandescent — La fereastră. 9) Mănușă (reg.) — Căciuli. 10) Localitate în Maramureș — La pălărie — Papuc (fig.). 11) Acut! — Meșine! — Îți lei îmbrăcămintea de ei — Zeu! 12) Spectacol de estradă (pl.) — Rămas peste noapte. 13) Are doar o tolbă cu săgeți

și un arc — Port românesc. VERTICAL: 1) Nu-s haine. 2) În temă — Interesat în orice veste. 3) Brlu — Gonește cu motocicletă — În voie! 4) Cizmă geografică — Dumas l-a îmbrăcat ca mușchetar. 5) Profetic — Nins la capete! 6) A se da drept — Umbă îmbrăcat în burnus — În scutece! 7) Coaste — Prefix pentru egal — Interjecție. 8) Antilopă — Haine. 9) Tuns la sfârșit! — Colac de fire — Individ. 10) Iarbă fără foi — Șarpe — În robă! — De la (od.). 11) Cultivă în — Costisitoare. 12) Ion Manta — Fără accent — În tunică. 13) Fata din teatru — Pus în concordantă. 14) Suprafață — Capelă... familiaristică.

SFATURI practice

Cum să păstrăm alimentele vara

Sînt cazuri în care, fie datorită unei deplasări temporare, fie lipsei de spațiu sau, pur și simplu, neglijenței, nu dispunem de un răcitor pentru păstrarea alimentelor pe timpul verii. În asemenea situații putem improviza un răcitor în felul următor:

Introducem într-un cazan — sau într-un hîrdău — gheață fărîmîțată amestecată cu sare grunjoasă, lăsînd deasupra suficient loc pentru așezarea alimentelor. Peste gheața astfel amestecată punem un grătar de fier sau o tablă găurită, iar deasupra așezăm ceea ce vrem să păstrăm la rece. Acoperim totul cu cirpe umede și plasăm vasul într-un loc ferit de razele soarelui.

În cazul cînd nu dispunem de gheață, folosim numai cirpele umezite, înfășurînd cu ele vasele cu alimente sau cu băuturi și așezîndu-le apoi în locuri umbrite, unde circulă un curent de aer. Trebuie să avem grijă însă să umezim din nou cirpele cînd acestea încep să se usuce. În modul acesta se pot păstra: brînză, untul, smîntîna, legumele și mîncărurile gătite, după cum se pot răci orice fel de băuturi. Explicația e simplă: evaporarea apei din cirpe răcește conținutul vasului.

Procedeul nu e recomandabil însă pentru carnea crudă. Aceasta se păstrează mai bine proaspătă, dacă o înfășurăm într-o cîrpă curată peste care presărăm praf de cărbune și o ținem într-un loc aerisit. Altă metodă este de a o înfășura într-o cîrpă umezită în oțet.

Totuși, cel mai recomandabil este să dăm mai întîi o fiertură cărnilor sau s-o sărăm și s-o prăjim puțin înainte de a o pune la păstrat (prin aceasta nu trebuie să înțelegem însă mai mult de 2-3 zile).

Supele și mîncărurile gătite se pot păstra dîndu-le în fiecare zi cîte o fiertură. În acest caz, însă, în supe nu trebuie să rămîna zarzavaturi sau paste făinoase; acestea

desișurile pădurilor și care n-ar fi chipurile altceva decît sufletele strămoșilor, care urlă acum de dorul satelor și colibelor în care au trăit odată. De aici numele de „insula stafiliilor” ce se dă de către localnici insulei Madagascar.

Aceste lemuriene mai au o caracteristică: execută salturi asemănătoare cangurilor. Și încă ceva: cînd este urmărită de vînători, una dintre speciile de lemuriene poate să facă sărituri de peste 10 m și, datorită membranelor sale branhiale care cînd e desfăcută alcătuiește un fel de parașută, sare din arbore în arbore.

UL PESTE HOTARE

dar al poporului azerbaidjan, Ker-ogli, protector al și obișduiți, este personajul central al unui film armean în prezent la studioul „Mosfilm” în colaborare cu „film”. În regia lui G. Seid-Zade și cu muzica lui F. Amirov și D. Djanghirov, filmul releva, în rolul artistului Afrosiab Mamedov de la Teatrul dramatic „Azizbekov”.

numeroasele filme documentare în curs de turnare în din R. P. Bulgaria: „Influența lui Lenin asupra ăncitoreștii bulgare”; „Cîntece din Rodopi” — film în Ramen Grigorov; un film biografic închinat scriitorului ovkov; filmul documentar de lung metraj „Gheorghiu gini dintr-o viață eroică”, realizat după un scenariu dev și Iordan Velickov și altele.

elmut Spiess a terminat recent în studioul „Defa” ico-revoluționar „Unul dintre noi”, a cărui acțiune se aplele negre ale începutului terorii hitleriste. La baza lteva episoade din viața cunoscutului sportiv antifascist nder, ucis de fazeștii. Rolul principal este deținut de Günther Simon (remarcabilul interpret al lui Ernst

zată recent la Varșovia o interesantă manifestare cinea denumită „Festivalul festivalurilor”, în cadrul st prezentate numai filme distinse cu cele mai înalte se concursuri ale anului 1959. Astfel, au rulat primarta unui om” — U.R.S.S., „Submarinul „Vulturul”, ă, „Stelele” — R.D.G.-R.P. Bulgaria, „Hiroshima, — Franța, „Copiii minune” — R.F.G. și altele.

N u produce o prea bună impresie asupra publicului parizian aparția cunoscutei artiste Michèle Morgan în filmul „Scelerații”, realizat de Robert Hossein. Distribuția în rolul unei americane putred de bogate, Michèle Morgan evoluează penibil în fața spectatorilor, interpretînd lungi scene de beție într-un cadru de melodramă de cel mai îndolent gust. Și aceasta tocmai cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a artistei...

U n film nu după Goldoni, ci despre Goldoni, este pregătit în studiourile italiene, în regia lui Carlo Rim. Noua realizare va înfățișa viața bogată în întâmplări a marelui dramaturg italian Carlo Goldoni, filmul constituind în același timp un tablou veridic al teatrului italian din secolul al XVIII-lea. În rolul lui Goldoni, care va fi prezentat în două epoci diferite, vor apărea Walter Chiari și, respectiv, Gino Cervi.

L a Pekin se desfășoară, în studioul cinematografic „1 August”, munca de turnare a filmului artistic „Ne Er”, închinat vieții și creației compozitorului revoluționar chinez Ne Er, autorul imnului de stat al R.P. Chineze. Realizatorii filmului — regizorul Cen Tjun-ii, scenaristul lui Lin și interpretul rolului principal, artistul Ciao Dan — l-au cunoscut personal pe Ne Er, care a murit tînr, în plină desfășurare a creației sale muzicale.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

Oameni cu „mușchi” de oțel

Expresia este folosită de data aceasta la propriu, nu la figurat. E vorba de metoda unui chirurg polonez, profesorul Gruca, prin care se

face înlocuirea și reeducarea mușchilor atrofiați, cu... arcuri de oțel.

Se știe că pe lângă poliomielită sau traumatisme mai sînt și alte cauze

care duc la atrofia mușchilor coloanei vertebrale. Medicii ortopediști caută de multă vreme o soluție pentru această problemă. Chirurgul polonez Gruca este unul dintre cei mai avansați în acest domeniu. El a reușit încă de acum patru ani să experimenteze o metodă originală, înlocuind mușchii atrofiați ai unui om, cu arcuri de oțel inoxidabile. Experiența dînd rezultate satisfăcătoare, profesorul Gruca se află azi în situația nu numai de a aplica în mod curent această metodă, dar chiar de a o extinde la orice parte a corpului, unde mușchii nu mai funcționează. Arcurile de oțel folosite în acest scop nu dăunează cu nimic țesuturilor musculare rămase sănătoase și sînt în așa fel fabricate încît substanțele chimice din organism nu au nici o acțiune corosivă asupra lor.

Clinica ortopedică din Varșovia, unde lucrează profesorul Gruca, este vizitată în ultima vreme de numeroși medici străini care se interesează îndeaproape de această senzațională metodă chirurgicală.

DINTĂINELE NATURII

O insectă care-l ulește pe cercetători

Există în familia himenopterelor o insectă numită *Rhyssa Persuasoria*, a cărei înmălțurire se face în condițiile unui fenomen uluitor pentru mîntea omului. Această insectă, care se aseamănă la corp cu o libelulă, atîngînd la maturitate aproape 10 cm în lungime, își depune oul în larva altei insecte — Sirex — care trăiește în pădurile de pini. Pînă aici n-ar fi nimic extraordinar pentru cei care cunosc viața insectelor. Extraordinarul pe care nici biologii nu reușesc să-l explice constă în operația pe care insecta o face pentru depunerea acestui ou.

Larva *Sirexului* se află undeva în interiorul unui lemn de pin care nu prezintă nici un fel de semn distinctiv la suprafață. Or, *Rhyssa* care se pregătește să depună oul — prin ce mijloace nimem nu poate deocîndată să explice — detectează cu precizie locul în care se află larva și se așază pe el. Și acum începe cea de-a doua operație care-l ulește pe cercetători. Cu ajutorul unui ac pe care-l are, ca și abinele, în partea dinapoi a corpului și care nu e mai gros ca un fir de păr de cal dar care se întinde pe o lungime ce-l depășește lăția, insecta reușește să găurească lemnul pînă la de larvă. Uneori grosimea lemnului e străpunsă pe o adîncime de 6-7 cm și insecta se chinuiește ceasuri întregi pînă reușește să ajungă la larvă. Dar cînd și-a atîns ținta, cu un ultim efort ea își depune oul în corpul larvei, unde acesta va avea tot ce-i trebuie pentru a se dezvolta.

Cum în timp ce se căznește să-si înfigă acul în lemn *Rhyssa* nu se urzeste din loc nici la apropierea omului, un fotograf a reușit să prindă în stăntănele pe care le publicăm alăturat și în care vedem:

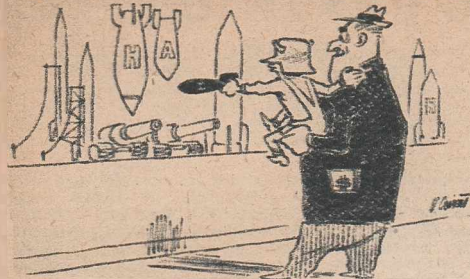

1) Insecta a descoperit locul unde se ascunde larva căutată și se pregătește să-si înfigă acul în lemn.

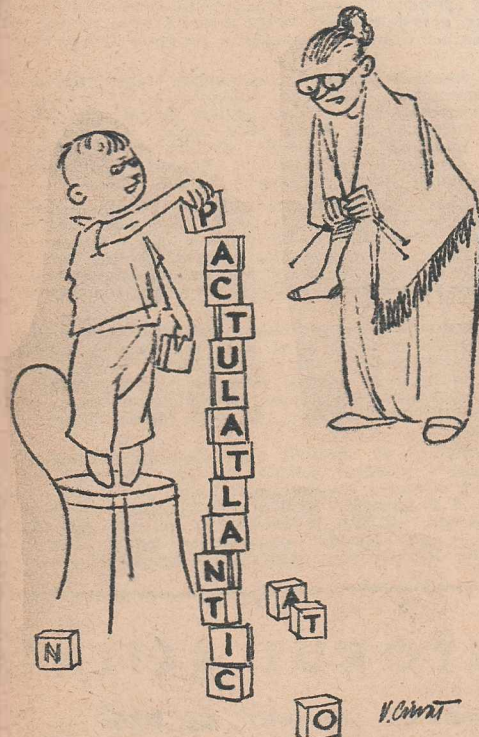
2) Încă puțin și larva va fi atînsă.

3) Cu un ultim efort, acul e înfipit în corpul larvei, unde *Rhyssa* își depune oul.

JUCĂRII ATOMICE MADE IN S.U.A.

- Mai vreau, unchiule! Mai vreau! Mai vreau!...

- Și ce-o să fie asta, Tom?
- Turnul Babel, bunicuțol!...

CANCAN VEST-GERMAN 1960

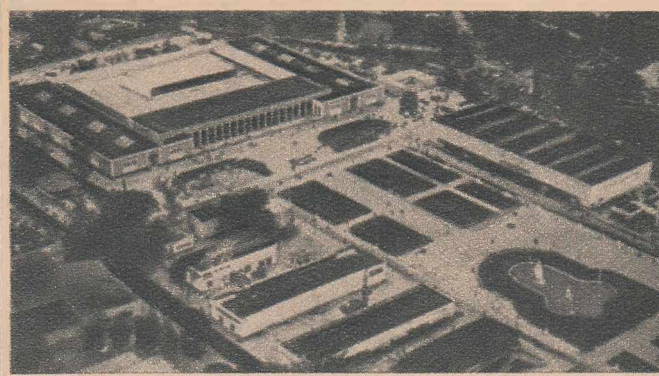

- Vin' Bibicule, vin' făticule, vin!...

Desene de V. CRIVĂȚ

RĂSCOALA „SPRINCENELOR ROȘII”, una din primele mari războaie țărănești din China (anul 24 e.n.), a fost immortalizată pe plinza de pictorul Liu Lin-țan. Lucrarea se găsește în prezent la Muzeul de istorie al R.P. Chineze.

TÎRGUL INDUSTRIAL DE LA BUDAPESTA, deschis la sfârșitul lunii mai, s-a bucurat de participarea a douăzeci de țări, printre care și R.P.R. În fotografie: vedere generală a târgului din capitala R.P. Ungare.

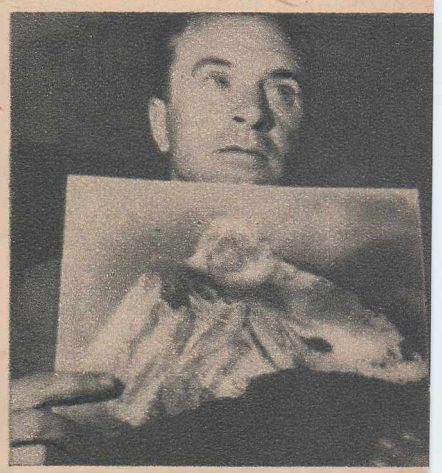

← TANANARIVE — PARIS PE BICICLETĂ... Plecat la 3 noiembrie 1959 din Tananarive (capitala Madagascarului), tânărul malgaș M. Randriamanantena a ajuns la Paris după ce a străbătut pe bicicletă o distanță de circa 14.000 km.

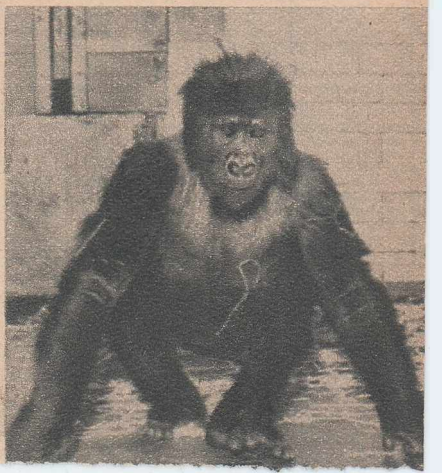
UN EXEMPLAR APROAPE UNIC ÎN LUME este gorila de munte din fotografie, originară din Uganda, cu „domiciliul” actual în Grădina zoologică din Londra. →

CERCETĂRI ARHEOLOGICE FRUCTUOASE. Arheologa sovietică T. Blavatskaia și cercetătorul albanez H. Ceka examinează un bust descoperit cu prilejul săpăturilor făcute în R.P. Albania, pe locul unde se afla odinioară orașul antic Apollonia.

LA ASALTUL HIMALAYEI. În mai 1961, o echipă de alpiști francezi în frunte cu Pierre Lereuse va porni să cucerească piscul Yannu, înalt de 7.710 metri, considerat unul din cele mai inaccesibile vârfuri ale munților Himalaya. În clișeu: alpiștii Pierre Lereuse și fotografia piscului Yannu

În câteva cuvinte

GOOD BYE, KIȘI!

de Ion MIHĂILEANU

Cîteva imagini memorabile ale peisajului politic japonez în ultimele luni. Nobusuke Kiși se strecoară ca un soarece prin străzi lăturalnice, pentru a scăpa de furia mulțimii și a ajunge la aeroportul din Tokio, de unde fugă cu un avion la Washington, ca să semneze pactul de „securitate” cu S.U.A. Poliția ocupă parlamentul japonez. Poliția și oamenii ei votează cu mare entuziasm tratatul, căruia în Japonia i se spune „tratatul negru”. Hagerly, trimisul special al președintelui Eisenhower, sosește la Tokio pentru a pregăti vizita șefului său; „entuziasmul” populației e atât de mare, încît Hagerly abia scapă viu, cățărîndu-se într-un elicopter, zburînd spre o bază militară americană...

Cu japonezii nu e de glumit. Milioane scandează vechiul și cunoscutul refren: „Ami, go home!” Milioane își amintesc de un coșmar și cer: „Niciodată o nouă Hiroșimă!” Milioane protestează împotriva prezentei avioanelor „U-2” în Japonia și reclamă dispariția bazelor militare americane de la Okinawa și din alte părți.

Cu toate acestea, după ce a scăpat mai mult mort decît viu din mijlocul mulțimii, Hagerly bravează și rostește în fața ziaristilor aceste cuvinte memorabile: „Manifestanții care m-au „primit” nu reprezintă decît 1-1,5% din opinia publică japoneză!”

Correspondentul ziarului „New York Herald Tribune”, în contradicție totală cu reprezentantul lui Eisenhower, aprecia că „nici un președinte al S.U.A. nu s-a izbit de un asemenea risc personal, diplomatic și politic — de

care este însoțită vizita lui Eisenhower în Japonia”.

În cele din urmă, îngrijorat de „violentele antiamericane” (termenul aparține organelor de securitate din S.U.A.), Eisenhower, care avea intenția să viziteze Japonia „din zbor”, călătorînd tot timpul cu elicopterul, fără să apară vreodată în public, a fost obligat să-și contramandeze călătoria, consemnînd astfel cea mai răsunătoare înfrîngere diplomatică a S.U.A. din ultimii ani.

Cel 93 de milioane de oameni harnici și capabili al Japoniei — țară dezvoltată industrial — știu poate mai bine decît alte națiuni și popoare subjugate ce înseamnă militarizarea economiei după model american: la fiecare doi salariați japonezi există un șomer, iar venitul lunar al unui muncitor japonez e printre cele mai mici din lumea capitalistă.

„Niciodată Hiroșima!” — strigătul e atât de dramatic, atât de puternic încît el va mătura pe toți Kiși Departamentului de Stat. Și nimeni nu se va mira dacă primul ministru nipon, Investit de Washington, se va sui în curînd într-un avion pentru a se stabili definitiv în S.U.A. Desigur că fuga e rușinoasă, dar e și sănătoasă. Mai ales că la New York sau Washington pe Kiși îl așteaptă bunul său prieten Li Sin Man. De altfel S.U.A. devine tot mai mult sediul „dictatorilor liberi” din Europa, Asia și America Latină care își pot lua în primire, oficial, slujba lor veritabilă de funcționari ai serviciului lui Allan Dulles.

În asemenea împrejurări se poate rosti cu anticipație: „Good bye”, Kiși!

La 18 iunie se împlinesc 78 de ani de la nașterea lui Gheorghii Dimitrov, eminent activist al mișcării muncitorești internaționale, luptător neînfricat împotriva fascismului, neuitat conducător al poporului frate bulgar. →

La Pekin, s-au desfășurat recent lucrările celei de-a 11-a sesiuni a Consiliului General al Federației Sindicale Mondiale. În fotografie: un aspect din sală, în timpul lucrărilor sesiunii. ↓

Tokio — iunie 1960. Reședința premierului Kiși, apărată de poliție, este luată cu asalt de mulțimea demonstranților.

Protestînd împotriva hotărîrii guvernului vest-german de a pune la dispoziția americanilor aerodromul Rhein-Main, pe care să-l folosească drept bază pentru acțiunile lor provocatoare și de spionaj împotriva țării socialiste, tineretul din Frankfurt pe Main a instalat pe teritoriul aeroportului pancarte cu inscripția: „Rhein-Main nu trebuie să fie o bază de spionaj a S.U.A.!”

În aceste zile, la Tokio și în alte orașe ale Japoniei, s-a desfășurat cea mai mare grevă a feroviarilor japonezi de la sfîrșitul războiului și pînă acum, în cadrul căreia muncitorii au cerut demisia guvernului Kiși. În fotografie: un aspect din timpul mitingului greviștilor din Tokio.

REDACȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCIINȚII

Căsuța Postală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la
factorii poștale și difuzorii voluntari din
întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Științei „I. V. Stalin”.

DIN CE CAUZĂ...

de Al. MIRODAN

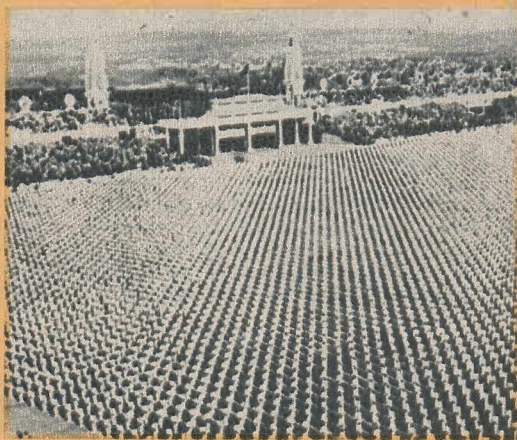
Timpul nefavorabil de duminică nu a împiedicat desfășurarea Concursului internațional de pentathlon modern al R.P.R., care a început cu proba de călărie. Iată în fotografia 1 pe unul dintre concurenți, la trecerea unui obstacol.

Fotografiile 2-3 reprezintă pe doi dintre concurenții la proba de tir a aceluiași concurs: I. Deriușhin (U.R.S.S.) și S. Przybilski (R.P. Polonă). Înregistrarea rezultatului realizat într-una din seriile probelor de tir (fotografia nr. 4).

Fotografii de R. SCURTU și Gh. DUMITRU

În după amiaza zilei de duminică, stadionul Dinamo a gazduit meciul de fotbal dintre echipele Dinamo-București și Jiul-Petroșani (fotografia 5). Terminat cu victoria gazdelor: 3-1 (0-1).

Aspect de la prima spartachiadă națională din R. Cehoslovacă.

Dacă rugbiștii noștri au izbutit, acum două duminici, în meciul cu Franța, un fapt pe care nici englezii — întemeietori ai acestui sport — nici, la sudul Africii, echipele din Capetown, nici în apele Pacificului jucătorii Noii Zeelande n-au reușit de multă, multă vreme:

dacă la Canton președintele Uniunii de Cultură Fizică și Sport din orașul acela a întrerupt emoțional un meci de handbal, în repriza a doua, pentru a vesti solemn și a felicita musafirii români pentru recordul mondial al Iolande Balag ajuns acolo, prin radio, de la câteva mii de kilometri depărtare;

dacă în Țara Moșilor s-au născut, în piatră și pustietăți, terenuri de fotbal;

dacă locuitorii Australiei au salutat cu respect și uimire, poate pentru prima oară în istoria insulei, drapelul de staf al Republicii Populare Române, cinstind astfel patru campioni olimpici născuți într-o țară prea puțin cunoscută lor pînă atunci;

dacă minerii din Lupeni cînd ies din șut se duc la clubul sportiv și primesc pentru antrenament, sau pur și simplu pentru un ceas de destindere, tricouri, și bocanci, și mingi, și disc, și suliță, și paletă de tenis de masă, fără a plăti pentru aceasta responsabilului de la magazia cu materiale nici un leu;

dacă handbaliștii români au fost invitați (și la ora aceasta sînt pe drum) pentru a-și demonstra știința jocului, ca niște profesori, în Japonia;

dacă în câteva luni numai, din beton și entuziasm, a fost ridicat în Capitală un stadion cu 80.000 locuri, cum țara n-a avut și nici nu visa să stăpînească;

dacă alergînd pe „Republicii” atleții din Leningrad și Los Angeles simt și spun că alegă pe una din cele mai bune piste ale lumii și dacă lupta lor, în noapte, este luminată de reflectoare puternice;

dacă ni se pare cel mai firesc lucru din lume ca voleibaliștii de la Rapid să concureze zilele acestea în finală pentru titlul de campioană a continentului;

dacă — în vreme ce în anul 1944 aveam doar 15.000 sportivi legitimați — la ultima spartachiadă a tineretului s-au revărsat pe stadioane, ca un fluviu de tinerețe, 2.000.000 (două milioane) de băieți și fete, e pentru că există Partidul.

700.000 DE GIMNAȘTI EVOLUEAZĂ ÎN CADRUL SPARTACHIADEI CEHOSLOVACE

Încă din primăvara anului 1958 au început în R. Cehoslovacă pregătirile pentru cea de-a doua spartachiadă națională, care are loc în aceste zile la Praga.

Unică în lume prin amploarea și prin nivelul exercițiilor de cultură fizică pe care le prezintă, spartachiada cehoslovacă atrage spectatori de pe tot globul, care iau cu asalt în fiecare zi cele 250.000 de locuri ale stadionului „Strahov”.

Aci, pe acest stadion urias, se vor produce, între 23 iunie și 3 iulie, peste 700.000 de gimnaști — băieți și fete — care au fost selecționați din toate regiunile țării și care vor prezenta publicului spectaculoase exerciții de ansamblu. Nu mai puțin de 30.000 de gimnaști vor executa exercițiile simultan. Pentru perfectă punere la punct a mișcărilor care fac parte din compoziții foarte grele, s-a muncit cu perseverență timp de doi ani, sub îndrumarea unor competenți maștri de antrenament.

Urișna sârbătoare a culturii fizice care se desfășoară acum în Praga este închinată păcii și prieteniei între popoare.

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„FURTUNA” (foto 1) — o producție a studioului cinematografic „București” prezentată în premieră festivă cu prilejul manifestărilor culturale ce au loc în cinstea celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. Filmul evocă în imagini dinamice, de o impresionantă autenticitate, un moment din istoria luptelor pentru eliberarea de sub jugul cotropitorilor fasciști. Acțiunea, care se desfășoară într-un oraș de la granița noastră de vest, în zilele imediat următoare lui 23 August 1944,

pune în lumină o seamă de figuri de comuniști ce se impun prin curajul, abnegația, înțelepciunea, neștirbita lor încredere în cauza partidului, a luptei pentru o viață nouă, socialistă.

Realizat de cuplul regizoral Sinișa Ivelic-Andrei Blajer, „Furtuna” are o seamă de creații actoricești deosebit de reușite, în interpretarea actorilor: Ion Manta (Duma) și Victor Rebențuc (locotenentul Oprea), a muncitorului Dumitru Scinteie (Horvath) etc.

„BALADA SOLDATULUI” (foto 2) — al doilea film care poartă semnătura regizorului sovietic Grigori Ciuhrai (altă de prețuit de publicul nostru pentru neuitatul „Al 41-lea”) poate fi considerat cel mai profund, mai poetic și mai răscolitor film al anului 1960. Subiectul său se poate povesti într-o singură frază: în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, un tânăr ostaș sovietic primește o permisiune pentru a-și revedea mama, dar nu ajunge decât s-o îmbrăți-

șeze o clipă, pentru că soldatul nostru și-a dăruit scurtul răgaz al permisiei ajutorării simple, modeste, a unui șir de oameni infirmități pe parcursul drumului. Aceasta-i „Balada”. Ea vorbește despre generozitatea unui tânăr sovietic de 19 ani, despre puritatea sa sufletească. Și un astfel de om a fost secerat de urgia războiului, așa cum au fost zeci și sute de mii de tineri sovietici.

Ciuhrai a răsădit mai mult decât pasiune în filmul său. A pus durere și adevăr; a făcut din

„Balada soldatului” un manifest al păcii, pe care-l așezăm cu respect alături de „Soarta unui om” și „Zboară cocorii”.

„CEI MARI ȘI CEI MICI” (foto 3)—film realizat de studiourile iugoslave — reeditează, sub o formă izbutită, atmosfera anilor ocupației hitleriste, cînd în Iugoslavia partizanii acționau cu eroism și hotărîre împotriva dușmanului. În aceste condiții, o întîmplare neobișnuită îi pune față în față pe ilegalistul Pavle cu un fost coleg. Partizanul e urmărit dar nu va găsi de la început adăpost și ocrotire la prietenul său. În schimb, băiețelul acestui îi dă tot ajutorul. În cele din urmă Pavle scapă și Alse, copilul după ce trece printr-o seamă de încercări dureroase, va veni alături de el, înțelegînd că dreapta și curajoasă este cauza prietenului său „mare”. Un film palpant, cu caracter de interes sante, care solicită participarea spectatorilor.

